W. SHAKESPEARE

WINDSOR'UN ŞEN KADINLARI

DÜNYA EDEBİYATINDAN TERCÜMELER

İNGİLİZ KLÂSİKLERİ: 22

WINDSOR'UN ŞEN KADINLARI

SHAKESPEARE

WINDSOR'UN ŞEN KADINLARI

(Merry Wives of Windsor)

Haldun DERİN tarafından dilimize çevrilmiştir.

İSTANBUL 1945 — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ

WINDSOR'UN ŞEN KADINLARI

ŞAHISLAR

SIR JOHN FALSTAFF.
FENTON, genç bir beyzade.
SHALLOW, taşrada yargıç.
SLENDER, Shallow'un amcaoğlu.
FORD, *PAGE*, } *Windsor'da oturan iki beyzade.*
WILLIAM PAGE, bir erkek çocuk, Page'in oğlu.
SİR HUGH EVANS, Gal'li bir rahip.
DOKTOR CAIUS, bir Fransız hekimi.
HANCI, Garter adındaki hanı işleten.
BARDOLPH, *PISTOL*, *NYM*, } Falstaff'ın yanında çalışan otlakçılar.
ROBIN, Falstaff'ın kapı çuhadarı.
SIMPLE, Slender'in uşağı
RUGBY, Doktol Caius'un uşağı.
FORD'UN KARISI.
PAGE'İN KARISI.
ANNE PAGE, onun kızı.
BAYAN QUICKLY, Doktor Caius'un hizmetçisi.
Page'in, Ford'un uşakları, v.b.

Sahne: Windsor ve dolayları.

PERDE I

SAHNE I

Windsor'da Page'in evinin önü.

Yargıç Shallow ile Slender ve Sir Hugh Evans girerler.

SHALLOW. — Aklımı çelmeyin, sir Hugh. İşi Yıldız Mahkemesine[1] vereceğim. İsterse yirmi tane sir John Falstaff çıksın karşıma. Şakaya gelmez Robert Shallow cenapları...

SLENDER. — Gloucester kontluğunun sulh yargıcı. Hem de «coram»[2].

---

[1] Tavanı yıldız resimleriyle bezenmiş olduğu için *Star Chamber* = *Yıldız Salonu* adını taşıyan ve suikast, asayişi bozma gibi suçlara bakan bu mahkeme, 1641 tarihinde ortadan kalkmıştır.

[2] Mahkemede andiçmiş olan bir şahidin sözleri altına yargıç imzasını atar, imzanın önüne de Lâtince *jurat coram me* formülünü koyarmış. Slender bunu yanlış olarak Shallow'un unvanı sanıyor. Bazı yorumcular ise bunun *quorum* kelimesinden bozma olduğu fikrindedirler. Bu, zamanla anlamı değişmiş olup, yargıçlarla ilgili bulunan bir terimdir.

SHALLOW. — Öyledir, amcaoğlu. Hem de «custalorum»[1].

SLENDER. — Evet. Üstelik «ratolorum» da[2]. Sonra, anadan doğma kişizade, bay rahip. İmzasını «armigero»[3] diye atar, bütün arzuhallere, ilâmlara, senetlere, mukavelelere. Hep «armigero» diye.

SHALLOW. — Öyle ya, üçyüz yıldır öyle atagelmişiz.

SLENDER. — Kendinden önce göçüp gitmiş ne kadar dölü döşü varsa onlar da öyle yaparmış; kendinden sonra gelecek bütün ataları da öyle yapacaklar. Kalkanlarının üstünde on iki tane beyaz turna balığı.. Ufaklık gibi[4].

---

[1] Lâtince *custos rotulorum*'dan bozma olduğu sanılıyor. *Kayıtları tutan* anlamına. Kontluk içerisinde en yüksek sivil makam yargıçınki imiş

[2] *Rotulorum*'dan bozma olduğu sanılmaktadır.

[3] *Silâh taşıyan kimse, efendi* demek olup andiçme formülünde yargıç imzasının sonuna eklenmektedir.

[4] Burada *luce* = *turna balığı*, ve *louse* = *bit* sözleri arasında kelime oyunu vardır. Sanıldığına göre piyesi yazan burada, sir Thomas Lucy adındaki bir zata takılmaktadır. Yargıç ve Parlâmento üyesi Lucy, Stratford dolaylarındaki Charlecote malikânesinin sahibi bulunan bir derebeyi ailesinden imiş. Bu beylerin, üstünde üç tane turna balığı olan bir arması varmış. Shakespeare gençliğinde bu adamın koruluğunda ruhsatsız avlanmış. Şiddetli takibe uğrıyarak cezaya çarptırılmış. Bunun üzerine yazdığı ağır bir hicviyeyi korunun birçok kapılarına birden asmış. Büsbütün çileden çıkan Lucy, Shakespeare'i yeniden cezalandırmış. Anlaşılan, Shallow'un şahsında işte bu Lucy'nin taslağı çizilmiştir

SHALLOW. — Ta ne zamandan kalma bir kalkan.

EVANS. — Düzini ili biyaz ufaklık da yaraşmaz diğil doğrusu iski püskü bir kaftana[1]. Arnaların üstündiki pinçisi kalkmış aslanlar gibi hiç di fina kaçmaz hani. Cana yakın hayvandır, insanla yüzgöz olur. Şirinlik ifadi idir[2].

SHALLOW. — Ufaklık değil, tatlı su balığı. Eski kalkanın üstündeki de onun tuzlanmışı[3].

SLENDER. — Amcaoğlu, dörtte bir bölüğüne de ben ortak olsam, şu kalkanın.

SHALLOW. — Olursunuz, dünya evine girince.

EVANS. — Kaftana ortak çıkarsa, sahidin dünya birbirini girir.

SHALLOW. — Niye, hiç bile.

EVANS. — Miryim Ana hakkı için. Hiç bili olur mu? Kaftanımızın dörtti birini o sahip çıkarsa, ilimizdi kala kala dörtti üçü kalır. Bilmim binim aklım o kadarına irir. Ni isi giçilim bunları. Sir John Falstaff sizi ticavüz ittiğini göri... Madim...

---

[1] Hem *esvap* hem de *kalkan* veya *arma* demek olan *coat* kelimesini Evans birinci anlamda kullanıyor.

[2] Sir Hugh Evans, İngilterenin Wales (yani Gal) ülkesinden olduğundan, sözleri ve şivesi çetrefildir. Türkçede belirtilmesi hemen de imkânsız olan başkalığı, elden geldiği ölçüde piyesin ruhuna bağlı kalabilmek kaygısı ile, papaza *e'leri i* şeklinde söyleterek bir dereceye kadar göstermeye çalıştık.

[3] Yorumcular içinden çıkılamıyan bir cümle olduğunda müttefiktirler.

kilisi ili ilişiğim var, bin sivi sivi aranızı bulup sizliri uzlaştırmaya çalışırım. Sivaptır.

SHALLOW. — İşi Şûraya duyuracağım. Böyle herkesin huzurunu altüst etmek.

EVANS. — Asayiş misilisini Şûra dinlirsi olmaz. Âlimin rahatı kaçmış, bunda Allah korkusu yok ki. Allah korkusu girdi mi işin içini, o zaman dinlir. Şûra. Ya. Yoksa kargaşalık çıkmış. Oralı olmaz... Ya.. Hili bir iyi düşünüp taşının.

SHALLAW. — Ah, ah! Allah canımı alsın ki kılıç temizlerdi bunu, genç olsaydım eğer.

EVANS. — Kılıç yirini arkadaşlarınız hakkından gilsin, daha iyi. Ha sonra, kafamda tasarladığım bir başka şiy var. bilki hayırlıdır. Anne Page var, bay George Page'in kızı.. çiçiği burnunda tazi.. çitlinbik gibi.

SLENDER. — Bayan Anne Page mi? Kumral saçlı... konuşması, ince sesli bir kadın gibi.

EVANS. — Hah! Ta kindisi! İstidiğinizdin âlâ. Hani üstini kız yoktur. Tanrı kabir azabı çiktirmisin, dilisi, ölüm döşiğindi ona yidi yüz lira para bıraktı... Altınla gümüş... On yidisini basınca, ilini giçmik üziri. Çinçini, dırdırı, dırıltıyı bıraksak, bay Abraham ili bayan Anne Page'i başgöz itmiyi baksak, daha iyi idiriz gibimi gilir.

SLENDER. — Büyük babası yedi yüz lira mı bıraktı kendisine?

EVANS. — Ya! Babası dirsin daha çok dünyalik bırakacak.

SLENDER. — Tanırım küçük hanımı. Allah vermiş ona verebileceği kadar.

EVANS. — Yidi yüz lira... Arkası da gilicik bilki. Az şiylir mi ya bunlar?

SHALLOW. — Eh, haydi, sayın bay Page'i görelim bakalım. Falstaff orada mı?

EVANS. — Yalan mı söyliyiciğim sizi? Yalancı da ırak olsun bindin, düzinci di, doğru söylimiyindi. Şövalyi sir John orada. Ni olursunuz kuzum, iyiliğinizi istiyinlirin sözünden çıkmayın. Kapıyı vurayım da, bay Page'i çağırayım. *(Kapıyı çalar.)* Yahu... Tanrı ocağınızın birikitini arttırsın.

(Page girer.) *PAGE, içerden.* — Kim o?

EVANS. — Kim olsun, Tanrının hayır duasını gitirin dostunuz... Yargıç Shallow. Bir di dilikanlı.. Bay Slender. Onun da, söyliyicikliri başka sizi.. Hani hoşlaşırsanız.

PAGE. — Zatı devletinizi iyi gördüğüme memnun oldum. Gönderdiğiniz av eti için teşekkürler, bay Shallow.

SHALLOW. — Sizi gördüğüme sevindim bay Page. Allalı ağzınızın tadını eksik etmesin. Gönül isterdi, av eti daha güzel olsun. Öldürülüşü biçimsiz olmuş[1]. Sayın bayan Page nasıllar? Sizi oldum bittim içten severim, doğrusu... Candan...

PAGE. — Sağ olun efendim.

SHALLOW. — Eksik olmayın efendim. Onu bunu bilmem. Pek bağlıyımdır size.

PAGE. — Aziz bay Slender. Sizi görmekle balıtiyarım.

---

[1] Biraz aşağıda Falstaff tarafından öldürüldüğü anlaşılacak olan geyik.

SLENDER. — Sizin deve tüyü tazı ne âlemde efendim? Costall[1] yarışında kendisini geçmişler diye duydum.

PAGE. — Ne olduğu kestirilebilecek gibi değildi, efendim.

SLENDER. — Hele hele, oralı olmak istemiyorsunuz.

SHALLOW. — Ne desin ya! talih, kader... Köpek iyi köpektir.

PAGE. — Soysuz bir çomar, efendim.

SHALLOW. — Hem iyi köpektir, efendim, hem de güzel. Başka ne denir? Hem iyi, hem güzel. Sir John Falstaff burada mı?

PAGE. — İçeride efendim. İkinizin arasını bulabilmeyi isterdim doğrusu.

EVANS. — Hıristiyan didiğin böyle konuşur işti.

SHALLOW. — Bana hakaret etti, bay Page.

PAGE. — Efendim, kendisi bunu aşağı yukarı teslim eder gibi oluyor.

SHALLOW. — İtiraf etse de, bu yaptığını tamir etmesi demek değildir ki. Değil mi ama bay Page? Bana fena sataştı. Düpedüz tecavüz etti. İnan olsun. Robert Shallow Esquire tecavüze uğramış sayıyor, kendini.

PAGE. — Sir John geliyor işte.

(Sir John Falstaff, Bardolph, Nym ve Pistol girerler.)

---

[1] Gloucester kontluğundaki Cotswold tepeleri.. O çağlarda burada çeşitli oyunlar oynanır, yarışlar yapılırmış.

FALSTAFF. — Eee bay Shallow, demek beni Kıral'a şikâyet edeceksiniz ha?

SHALLOW. — Adamlarımı dövdünüz, şövalye; geyiğimi öldürdünüz, zorla korucumun köşküne girdiniz.

FALSTAFF. — Korucunuzun kızını öpmedim ama.

SHALLOW. — Haydi haydi. Bütün bunların cevabını vereceksiniz.

FALSTAFF. — Hemen vereyim cevabını: bunların hepsini yaptım. İşte cevap.

SHALLOW. — Şûraya anlatılacak bunlar.

FALSTAFF. — Kimse duymasa daha hayırlı olur hakkınızda. Gülünç olacaksınız.

EVANS. — *Pauca verba*[1] sir John, tatlı sözler söylisik.

FALSTAFF. — «Söylisik!» Elinin körü! Slender, kafanızı patlattım. Var mı bana bir diyeceğiniz[2].

SLENDER. — İlâhi, var da söz mü efendim. Size karşı da diyeceğim var, o adamınız olacak Bardolph, Nym, Pistol denilen kaparozculara da. Beni meyhaneye götürüp içirdiler. Sonra da kesemi vurdular .

BARDOLPH. — Haydi oradan çiroz[3].

---

[1] Lâtince *az söz* anlamına.

[2] Biraz yukarda Shallow'un söylediği dövülen adamlar arasında Slender'in de bulunduğu anlaşılıyor.

[3] Metin olduğu gibi dilimize çevrilirse «Haydi oradan Banbury peyniri!» dir. Bu, incecik yassı bir peynir imiş; bununla Slender'in sıskalığına takılıyor.

SLENDER. — Peki peki, öyle olsun.

PISTOL. — Ne imiş o bakayını, iblis?

SLENDER. — Peki peki, ehemmiyeti yok.

NYM. — Doğrarım ha! Pauca pauca, çıkarım işin içinden, keyfimi kaçırma.

SLENDER. — Simple nerede, benim uşak? Biliyor musunuz amcaoğlu?

EVANS. — Sisinizi çıkarmayın, ni olur. Anlaşalım gilin. Anladığıma göri bu işti hakim olacak üç kişi var: bay Page, yaniya bay Page. Ondan sonracığıma, bin varım. Yani bin. Nihayet, üçüncüsü, sonuncusu da, Garter hancısı...

PAGE. — Üçümüze düşüyor, işi dinleyip aralarını bulmak.

EVANS. — Çok güzil. Zapta giçiriyim, binim diftiri. Ondan sonracığıma, ildin gildiği kadar kimsiyi duyurmadan, ilk tahkikatı yapalım.

FALSTAFF. — Pistol.

PISTOL. — Kulağı kirişte!

EVANS. — Şiytanla anası hakkı için![1] Ni biçim söz bu! «Kulağı kirişti!» Ni yapmacık bunlar böyli!

FALSTAFF. — Pistol, bay Slender'in kesesini çarptı mı?

SLENDER. — Çarptı ya! Şu eldivenler üzerine yemin ederim. Çarpmadı ise eğer, şuradan konağımdaki salona bir daha gidemiyeyim. Yedi tane altı penslik gümüş akçe... iki büyük Edward şilini... Tanesini iki şilin iki pense aldımdı, Yead Miller'-

---

[1] Bir anlayışa göre: «Şiytanla harimisi hakkı için!»

den... Şu eldivenlerin hayrını görmiyim ki aşırdı.

FALSTAFF. — Doğru mu bu, Pistol?

EVANS. — Yankisicilik... Doğru olur mu hiç; yüz karası.

PISTOL. — Hadi be sen de! Yabanın dağlısı! Sir John, ağam, çıksın karşıma, şişliyivereyim şu gemi aslanını. Yok öyle şey. Nah işte suratına karşı: yoook. Ne çamur şey be! Yalan söylüyorsun.

SLENDER. — Öyle ise, şu eldivenler üzerine andiçerim buydu.

NYM. — İyi düşünün bayım.Kaşkarikoya hiç gelemem ha! Tahtakos[1] gibi konuşmaya kalktınız mı, külâhları değişiriz. Bu kadardır benim de sözüm.

SLENDER. — Şu şapkanın hayrını görmeyim. Öyle ise şu kırmızı suratlı aldı. Gerçi beni sarhoş ettiniz, ne yaptığımı hatırlıyamıyorum. Ama bütün bütün de eşek değilim.

FALSTAFF. — Ne dersiniz kızıl John?[2]

BORDOLPH. — Vallahi efendim, bana sorarsanız, bu zat öyle içmişti ki, körleşmişti beş hayasiyeti...

EVANS. — «Biş hissi» dir o... Öf şu kara cahillik!

BORDOLPH. — Dut olduğundan efendim; na-

---

[1] Yahut: *zaptiye.*

[2] Metin: «Ne dersiniz Scarlet ile John?» dır. Scarlet ve John, İngiliz masal kahramanı Robin Hood'un adamlarından ikisinin adıdır. Burada, kırmızı demek olan Scarlet'in renk anlamı üzerinde kelime oyunu yapılmıştır.

sıl derler hani, kendisini silkmişler... filispit... yalpa... derken, kamanço, karmanyola...

SLENDER — Evet, o sırada da Lâtince görüşüyordunuz. Ne ise. Şu oyundan sonra, ben de bir daha sarhoş olur muyum bak. Yanımda özü sözü bir, medeni, dini bütün arkadaşlar bulunursa o başka. İçecek olursan Allahtan korkanlarla birlikte içerim. Ayyaş kopuklarla değil.

EVANS. — Tanrı bilir ya, fazilitli bir niyit, doğrusu!

FALSTAFF. — Görüyorsunuz efendiler hiçbirinin aslı yokmuş, işittiniz ya?

(Anne Page girer, şarap getirir. Arkasından Ford'un hanımı ile Page'in hanımı gelirler.)

PAGE. — Hayır kızım, şarabı içeri götür! Orada içeceğiz. *(Anne Page çıkar.)*

SLENDER. — Allah! İşte bayan Anne Page.

PAGE. — Nasılsınız bayan Ford?

FALSTAFF. — Dinim hakkı için, bayan Ford, ihya ettiniz, sefalar getirdiniz. Müsaadenizle aziz bayan. *(Onu öper.)*

PAGE. — Hanım, bu çelebilere hoş geldiniz de, güzelce ağırla.. Buyurun, yemekte sıcak av eti poğaçamız var. Buyurun efendiler. İçeri, arkadaki soğuklukların hepsini gideriz, inşallah.

(Shallow, Slender ve Evans'tan başkası çıkarlar.)

SLENDER. — *Şarkı ve gazeller kitabı*'m şurada olsaydı ah... kırk şilin feda.

(Simple girer.)

Eee Sipmle; nerelerde idiniz bakalım? Kendi hizmetimi kendim mi göreyim ha? *Bilmeceler kitabı* yanınızda değil, değil mi?

SIMPLE. — *Bilmeceler kitabı* mı? Hazreti Mikâil gününden iki hafta önce, Erenler yortusunda[1] Alice Shortcake'e vermediniz miydi, emanet olarak?

SHALLOW. — Hadi amcaoğlu, hadi! sizi bekliyoruz. Bir şey diyecektim size amcaoğlu. Ha, diyeceğim şu, amcaoğlu. Dolambaçlı yoldan, sir Hugh vasıtası ile yapılan bir teklif var, teklif gibi bir şey... Anlıyor musunuz dediğimi?

SLENDER. — Evet efendim, görün bakın ne kadar rabıtalıyım. Madem öyle, ne ise akla yakın olan, yaparım.

SHALLOW. — Ne demek istediğimi anlayın hele.

SLENDER. — Anlıyorum, efendim.

EVANS. — Onun tikliflirini yabana atmayın bay Slender. İşi anlatayım sizi, hoşlaşırsanız iğir.

SLENDER. — Yok, amcaoğlum Shallow ne derse onu yaparım. Kusuruma bakmayın kuzum. Kendi bölgesinin sulh yargıcı, ötesi var mı?

EVANS. — Dimim o dimi diğil... İşin ucu sizin ivlinminizi dokunuyor.

SHALLOW. — Ya, mesele bu efendim.

EVANS. — Ya, bu işti işin can alacak tarafı... Bayan Anne Page ili başgöz olmak.

---

[1] Azizler Yortusu, Hazreti Mikâil gününden aşağı yukarı beş hafta sonra geldiğine göre, Shakespeare'in burada bu yanlışı bile bile yapmış olduğu sanılmaktadır.

SLENDER. — Ha öyle mi? Eh, şartlar elverişli ise alırım onu.

EVANS. — Hatuna gönül viribilicik misiniz ama? Ağzınızdan işitilim. Birçok filozoflarca dudaklar da ağzın bir parçası sayılır. İki dudağınızın arasında, kistirip atın. Kıza gönlünüz kayabilicik mi?

SHALLOW. — Nasıl amcaoğlu... Abraham Slender, sevebilir misiniz kendisini?

SLENDER. — İnşallah efendim. Bunun için mâkul bir insana yakışanı yapacağım.

EVANS. — Allah aşkına, Miryim ananın başı için[1] söyliyin ,olası mı? Ni dirsiniz, gönül bağlıyabilicik misiniz?

SHALLOW. — Ya, iki bir yok, söyleyin. İyi bir drahoması olursa evlenir misiniz onunla?

SLENDER. — Siz istedikten sonra amcaoğlu, daha fazlasını bile yaparım. Akıl yattıktan sonra.

SHALLOW. — Yok, anlayın dediğimi. Maksadım anlaşılsın ,amcaoğlu, iki gözüm. İstediğim, sizin gönlünüz hoş olsun, amcaoğlu. Tazeyi sevebilecek misiniz?

SLENDER. — Siz diledikten sonra, evlenirim onunla, efendim. Ama başlangıçta sevgi büyük olmazmış. Eh Allah büyük, içli dışlı olunca, birbirimizi tanımak için daha çok fırsat ele geçince, bakarsın azalır. Umarım, senli benli olunca hırgür de çoğalır. Ama evlen onunla derseniz evlenirim. Ken-

[1] Bir anlayışa göre: «Tanrılarla kardeşlerinin başı için.»

di başıma kararım gayri müstakardır... Tamamiyle gayri müstakar.

EVANS. — Ni akıllı uslu bir civap, yalnız «gayri müstakar» sözü yanlış. Bildiğimiz anlamda bu kilimiyi «karar» dimik lâzım. Söylemik istidiği yirindidir.

SHALLOW. — Öyle, niyetinin iyi olduğunu sanıyorum amcaoğlunun.

SLENDER. — Öyle ya, yoksa darağacına razıyım vallahi.

SHALLOW. — Güzel bayan Anne geliyor.

(Anne Page yeniden girer.)

Sizin uğrunuzda genç olmayı isterdim bayan Anne.

ANNE. — Yemekler sofraya kondu. Babam teşrifinizi diliyor.

SHALLOW. — Emri başımın üstünde, güzel bayan Anne.

EVANS. — Yarabbi şükürlir olsun sana. Duayı kaçırmıyayım bin .

(Shallow ile Evans çıkarlar.)

ANNE. — Zatıâliniz? Buyurun efendim, lûtfedin.

SLENDER. — Yok, sahi candan teşekkürler. Benim keyfim yerinde.

ANNE. — Yemek sizi bekliyor efendim.

SLENDER. — Gerçekten aç değilim, teşekkür ederim. Adamımsınız madem, kerata, gidin de bari amcaoğlu Shallow'un hizmetine bakın. *(Simple çıkar.)* Dünya bu, bir sulh yargıcı da uşağı için eşine dostuna muhtacolur bakarsınız. Hizmetimi gören topu topu üç uşağım var, bir de erkek çocuk... Anam

ölünceye kadar böyle. Ne olur sanki? Anadan doğma züğürt bir beyzade imişim gibi yaşıyorum.

ANNE. — Zatıâliniz olmadan eve giremem efendim. Siz gelmeden sofraya oturmıyacaklar.

SLENDER. — Hakikat bir şey yiyecek değilim. Yemiş kadar oldum. Teşekkür ederim.

ANNE. — Yalvarırım size efendim, girin.

SLENDER. — Burada gezinsem daha iyi, eksik olmayın. Geçen gün kılıç - hançer oyunu oynuyordum. Diplomalı bir meç ustası ile... İncik kemiğim zedelendi. Üç dürtüş yapana bir piliç... Yeme de yanında yat[1]... Dinim hakkı için, o zamandan beri sıcak etin kokusuna dayanamıyorum. Niye havlıyor köpekleriniz böyle? Kasabada ayılar mı var yoksa?

ANNE. — Var galiba efendim. Kulağıma çalındı, söylüyorlardı.

SLENDER. — Bayılırım bu oyuna. İngilterede benden daha çabuk cıngar çıkarıp işi kavgaya döken yoktur. Ayıyı başıboş görseniz korkarsınız değil mi?

ANNE. — Aaa, korkarım ya efendim.

SLENDER. — Bana eğlence gibi geliyor artık.

---

[1] Metinde: «Üç dürtüş yapana bir tabak erik yahnisi.» Bu, uygunsuz kadınların sevdiği bir yemekmiş. Dolayısiyle *kötü kadın* demek oluyor. Fazla alaturka olacağından *bir tabak kadın göbeği* yahut *dilber dudağı* diyemedik. Daha da iyi anlaşılabilmesi için şu şekil de hatıra geliyor: «Diplomalı bir meç ustasiyle, geçen gün, kılıç - hançer oynuyordum... Cicimamasına... üç kere dürten kazanıyordu. İncik kemiğim zedelendi. Dinim hakkı için...»

Sackerson'u[1] yirmi kere başıboş gördüm. Tuttuğum gibi zincirinden yakaladım. Ama kadınları sormayın, ne çığlıklar koparmadılar, bastılar feryadı... E, bu kadar olur. Sahi kadınlar hiç hazetmiyorlar. Pek çirkin, höngültü şeyler şu ayılar.

(Page yeniden girer.)

PAGE. — Buyursanıza sayın bay Slender. Gelin, sizi bekliyoruz.

SLENDER. — Teşekkür ederim efendim. Ben bir şey yemiyeceğim.

PAGE. — Allah Allah, söz size düşer mi efendim? Hadi buyurun .

SLENDER. — Ya, peki. Yol gösterin rica ederim.

PAGE. — Buyurun efendim.

SLENDER. — Bayan Anne, önce siz buyuracaksınız.

ANNE. — Yok efendim, olmaz; geçin rica ederim .

SLENDER. — Gerçekten ilkin ben girmem. Sahi söylüyorum. Sizi saymamazlık eder miyim hiç.

ANNE. — Rica ediyorum size efendim.

SLENDER. — Can sıkmaktansa saygısızlık etmiş olayım. Ama kendi kendinizi çiğniyorsunuz vallahi ha. *(Çıkarlar.)*

---

[1] O çağlarda Southwark'ta Paris Bahçesi denilen yerde halka gösterilen meşhur bir ayının adı.

SAHNE II

Birincideki gibidir.

Sir Hugh Evans ile Simple girerler.

EVANS. — Yola düzülür, Dr. Caius'un ivini niridin gidiliyor, sorarsınız. Orada bayan Quickly dirlir biri oturur. Onun dadısı, hastabakıcısı, ahçısı, çamaşırcısı, bulaşıkçısı, ütücüsü falan gibi bir şiy.

SIMPLE. — Peki efendim.

EVANS. — Durun dahası var. Şu miktubu kindisini virirsiniz. İfindinizin bayan Anne Page'i karşı olan arzularını ona açıp distiklisin diyi... Bunu istimik için... Hadi kuzum gidin. Bin yimiğimi bitiriyim. Frink ilması ili piynir var daha gilicik. *(Çıkarlar.)*

SAHNE III

Garter Hanında bir oda.

Falstaff, Hancı, Bardolph, Nym, Pistol, ve Robin girerler.

FALSTAFF. — Ey Garter'in hancıbaşısı.

HANCI. — Söyle koca dubaracı. Şöyle bilgiç gibi konuş bakalım, hikmetler savur[1].

FALSTAFF. — Doğrusunu istersen hancıbaşı,

---

1 Yahut: «Cevherler yumurtla.»

adamlarımdan birkaçına yol vermek gerekiyor.

HANCI. — Satıver analarını koca oğlan[1]. Sepetle, pılıyı pırtıyı toplasınlar, hopleş; çeksinler arabayı.

FALSTAFF. — Haftada on lira masrafım oluyor.

HANCI. — Sen bir imparatorsun yahu. Sezarsın, Kaysersin, Çâsarsın. Bardolph'u ben yanımda alıkorum. Fıçıdan şarap boşaltır, içki dağıtır. Oldu mu kabadayı[2]?

FALSTAFF. — İyi edersin hancıbaşı, öyle yap.

HANCI. — İşte bu kadar. Gelsin peşimden. *(Bardolph'a.)* birayı köpürtüp şaraba kireç katışına bakayım[3]. Uzun lâfı sevmem. Gel arkamdan *(Çıkar.)*

FALSTAFF. — Yürü peşinden Bardolph. Sâkilik iyi zanaattır. Pelerin eskisinden mükemmel mintan olur; kaşarlanmış uşaktan da dumanı üstünde garson. Hadi uğurlar olsun.

BARDOLPH. — Gözümde tüterdi şu hayat. Allah yürü kulum dedi. Sırtım yere gelmez artık.

PISTOL. — Kılkuyruk. Açlıktan nefesi kokuyor tırılın[4]. Fıçı deliğine tıkaç sokup çıkaracak.

(Bardolph çıkar.)

---

[1] Metinde: «Satıver analarını koca Hercle!»

[2] Metinde: «Oldu mu koca Hector?»

[3] Shakespeare zamanında meyhaneciler maşrapanın dibine sabun sürerek birayı köpürtmek, şaraba kireç katarak onun tesirini artırmak, ekşiliğini, kekremsiliğini gidermek gibi hileli yollara saparlarmış.

[4] Metinde: «Alçak Macar.»

NYM. — Zaten anası sarhoşken peydahlamış. Şu feleğin işine bak. Tecelli.

FALSTAFF. — İyi oldu, şu kav kutusunu[1] attım başımdan. Pek göz göre göre çalıp çırpıyordu. Tempoyu tutturamıyan şarkıcı gibi, ölçüsünü kaçırıyordu anaforculuğun...

NYM. — Racon dediğin sırasında çalmaktır. Durulacak yerde durarak.

PISTOL. — Lâfa kitakse. Erbabı ona «zula» der. «Çalmak» da nesi.

FALSTAFF. — Eee efendiler; nerede ise tabanım dışarda gezeceğim kokozluktan.

PISTOL. — Haniya tabanı yarık.

FALSTAFF. — Aldatıp dalavere çevirmekten başka yolu yok.

PISTOL. — Pilâçkacıların karnı doymalı.

FALSTAFF. — Hanginiz Ford'u biliyor bu kasabada?

PISTOL. — Ben herifi tanıyorum. Yükünü tutmuş kalantor.

FALSTAFF. — Aslan delikanlılarım benim; anlatayım size bakın. Beni saran...

PISTOL. — İki yarda az gelir sizi sarabilmek için...

FALSTAFF. — Bırak şimdi paskallığı Pistol. Doğru, gövdemin çevresi iki yardayı bulur. Ama hiç de eritip kaybetmek sevdasında değilim. Kazanıp düğüm üstüne düğüm vurmağa bakıyorum artık. Sözün kısası; niyetim, Ford'un karısı ile mercimeği fırına vermek. Sezdiğime göre kadının gön-

[1] Yahut «.. Şu pancar suratlıyı...»

lü var gibi. Gülüp söylemeler, eliyle işmarlar mı istersin, göz ucu ile «gel» der gibi bakışlar mı! Bu teklifsiz edası ile ne söylemek istediği meydanda bence. Tavırlarını en elverişsiz şekilde çevirecek olsam İngilizceye, bal gibi «Ben sir John Falstaff'ınım» demek.

PISTOL. — Şemailini dikiz etmiş, karı teşne diye ahkâm çıkarıyor.

NYM. — Fena kestirmiş gözüne. Gelgeç mi dersin?

FALSTAFF. — Ha, dediklerine göre kocasının para çıkısı elinde... Bildiği gibi oynarmış. Melek gibi sarı kızlar adamda..[1] kucak kucak...

PISTOL. — Sen de bir o kadar şeytan tut. Hiç durma yapış yakasına tosunum, bana sorarsan.

NYM. — Ooo. İş şekerleşiyor. Afili be. Sarı kızları ayart bakalım şöyle şu yana.

FALSTAFF. — İşte kendisine bir mektup yazdım. Bir tane de Page'in karısına. Demincek onun da gözünün içi gülüyordu beni seyrederken. Tutkun tutkun bakışlarla beni baştan aşağı bir süzdü, bir süzdü. Gözünün ışığı kâh ayağımı parlatıyordu, kâh hörmetlice karnımı...

PISTOL. — Desene mezbeleye gün doğdu.

NYM. — Bitirim lâf ettin, ağzını öpeyim.

FALSTAFF. — Bakışları yiyecek gibi yutkuna yutkuna dolaştı üstümde. Aç gözlerindeki arzu sanki

---

[1] *Angel* = *10 şilin değerinde bir altın,* ve *angel* = *melek* sözleri arasında kelime oyunu. Bu altının bir yüzünde Mikâil'in kanadlı bir kabartması varmış.

pertavsız. Yakıp kavurdu beni. İşte şu mektup da ona... Onun da para çıkısı elinde imiş. Guiana[1] ülkesinden bir köşe mübarek. Baştan aşağı altın... Sömür sömürebildiğin kadar... İkisinin de mal müdürü ben[2], hazinelik edecekler bana. Kendime yiyim yeri yapacağım[3]. İkisi ile de alış veriş... Sen git bu mektubu Page'in hanımına ver; sen de şunu Ford'un hanımına. İşimiz iş çocuklar, işimiz iş.

PISTOL. — Ne o, belimde kılıç muhabbet tellallığı ha[4]. Şeytan götürsün topunu birden.

NYM. — Öyle açmazlı işe gelemem, bana bakma. Al kaşkarikolu mektubunu. Bugüne bugün adım sanım var benim.

FALSTAFF, Robin'e. — Ulan, al bir çırpıda götür bu mektupları. Benim kayığımmışsın gibi... O altın kıyılara doğru yol al. Siz keratalar, yıkılın karşımdan. Gözüm görmesin, dolu tanesi gibi surrolun hadi. Cehennem olun. Sürtün bakalım. Başınızı sokacak başka kapı arayın. Toplayın tası tarağı. Falstaff zamana uyacak. Fransızlar gibi yapa-

---

[1] Raleigh 1595 de Cenup Amerika seferinden dönmüş, *Guiana İmparatorluğunun keşfi* adı ile yazdığı kitapta, oraların zenginliğini anlata anlata bitirememişti.

[2] *Eschater* = *Ceza kesen maliye memuru* ve *Cheater* = *Dolandırıcı* sözleri arasında kelime oyunu.

[3] Metinde: «Benim doğu ve batı Hind adalarım olacaklar.»

[4] Metinde: «Belimde kılıç, Troialı sir Pandarus mu olacağım?» Grek mitolojisinde aşığı Troilus'u aldatan güzel Kressida'ya Pandarus adını taşıyan Troialı bin asilzade aracılık etmiştir.

cağım. Ne zoruma sürü ile adam beslemek. Alçaklar! Elbisesi şeritli[1] tek bir oğlan hizmetçi çok bile.

(Falstaff ile Robin çıkarlar.)

PISTOL. — Barsaklarını akbabalar deşesice. Bizde mandepsili zar mı istersin, mantara bastırmak için... Zenginine de yeter züğürdüne de... Sen kıtipiyoz siftinirken ben para ile oynıyacağım. Aşağılık dürzü[2].

NYM. — Kuyruk acımı çıkarmak için bir şeyler kurdum kafamdan.

PISTOL. — Öc mü alacaksın?

NYM. — İşte yemin sana; gökle Güneşin üzerine yemin...

PISTOL. — Kurnazlıkla mı, silâhla mı?

NYM. — Hem öyle, hem öyle. Page'e çıtlatacağım bu çinko minko dalgasını.

PISTOL. — Ben de Ford'a açılacağım. Kumrusuna Falstaff denilen rezil herifin halleneceğini, altınlarının üstüne oturacağını, yumuşacık yatağını kirleteceğini, bir bir anlatacağım..

NYM. — Geçmiş ola, kolay kolay yatışmam ben. Page'i zehirleyip kudurtacağım, kıskançlığını körükliyeceğim. Tepesi atmayagörsün insanın bir kere, kırar geçirir. Böyle bir meredim ben.

PISTOL. — Önayak oldun, isyan bayrağını çektin[3]. Arkanda ben varım. Arş ileri. *(Çıkarlar.)*

---

[1] Yahut: *yakası kırmalı*...

[2] Metinde: «Alçak Frikyalı Türk»

[3] Metinde: «Sen gayrimemnunların Mars'ısın.»

SAHNE IV

Dr. Gaius'un evinde bir oda.

Bayan Quickly ile Simple ve Rugby girerler.

QUICKLY. — Huu. John Rugby, ne olur pencereye kadar git de, bak bakalım bay Dr. Caius görünürlerde var mı? benim efendi... Geliyor mu? Gelip de evde birini görecek olursa, aman Allah, açar ağzını yumar gözünü... Ne din kalır, ne iman. O halis, su katılmadık İngilizceyi bir iyi benzetir.

RUGBY. — Gideyim, gözetliyeyim.

QUICKLY. — Haydi. Emeğine karşılık, efendim yattıktan sonra bu gece, içkili, peksimetli, yumurtalı, şekerli tarafından bir kesmik yeriz seninle. Sıcak sıcak... Söz mü söz. *(Rugby çıkar.)* Evde uşak dediğin böyle olmalı... doğruluğuna doğru, hamarat, kimsenin hatırını kırmaz. Hem kalıbını basarım öyle haber getirip götürmesi, fitne fücurluğu yok. Bir kötülüğü, duadan başını kaldırmaz. O bakımdan biraz terelli. Eh kusursuz kul olur mu ya? Her ne ise, bunu bir kalem geçelim. Demek adımız Peter Simple.

SIPMLE. — Ya, ne yapalım daha iyisini bulamadık.

QUICKLY. — Bay Slender de efendiniz?

SIMPLE. — Evet ya.

QUICKLY. — Eldivenci bıçağı gibi kocaman bir top sakalı var değil mi?

SİMPLE. — Yok, inan olsun. Yüzü küçümencik. Ufak, sarı sakallı. Rengi tıpkı Kabil'inki.

QUICKLY. — Yumuşak başlı bir adamı değil mi?

SIMPLE. — Allahâlem öyle. Ama kavgada üstüne yoktur; tuttuğunu koparır. Tavşan korucusu ile kapışıverdi idi.

QUICKLY. — Yok canım. Ha bildim bildim. Hani şöyle başını kaldırıp dik dik yürür de, çalımından geçilmez, değil mi?

SIMPLE. — Ya, tamam. Öyle.

QUICKLY. — Amanın, Tanrı Anne Page'e daha kötüsünü kısmet etmesin. Rahip bay Evans'a söyleyin, efendiniz için elimden geleni yapacağım. Anne iyi kızdır, isterim ki...

(Rugby yeniden girer.)

RUGBY. — Aman savulun, ağam geliyor.

QUICKLY. — Topunuza birden verecek zılgıtı. Koşun şuraya civanım. Girin şu dolaba. Çok kalmaz kendisi. *(Simple'i dolaba kapar.)* Huuu, John Rugby... John. John dedim sana. Git ayol John, efendimi sor soruştur. Rahatsız olmasın sakın. Eve gelmediğine bakılırsa. *(Şarkı söyler.)* Aşağıdan, aşağıdan, aşağıdan... ilâahiri. *(Dr. Caius girer.)*

CAIUS — Nedir o söylersiniz şarkı[1]. Aburcuburdan hoşlanmam böyle. Gidiniz kuzum, getiriniz

[1] Doktor Caius'un İngilizcesi düzgün değildir. Fransız şivesi ile konuşur, araya kendi dilinden sözler karıştırır.

dolabımdan bana, un boitier vert, bir kutu, yeşil bir kutu. İşitiyorsunuz söylediğimi? Yeşil bir kutu.

QUICKLY. — Ha elbette getireyim ya. *(Kendi kendine.)* İyi ki kendisi gitmeye kalkmadı. Delikanlıyı bulacak olsa, başlar tos vurup saldırmaya.

CAIUS. — Fe, fe, fe, fe, ma foi, il fait fort chaud. Je m'en vais à la cour... la grande affaire.

QUICKLY. — Bu mu efendim?

CAIUS. — Oui. Mette le au mon cep; dépèche; çabuk. Nerede o Rugby keratası?

QUICKLY. — Huuu! John Rugby! John!

RUGBY. — Buradayım efendim.

CAIUS. — John Rugby'siniz, ne karın ağrısısınız, haydi alınız meçiniz, arkamdan geliniz... Saraya.

RUGBY. — Meç hazır efendim. Kapının dış dehlizinde.

CAIUS. — Geç kalmışımdır vallahi. Ayyy, qu'ai j'oublié. Biraz dolapta benim var ilâç otlar[1]. Hiç onları almadan gitmek olur?

QUICKLY. — Eyvahlar olsun delikanlıyı görecek. Kızılca kıyamet kopacak.

CAIUS. — O diable diable. Dolabımdaki ne? Alçak, larron. *(Simple'i çekip çıkarır.)* Rugby, hanidir meçim?

QUICKLY. — İyi kalbli efendim kızmayın ne olur?

CAIUS. — Nasıl kızmıyacak mışım?

---

[1] Burada uşağın soyadı Simple ile, *ilâç yapılan ot* anlamına gelen *simple* arasında kelime oyunu vardır.

QUICKLY. — Bu delikanlı helâl süt emmiş bir insan.

CAIUS. — Temiz adam... Dolabımda ne işi var. Girmez namuslu adam dolabımda.

QUICKLY. — Yalvarırım size bu kadar öfkelenmeyin. İşin doğrusunu dinleyin. Kendisini rahip Hugh göndermiş bana bir iş için.

CAIUS. — Eee?

SIMPLE. — Sahi, inan olsun, ondan istediği...

QUICKLY. — Susun rica ederim.

CAIUS. — Dilinizi tutunuz siz. Siz anlatınız.

SIMPLE. — Hizmetçiniz... Bu temiz yürekli kadın, efendimden yana konuşsun istiyor, bayan Anne Page'e. Başgöz olmaları için.

QUICKLY. — Hepsi bu kadar vallahi. Ama ben dünyada elimi ateşe sokmam. Neme gerek, durup dururken.

CAIUS. — Sizi sir Hugh gönderdi? Rugby baille[1] bana bir parça kâğıt. Siz biraz durunuz. *(Yazar.)*

QUICKLY, Simple'e işittirecek kadar. — Oh, ne ise tınmadı bile. Zıvanadan çıksa idi görürdünüz nasıl bangır bangır ortalığı birbirine katar. Ne olursa olsun delikanlı. Efendiniz için elimden geleni yapacağım. Ha ayol, sana yalan bana gerçek, benim efendi, Fransız doktoru - Efendim demiyeyim de ne diyeyim ona kuzum. Evine bakarım. Çamaşırını yıkarım. Ütüsünü ütülerim. İçkisini çıka-

[1] Sahnede oynarken daha kolay anlaşılır bir Fransız kelimesi olan *donne* sözü kullanılsa, seyirci bunu herhalde memnunlukla karşılıyacaktır.

rırım. Yemeğini pişiririm. Temizliğini yaparım. Yiyeceğini içeceğini hazırlarım. Yatakları düzeltirim. Hem de bir başıma.

SIMPLE, Quickly'ye işittirecek kadar. — Tek başına altından kalkılır iş değil.

QUICKLY, Simple'e işittirecek kadar. — Ama ne, kalkılır mı hiç, değil mi? Ne iş. Ne iş. Erkenden kalk. Neden sonra geç vakit yat. Her ne ise, kulağınıza söyliyeyim. Kimsecikler duymasın - Benim ağa kendisi, bayan Anne Page'e tutkun. Ama ne fayda. Anne'in gönlünü bilirim ben. Hiç oralarda değil.

CAIUS. — Kuyruksuz maymun. Veriniz bu mektup sir Hugh'a. Canına yandığım, çıksın er meydanına. Koruda gırtlağını keseceğim. Anlatacağım o pis papaza. Herşeye burnunu sokmak, etmek... Şebek.. Gidebilirsiniz siz. Ayak sürtmeyiniz burada. İyi edersiniz. Vallah her iki torbalarını keseceğimdir. Köpeğe atacak tarafını bırakmıyacağımdır. Billâh! *(Simple çıkar.)*

QUICKLY. — Ah yazık, ne yapsın. Arkadaşı hesabına konuşuyor o.

CAIUS. — Ne ise ne. Anne Page benim olacak diyen siz değilsiniz bana? Vallah geberteceğim. Mundar papaz. Jarteer hancısını tâyin etmişimdir. Kılıçlarımız ölçülsün. Canına yandığım. Ben alacağım Anne Page'i, ben.

QUICKLY. — Efendim, kız sizi seviyor. Her şey yoluna girecek. Eller ne derse desin. Püh, aldırmayın.

CAIUS. — Geliniz benimle birlikte saraya,

Rugby. Anne Page'i alamazsam, sizi tuttuğum gibi kapı dışarı edeceğimdir. Canıma yandığım, peşimden geliniz Rugby.

(Caius ile Rugby çıkarlar.)

QUICKLY. — Daha çok sayıklarsın sen Anne'i. Hım. Anne'in ne düşündüğünü ben bilirim. Anne'in gönlünü benim kadar bilen bir kadın daha yoktur. Widsor'da. Allaha şükür ona benim kadar da kimsenin sözü geçmez.

FENTON, içerden. — Yahu, yok mu kimseler?

QUICKLY. — Kim o acaba? Eve buyursanıza kuzum.

(Fenton girer.)

FENTON. — E, ne var ne yok hatuncağız? Nasılsın bakalım?

QUICKLY. — Zatıâliniz lûtfedip sorunca hatırımı daha iyi oldum.

FENTON. — Ne haber? Güzel bayan Anne ne âlemde?.

QUICKLY. — Ah sormayın efendim. Allah için güzel mi güzel, namuslu mu namuslu, kibar mı kibar. Ha, söz düşmüş iken söyliyeyim, hani bizimle de yıldızı barışık. Şeytan kulağına kurşun.

FENTON. — Ne dersin? Kendi kendime mi gelin güvey oluyorum? Sakın terslenmiyeyim.

QUICKLY. — Vallahi efendim, her şey Tanrının elinde gerçi. Ama bilmem ya bay Fenton, kitaba el basarım, seviyor sizi. Gözünüzün üstünde bir siğil var değil mi zatınızın?

FENTON. — Hay Allah iyilik versin, var ya. Ne olmuş.

QUICKLY. — Eh işte, o siğil üzerine ne lâkırdılar, ne lâkırdılar. İlâhi, bir eşi daha yoktur şu Nan'in. Şu kadar söyliyeyim, böyle namusu bütün bir kız daha gelmemiştir henüz dünyaya. Bir saat o siğilden bahsettik. Gülmek için insan o tazenin yanında olmalı. Hiç bu kadar güldüğümü bilmem. Ama doğrusu kızın pek bir başı dumanlı. Dalıp dalıp gidiyor. Sizin için. Hadi işte.

FENTON. — İyi. Bugün onu göreceğim. Ha, al bakayım sana para. Benden yana konuşursun ha. Kendisini benden evvel görürsen hürmetlerimi sun.

QUICKLY. — Hiç söylemez olur muyum? Elbette. Bir daha sefere biz bize kalınca daha ne diyeceklerim olacak zatıâlinize, siğil için, Öteki yanıp tutuşanları da anlatırım size.

FENTON. — Eh, hoşça kal. Artık bağlasalar durmam.

QUICKLY. — Güle güle devletlim. *(Fenton çıkar.)* Hakikat temiz bir zat. Gelgelelim Anne'in gönlü yok onda. Ben Anne'in içini herkesten iyi bilirim. Tuh, handiyse unutayazdır. *(Çıkar.)*

PERDE II

SAHNE I

Page'in evinin önü.

Page'in karısı, elinde bir mektupla girer.

PAGE'İN KARISI. — Ne iştir bu. Güzelliğimin baharını yaşarken böyle şeyler almadım da, şimdi aşk mektupları ha. Bakayım. *(Okur.)* «Sizi niçin seviyorum diye sormayın bana. Çünkü sevgi, mantığı olsa olsa hekimi[1] gibi kullanır; kendisine akıl hocalığı etsin diye değil. Genç değilsiniz; ben de keza. Alın işte bundan sevda çıkar. Neşelisiniz. Ben de öyle. Ha ha, buyurun bir kaynaşma daha. Kanarya şarabına bayılıyorsunuz; benden de alın o kadar. Muhabbetin bundan âlâsı olur mu? Bu kadarı elversin bayan Page. Eğer bir askerin sevgisi yeterse sana, seviyorum seni. Bana acı demeye dilim varmaz; bu söz bir askere yakışmaz da ondan. Yalnızım, sev beni diyorum.

---

[1] Bu kelimenin *precision* olduğu kabul edilirse, iki ayrı anlayışa göre, aşağıdaki iki şekilde türkçeleştirmek gerekecektir:

a) Sevgi mantığı söyletir ama, onun öğütlerine kulak asmaz.

b) Sevgi mantığı akıl hocası gibi kullanırsa da, ona sırrını açmaz.

Senin uğrunda
Gündüz ve gece
Türlü ışıkta
Bütün güciyle
Döğüşe hazır
Gerçek şövalyen
John Falstaff.»

Aman yarabbi. Ne Allahtan korkmaz herif bu böyle. Ne günlere kaldık. Ah Kahpe dünya. Üç otuzuna varmış. Bıyığı yeni terlemiş delikanlı gibi çapkınlığa özeniyor. Hay Allahtan bulasıca, Neremde oynaklık gördü ki, Felemenk ayyaşı[1], böyle sarkıntılığa kalkıyor. Benimle çok çok üç kere bile görüşmedi. O zaman da coşup şakraklık göstermedim. Ne söylemiş olabilirim ki kendisine. Tanrım günah yazma. Hiç ötesi yok, erkeklerin kökünü kazımak için Parlâmentoya bir tasarı sunmalı. Nasıl öc alsam bu heriften. Yanına bırakmıyacağım çünkü bunu. Çıfıt çarşısı gibi içi. Kangal kangal bağırsak.

(Ford'un karısı girer.)

FORD'UN KARISI. — İnanır mısınız bayan Page, sizin eve gidiyordum.

PAGE'İN KARISI. — İnan olsun, ben de size geliyordum. Pek bir hoş görünüyorsunuz.

FORD'UN KARISI. — Yok, hiç bile. Tam tersi.

PAGE'İN KARISI. — Fakat sahiden keyifsiz gibisiniz. Bilmem ama.

FORD'UN KARISI. — O halde öyle olsun.

---

[1] O çağlarda Felemenk'lilerin ayyaşlığı meşhurmuş.

Ama diyorum işte. Aksini ispat etmek elimde. Ah ne olur bayan Page, bana bir akıl öğretin.

PAGE'İN KARISI. — Ne olmuş ki a hanım?

FORD'UN KARISI. — Alı hanım, biraz ince eleyip sık dokumasam öyle bir şerefe kavuşuyorum ki değme gitsin.

PAGE'İN KARISI. — Bırakın hanım, kılı kırk yarmayın. Şereften haber verin siz. Ne imiş bakalım? Püriizlere kulak asmayın. Nedir o?

FORD'UN KARISI. — Şöyle bir zaman için baştan çıkıp şeytana uyarsam, şövalyelik payesine erişmek işten bile değil benim için.

PAGE'İN KARISI. — Ne? Yalan. Sir Alice Ford ha![1] Pek müptezel oldu silâhşörler de.[2] İyisi mi hiç unvanını değiştirmeye falan kalkma.

FORD'UN KARISI. — Ne diye uzatıp duruyoruz lâfı. Al oku gör. Bak nasıl şövalye oluyorum. İnsanların boyunu bosunu seçebildikçe ben, şişman erkekler gözüme gözükmesin. Ama bu söylediğimin sövüp sayması yok. Kadın iffetine toz kondurmuyor. Her türlü uygunsuzluğu, düzgün, edepli sözlerle öyle bir kötülüyor ki, özü sözü bir diye yemin edesi gelir insanın. Gelgelelim kavli ile

---

[1] Kıraliçe Elizabeth'in kadınlara da şövalyelik verdiği olmuş.

[2] 1603 yılı nisanından mayısına kadar Kıral James 237 kişiye şövalyelik vermiş. Ertesi temmuz 300 - 400 kişi daha şövalye olmuş. Onun zamanında şövalye olanların sayısı 2500 e yakınmış.

fiili arasında Yüzüncü Mizmar ile Yeşil Yenler[1] şarkısı kadar fark var. Karnı tonlarla yağ dolu bu balinayı hangi fırtına fırlattı Windsor kıyılarına? Hıncımı nasıl alacağımı bu adamdan? Galiba en iyisi onu kendi yağının içinde eritsin.[2] Ayol hiç böylesini işittiniz mi?

PAGE'İN KARISI. — Hım. Harfi harfine birbirinin aynı. Yalnız isimler değişik Page ile Ford. Adım kötüye çıkmış diye hayıflanma[3]. İşte işin iç yüzü. Sendeki mektubun eşi. Ama sırada sen varsın önce. Benden zaten hayır yok. İnan olsun, onda bu mektuplar tümen tümen. Sürü ile yazılı duruyor. Çeşit çeşit isimler için açık yer bırakmış. Hem bunlar ikinci tabı. Onları herhalde bastırıyor olmalı. Baskıya kim girerse girsin, onca ehemmiyeti yok, zira bizim ikimizi bile sıkıştırmaya kalktıksan sonra araya.. Ne hacet, bir dev anası olup Pelion dağının altına yatsam daha iyi. Sanki gözü kızmış yosmaların kıtlığına kıran girmiş. Erkeğin temizini ilâç için ara da bul.

FORD'UN KARISI. — Tıpkısı ayol. Aynı yazı, aynı sözler. Bizi ne sanıyor ki kuzum?

---

[1] 1581 den sonra pek meşhur olan açık saçık bir şarkı. Bu havaya uyarak raksedilmesi dolayısiyle uygunsuz kadınlarla ilgili olduğu anlaşılıyor. Tiyatroda temsil edilirken *yeşil yenler* yerine *yeşil yenli şırfıntılar* yahut *yeşil etekler* denilirse, seyirciler için bu cihet belki bir dereceye kadar belirtilmiş olur.

[2] Bugün *ta ki kendi kazdığı kuyuya düşsün* anlamına.

[3] Yahut: *Nasıl olur da adım, kötüye çıkar diye meraklanmış.*

PAGE'İN KARISI. — Ne bileyim? Nerede ise kendi iffetimle gırtlak gırtlağa geleceğim. Kendime tanımadığım bir kimse gibi davranacağım, âdeta. Eh, bende farkında olmadığım bir meyil sezmese, böyle dolu dizgin kanca atmağa kalkmazdı elbet.

FORD'UN KARISI. — Kanca atmak mı dediniz? Ben ona boyunun ölçüsünü göstermesini bilirim.

PAGE'İN KARISI. — Ben de öyle. Sırnaşmaya kalktı mı, haddini bildirmezsem şuradan şuraya gidemiyeyim. Şundan intikam alalım. Buluşmak üzere kendisi ile sözleşelim. İsteğine kayık yanaştırır gibi yapalım. İmrendire imrendire arkamızdan sürükleyip oyalıyalım. Garter hancısına atlarını rehin ettirinceye kadar...

FORD'UN KARISI. — Hay hay, üstümüze çamur sıçramasın da. Ona her oyunu oynamaya razıyım. Ah, kocam bu mektubu görecek olsa... Kıyamete kadar kıskançlığı kamçılanır onunla.

PAGE'İN KARISI. — Oo, baksanıza geliyor kendisi. Benim kocacığım da yanında. Ben ne derece meydan vermezsem, o da kıskançlıktan o kadar uzak. Bu mesafe ölçülemiyecek kadar büyüktür umarım.

FORD'UN KARISI. — Bu bakımdan siz benden talihlisiniz.

PAGE'İN KARISI. — Başbaşa konuşalım, şu yağ tulumu şövalyeyi yere vurmak için. Gelin şöyle. *(Kenara çekilirler.)*

(Ford, yanında Pistol'le; Page ise, Nym ile birlikte girerler.)

FORD. — Eh, inşallah öyle değildir.

PISTOL. — Bazı işlerde ümitten medet umma; kuyruğu güdük köpeğe benzer. Sir John'un senin karıda gözü var.

FORD. — Haydi efendim, karım genç değil ki benim.

PISTOL. — O, büyük küçük demez, Ford. Zenginine züğürdüne bakmaz. Körpe imiş, kartmış, kim olursa olsun. Türlüye bayılır. Ona göre düşün, Ford.

FORD. — Benim karıyı seviyor ha.

PISTOL. — Yanıp kül oluyor. Önünü almaya bak. Yoksa hazır ol, Actaeon[1] cenapları gibi... Takır tukur bir taç... Dolaşıyor tepende. Adı da aynasızdır hani...

FORD — Neyin adı?

PISTOL. — Neyin olacak, boynuzun işte. Hoşça kal. Ayağını denk al. Gözünü dört aç. Çapulcular gece kol vurur. Tetik bulun. Yaz gelmeye görsün bir kerre. Guguk kuşları başlar cıvıldaşmaya[2]. Sayın Nym onbaşı, hadi kaçalım. Dediğine inan Page. Söylediği hakikattır.

---

[1] Metinde: *Actaeon cenapları gibi.. Ringwood peşinde,dir.* Ringwood'un bir köpek adı olduğu anlaşılıyor Aktaeon Grek mitolojisinde adı geçen bir avcıdır. Artemis ile beraberindeki su perileri çıplak yıkanırlarken Aktaeon karşılarına çıkmış; gazaba gelen av tanrıçası Artemis, onu geyik haline getirmiştir. Tazılar geyiği kovalayıp öldürmüşlerdir.

[2] *Guguk kuşu* sözü ile *boynuz takmak* anlamına gelen *cucukoldom sözü* arasında kelime oyunu.

FORD, kendi kendine. — Sabredip şunu ortaya çıkarayım.

NYM, Page'e. — Dediklerim doğru. Yalan dolan ile başım hoş değildir. Birtakım kalleşlikler edip damarıma bastı. Yazdığı kaşkarikolu mektubu götürecektim hanıma. Ama kılıcım sağ olsun. Başını sıkıştı mı, ısır diyince ben, ısırıverir. Uzun lâfın kısası bu: sizin hatun kişiye abayı yakmış. Bana Nym onbaşı derler. Sözüm sözdür. Budur bu. Benim adım Nym ise, Falstaff da sizin hatunu seviyor işte. Eyvallah. İmanım gevredi ekmek peynire yatmaktan. Yeter artık. Bu işin dalgası da bu kadar. Hoşça kal.

PAGE. — Dalga diyor ha! Dalga malga diye İngilizcenin cıcığını çıkarıyor.

FORD. — Falstaff'ı arayıp bulacağım.

PAGE. — Ömrümde böyle yüksekten atan, ağzı kalabalık bir külhani daha görmedim.

FORD. — Bir ip ucu yakalarsam, eh.

PAGE. — Kasabanın papazı doğru adamdır diye sağlık verse, gene böyle bir martavalcıya[1] inanmam.

FORD. — Aklı başında, iyi bir adamdı. Hım.

PAGE. — Hayrola, Meg?

(Page'in karısı ile Ford'un karısı öne doğru gelirler.)

PAGE'İN KARISI. — Nereye böyle George? Baksanıza kuzum.

---

[1] Metinde: «Böyle bir Çinliye inanmam.»

FORD'UN KARISI. — Ne haber Frank, canım. Niye öyle bir durgunluğun var?

FORD. — Benim mi? Durgunluğum falan yok benim. Hadi eve siz.

FORD'UN KARISI. — Sahi bir şeye tasalanmış gibisin. Geliyor musunuz bayan Ford?.

PAGE'İN KARISI. — Hay hay, buyurun. Yemeğe geleceksiniz ya George? *(Ford'un karısına işittirecek kadar.)* Bakın kim geliyor karşıdan. Şövalye olacak âdi herif ile aramızda haberci olarak kullanırız onu.

FORD'UN KARISI. — İnan olsun, ben de aklımdan onu geçiriyordum. Bu iş için biçilmiş kaftan.

(Bayan Quickly girer.)

PAGE'İN KARISI. — Kızım Anne'i mi görmeye geliyorsunuz?

QUICKLY. — Ya, öyle. Cici bayan Anne nasıl kuzum?

PAGE'İN KARISI. — Birlikte gidelim eve, görürsünüz. Sizinle konuşacaklarımız var uzun uzun.

(Page'in karısı, Ford'un karısı ve bayan Quickly çıkarlar.)

PAGE. — Eee bay Ford?

FORD. — Bu kopuğun bana anlattıklarını işittiniz.

PAGE. — Evet. Ötekinin bana söylediklerini de siz duyunuz.

FORD. — Bunlar doğru mu dersiniz?

PAGE. — Geç efendim. Aşağılık keratalar.

Allah canlarını alsın. Şövalyenin bunu yapabileceğini sanmıyorum? Karılarımızda gözü olmakla onu ittiham eden bu iki herifi şövalye işinden çıkarmış. Boşta geziyorlar. Tam ınânasiyle aylak.

FORD. — Onun adamı mı idiler?

PAGE. — Onun adamı idiler ya.

FORD. — Öyle de olsa, benim içime sinmez. Garter'da mı yatıp kalkıyor Şövalye?

PAGE. — Hım. Orada kalıyor ya. Yılışmaya yeltenirse, karımı karşısına bırakıvereceğim. Serbestçe. Bir temiz papara yesin .Görüp göreceği rahmet odur. Mesuliyet benim.

FORD. — Karımdan şüphe ettiğim yok.Yalnız onları karşı karşıya bırakmaya hiç gelemem. İtimadın fazlası fazladır. Mesuliyet alamam üstüme. İçim rahat etmez o zaman.

PAGE. — Bakın Garter'in hancıbaşısı geliyor. Bağıra çağıra. Öyle kabına sığmadı mı, ya kafayı tütsülemiştir, ya kesesi doludur. *(Hancı girer.)* Ne haber hancıbaşı?

HANCI. — Sende ne haber çalımlı oğlan? Çelebi adamsındır sen. Babacan yargıç, yahu.

SHALLOW. — Peşindeyim hancıbaşı, peşinde. Sayın bay Page, çok çok akşamlarınız hayır olsun. Bay Page, beraber buyursanıza. Eğlence çıktı bize.

HANCI. — Söylesene babacan yargıç. Söylesene koca çapkın.

SHALLOW. — Efendim ,düello var da... Gal'li papaz sir Hugh ile Fransız hekimi Caius arasında...

FORD. — Kuzum hancıbaşı... Garter'in sahi-

bi... Size bir çift sözüm var, azizim. *(Onu bir kenara çeker.)*

HANCI. — Nedir bakayım, söyle kabadayı?

SHALLOW, Page'e. — Geliyor musunuz seyre? Kılıçlarını hancıbaşı ölçtü... Bizim kahkaha sultan. Galiba ikisine de birbirinden ayrı, başka başka yerler göstermiş. Çünkü, Allah inandırsın, rahip şakaya gelmezmiş ha... Dediklerine göre... Bakın size, nasıl eğleneceğiz anlatayım. *(Kenarda görüşürler.)*

HANCI. — Şövalyeden şikâyetin yok ya? Benim yavuz müşteriden.

FORD. — Hiçbir şikâyetim yok. Bilmiş olasınız. Yalnız. Size bir şişe sıcak şarap var... Şekerli, karanfilli. Beni şövalyeye tanıtacaksınız. Adımın Brook olduğunu söyliyeceksiniz. Lâtife olsun diye.

HANCI. — Al sana elimi vereyim, koca düzenbaz. Girdin çıktın gitti şövalyenin yanına. Oldu mu istediğin? Adın da Brook. Ne şakrak adamdır şövalye. Gidiyor musunuz cancağızlarım?

SHALLOW. — Baş üstüne hancıbaşı.

PAGE. — İşittiğime göre Fransız iyi kılıç kullanıyormuş.

SHALLOW. — Ah efendim, sevsinler. Onun âlâsını benden dinlemeli. Zamane oyunlarında mesafeler, yüklenerek itişler, belden aşağı saplayışlar, daha bilmem neler. Yürek ister bay Page, yürek. Şurası yok mu, ha. İşte hepsinin başı odur. Hey gidi günler hey. O bizim kocaman eski kılıçları iki elimle kavradım mı, size benzer dört babayiğidi fareler gibi zıp zıp zıplatırdım.

HANCI. — Haydi çocuklar, şöyle şuradan... Kirişi kırsak ha.

PAGE. — Hay hay, buyurun. Keşke dövüşeceklerine ağız dalaşı yapsalar, görsek.

(Hancı, Shallow ve Page çıkarlar.)

FORD. — Page budalası kaygısızmış; karısından yana kalbini bozmazmış. Olabilir. O istediği kadar güvensin. Bilmem, benim içimi kurt yiyiyor. Kadın, Page'in evinde onunla beraberdi. Orada ne yaptıklarını bildiğim yok. Bu ciheti bir iyi kurcalıyacağım. Falstaff'ın ağzını aramak için başka kılığa girebileceğim. Namuslu çıkarsa karı, zahmetim boşa gitmez. Başka türlü çıkarsa sarf ettiğini emek yerine harcanmış olur.

(Çıkar.)

SAHNE II

Garter hanında bir oda.

Falstaff ile Pistol girerler.

FALSTAFF. — Bir mangır bile ödünç vermem sana.

PISTOL. — Yaaa, öyle ha.. Dünya dediğin bir istiridye, bana göre. Kılıcımın ucu ile açıveririm. O da mı iş?

FALSTAFF. — Zırnık koklatmam. Göz yumdum, borç almak için benim itibarımı karşılık gösterdiniz. Kapı yoldaşım Nym ile senin için en iyi dostlarımın başının etini yedim. Üç kere mühlet aldım. Yoksa, kafesin arkasında bir çift maymun

gibi sırıtacaktınız kodeste. İyi askerdirler, mert adamlardır dedim; alıbabım olan zatlara yemin edip boynuma vebal aldım. Bayan Bridget yelpazesinin sapını kaybettiğinde, şerefimi ortaya koyup senin almadığını söyledim.

PISTOL. — Paylaşmadık mı? Sen almadın mı on beş pensini?

FALSTAFF. — Düşün ulan, düşün[1]. Durup dururken, nafile yere başımı nare yakar mıyım? Söyliyeyim sana bak. Artık asılma bana. Darağacın değilim ben senin. Bas bakalım. Kalabalıkta yankesmek için bir kama tedarik et. Doğru sizin Pickt-hatch malikânesine[2]. Haydi. Benden mektup götürmek yok ama. Hergele. Kendi şerefinin arkasına sığın bakalım. Alçağın alçağı. Ben hayasiyetimi aman nasıl gözetsem diye akla karayı seçiyorum. Arada ben, ben, ben kendim Allah korkusunu bir yana bırakıp şerefimi ayaklar altına alıyor, kaçamak yapıyor sapıtıp bocalıyorum. Halbuki sen kılkuyruk, çapaçulluğunun, yabankedisi gibi bakışlarının, meyhane ağzı sözlerinin, yıldırıcı küfürlerinin önüne şerefini siper ediyorsun. Olmaz öyle haltetmek.

---

[1] Yahut: *Tekin yere mi yol veriyorum sana ulan.*

[2] Londrada kötü kadınların oturduğu mahalleye ipsiz takımı tarfından verilen ad. Bu, o mahalledeki evlerin kapıları ile ilgili bir isimdir. Üst kısımları pencere gibi açık olan bu kapıların yukarı tarafında, hırsız girmemesi için, çiviler bulunurmuş.

PISTOL. — Tövbe ediyorum. Var mı daha diyeceğin.

(Robin girer.)

ROBIN. — Bir kadın, efendim. Sizinle görüşmek istiyor.

FALSTAFF. — Gelsin bakalım.

(Bayan Quickly girer.)

QUICKLY. — Sabah şerifleriniz hayır olsun efendimiz.

FALSTAFF. — Hayırlı sabahlar kadıncağızım.

QUICKLY. — Müsaadenizle kadın değil devletlim.

FALSTAFF. — Kızcağızım öyle ise.

QUICKLY. — Kızoğlan kız yeminle. Anam beni doğurduktan bir saat sonra nasılsa öyle.

FALSTAFF. — İnandım sözüne. Nedir benden istediğin?

QUICKLY. — Zatıâlinize bir iki kelimecik söylesem.

FALSTAFF. — İstersen iki bin tane söyle güzelim. Dinlemesi benden.

QUICKLY. — Bir bayan Ford var da efendim. Ne olursunuz, biraz yanaşın şöyle. Ben bay Dr. Caius'un kapısında çalışıyorum.

FALSTAFF. — Peki, devam et. Ford'un hanımı diyordun.

QUICKLY. — Tamam, buyurduğunuz gibi. Şöyle biraz daha yakın gelin sultanım.

FALSTAFF. — Emin ol, kimsenin işittiği yok. Bunlar bizden. Kendi adamlarım.

QUICKLY. — Öyle mi? Allah bağışlasın. Hayırlı kullarından etsin Tanrım.

FALSTAFF. — Ee, ne olmuş Ford'un hanımına?

QUICKLY. — Sizden iyi olmasın efendim. Pek iyi insandır. Aman Allahım, zatınız ne yaramaz şeysiniz öyle ayol. Rabbim taksiratınızı bağışlasın. Cümlemizinkini de birlikte.

FALSTAFF. — Ford'un hanımı... Ee, Ford'un hanımı...

QUICKLY. — Ha ya... Uzatmıyayım lâfı, kendisini çılgına çevirmişsiniz. Olur şey değil. Hani saray Windsor'da iken en gözde nedimi onun aklını bu kadar başından alamazdı. Halbuki ne şövalyeler, lordlar, beyler vardı ama... Atlı arabalı. İnan olsun size... Birbiri peşinden arabalar, name üstüne nameler, birbiri ardından hediyeler; aman o ne mis kokulu şeyler. Vallahi hepsi de hışır hışır ipekler, altınlar içinde. O ne zârif[1] sözler... En iyisinden o güzelim tatlı şaraplar. Hangi kadının gönlüne girilmez ki bunlarla. İki elim yanıma gelir hani, çevirip de yüzünü, bakmadı bile onlara. Daha bu sabah bana yirmi altın verdiler. Ama alır mıyım hiç. Başlarına çalsınlar. Hani nasıl derler, böyle şey için. Ama namusu ile olursa o başka. En başı yukarlarda gezenlere bile iltifat etmedi. Allah inandırsın. Ne kontlar vallahi. Kontun da sözü mü olur.

---

[1] *Elégant* sözü Quickly'nin ağzında *alligant* oluyor. Türkçe *zarif*'in *zârif* diye telâffuz edilmesini andırıyor

Kıralın hususi hizmetine bakan muhafızlar... Ama onun için hepsi bir, inan olsun.

FALSTAFF. — Pek iyi ya, bana söylediği nedir? İyi haberini uzatmadan ver bakalım, müjdeci hatun[1].

QUICKLY. — Ha ya... Mektubunuzu almış. Size binlerce teşekkür ediyor. On ile on bir arasında kocası evde bulunmıyacakmış. Haberiniz olsun.

FALSTAFF. — Onla on bir arasında?

QUICKLY. — Ya, öyle. İşte o zaman gelip o bildiğiniz resmi görebilirmişsiniz. Öyle dedi. Kocası bay Ford evde bulunmıyacak. Ah yürekler acısı. Onunla kahır içinde çile dolduruyor. Nonoş kadın. Adam bir kıskanç, bir kıskanç. Onunla tırtışa tırtışa ömür tüketiyor ciğerimin köşesi.

FALSTAFF. — On ile on bir arasında. Kendisine hürmetlerimi götür hatun. Taş çatlasa gelirim.

QUICKLY. — Çok iyi buyurdunuz. Ama zatınıza bir haberim daha var. Page'in haremi de candan saygılarını gönderdi size. Kulağınıza söyliyeyim: ondaki meziyet... Hem de ne kazulet[2]... Kibar, namuslu bir hatun kişi. Sabah akşam ibadetinden geri kalmaz. Windsor'da bir eşi daha yoktur. Size söyliyeyim diye tembih etti. Kocasının evde bulunmadığı zaman hemen hemen olmazmış. Ama

---

[1] Metinde: «Kısa kes, iyi dişi Mercury'm benim.»

[2] Quickly'nin ağzında *virtuous* = *fazilet* sözü *fartuous* biçimine giriyor. *To fart* = *yellenmek* sözü kelime oyunu olması ihtimali vardır. Biz de bunu *fazilet* i *kazulet* şeklinde söyleterek bir dereceye kadar göstermeye çalıştık.

bir gün olup çıkar diye bekliyor. Erkek için bu kadar yanıp tutuşan kadın görmedim ben ömrümde. Muhakkak sizde şeytan tüyü var, vallahi, billâhi ha.

FALSTAFF. — Yok canım, arama öyle şeyler bende. Olsa olsa biraz yüzüme bakılır, işte o kadar. Gönül bağlamak için büyüyle filân işim yok.

QUICKLY. — Allaha emanet maşallah.

FALSTAFF. — Ama söyle bakayım, Ford'un karısı ile Page'in karısı bana olan tutkunluklarını birbirlerine anlattılar mı?

QUICKLY. — İşte bu hoş olur âlemde. Umarım o kadar görgüsüzlük etmezler. Hani pek yaman bir oyun olur yoksa. Yalnız Page'in karısı aman allasen küçük uşağını bana göndersin diye yalvardı. Kocasının oğlancığa karşı pek bir düşkünlüğü[1] varmış da. Neme lâzım bay Page pek namusu bütün adamdır hani. Onun karısı kadar iyi ömür süren bir kadın daha yoktur Windsor'da. Bildiği gibi oynar. İstediğini söyler. Dilediği gibi alıp verir. Keyfi ister yatar. Canı istediği zaman kalkar. Bir dediği iki olmaz. Eh, hakçası lâyıktır buna. Windsor'da hanım kadın biri varsa odur. İçoğlanını göndereceksiniz artık kendisine. Çaresiz.

FALSTAFF. — Olur, göndereyim.

QUICKLY. — Hah, gönderin ya. Hem bakın

---

[1] *Affection* = *muhabbet* sözü Quickly'nin ağzında *infection* = *bulaşık hastalık* haline gelmektedir. Belki *muhabbet* yerine ufunet bunu karşılayabilirse de, biz *düşkünlüğü* yerine *düşüklüğü* demekle ifadeye çalıştık.

ikinizin arasında haber getirir götürür. Ne olur ne olmaz bir parola edinin... Arzularımızı birbirimize bildirebilmek için. Oğlan bir şeyin farkına varmaz. Çocukların kötülük öğrenmesi doğru değil. Yaşını başını almışların, malûm ya, nasıl derler hani, çenesi sıkı olur. Dünyanın gidişini çıktısını bilirler.

FALSTAFF. — Güle güle. Her ikisine de hürmetlerimi söyle. Al işte kesem. Bununla borcum ödenmiş olmuyor sana ha. Oğul, bu kadınla beraber git. *(Bayan Quickly ile Robin çıkarlar.)* Bu haber kafamı allak bullak etti.

PISTOL. — Bu esnaf karı, muhabbet simsarlarından. Davran, pupa yelken! takıl peşine. Hazır ol. Ateş! Bunda bize ekmek var olsa gerek.. Yoksa, cehennemin dibine[1] kadar yolu var. *(Çıkar.)*

FALSTAFF. — Acaba mı dersin pinpon? Hadi işte uzun etme. Şu geçkin vücut eskisinden çok işine yarıyacak. Hâlâ arkandan koşanlar var ha. Bunca paraları çarçur ettin. Sonunda parsayı topluyorsun demek. Var olsun şu boy pos. Ömrüne bereket. Varsın kaba yapılı desinler. Göz alıyor ya. Üst yanı vız gelir.

(Bardolph bir bardak şarapla girer.)

BARDOLPH. — Aşağıda bay Brook diye biri var. Sizinle konuşup tanışmak istiyor. Sabah içkisi olarak bir bardak Ispanya şarabı gönderdi zatıâlinize.

FALSTAFF. — Brook mu adı?

---

[1] Metinde: «yoksa topu birden okyanusun dibini boylasın.»

BARDOLPH. — Evet efendim.

FALSTAFF. — Getir. *(Bardolph çıkar.)* Irmak ismi taşıyıp böyle dört bir yana içki saçan Brook'ların başımızın üstünde yeri var. Eeeeyyyy.... Ford'un karısı ile Page'in karısı... Sizleri kapana kıstırdım demek ha. Haaayde bakalım. Yahey....

(Bardolph, kılık değiştirmiş olan Ford'la birlikte, girer.)

FORD. — Allah ömürler versin efendim.

FALSTAFF. — Ömrünüz çok olsun efendim. Benimle görüşmek mi istediniz?

FORD. — Damdan düşer gibi tâciz ediyorum böyle, yüzümü kızdırıp.

FALSTAFF. — Safa geldiniz. Arzunuz? Garson, bizi yalnız bırak. *(Bardolph çıkar.)*

FORD. — Har vurup harman savurmuş bir kişizadeyim efendim. Adım Brook'tur.

FALSTAFF. — Sizinle ahbaplığı ilerletmek isterim bay Brook.

FORD. — Ben de sizinle, sayın sir John. Ama size yük olmak için değil ha. Çünkü şunu söyliyeyim size. Ödünç verebilmek için kendimi sizden daha elverişli durumda görüyorum ben. Böyle ulu orta sizi tedirgin etmek cesaretini veren de bu oldu. bana. Ne derler hani: kılavuzu para olana her kapı açıktır.

FALSTAFF. — Para acar bir askerdir efendim. Bir şeyden gözü yılmaz.

FORD. — Doğru. Benim de bir torba altınım var. Batıyor bana. Tanışmak için yardımınızı esir-

gemezseniz alın benden. Olduğu gibi, yahut yarısını. Yükümü hafifletmiş olursunuz.

FALSTAFF. — Nasıl olup da taşıyıcınız olmak mazhariyetine erişiyorum efendim?

FORD. — Dinlerseniz anlatayım efendim.

FALSTAFF. — Söyleyin azizim bay Brook. Ne mutlu size hizmet etmek.

FORD. — Efendim, ârif olduğunuzu söylerler. Sözü kısa keseyim. Sizi ne zamandır bilirim. Çok isterdim, fırsat düşmedi, tanışamadık bir türlü. Size bir şey açacağım. Kendi kusurumu da fazlasiyle ele vermiş olacağım bununla. Yalnız sir John, bir gözünüzle benim önünüze serdiğim delişmenliklerimi seyredin azizim, öteki gözünüz de kendi sabıkalarınızda olsun. Böyle ipin ucunu kaçırmanın ne kadar kolay olduğunu bildiğinizden, beni biraz hoş görürsünüz.

FALSTAFF. — Pek iyi efendim, buyurun.

FORD. — Bu kasabada bir hanımefendi var. Kocasının adı Ford.

FALSTAFF. — Evet efendim.

FORD. — Bu kadını uzun zamandır seviyorum. Söyleyeyim size. Çok şeyler yaptım onun uğrunda. Yaltaklanırcasına arkasından koştum. Kendisi ile konuşmak için her fırsatı kolladım. Bir lahza bile olsa onu görebilmek için en ufak vesileyi kaçırmıyayım diye neler yapmadım. Bir sürü hediyeler aldım. Neler istiyeceğini öğrenebilmek için birçok kimselere vermediğim kalmadı. Sözün kısası, ne aşk benim yakamı bıraktı, ne de ben kadının peşini. Her fırsatta... Hislerim veya hareket-

lerimle bir şeye hak kazandımsa eğer, bunu ele geçiremedim... Sonsuz bir fedakârlık pahasına edindiğim tecrübenin bir değeri varsa ona diyeceğim yok. Bu tecrübe, bana şunu söylemeyi öğretmiş oldu:

Peşine düşen gerçek aşktan bir gölge gibi kaçar aşk;
Kaçanın peşine düşer, peşine düşenden kaçar aşk;

FALSTAFF. — Sadra şifa verecek bir söz alamadınız mı?

FORD. — Ne gezer.

FALSTAFF. — Bunun için üstüne düşerek yalvarıp yakardınız mı?

FORD. — Asla.

FALSTAFF. — Sevginizin mahiyeti ne idi, öyle ise?

FORD. — Bir başkasının arsası üzerine kurulmuş güzel bir köşk... Öyle ki, yanlış yere temel atıp çatı çıkmağa kalktığım için, bina elimden gitti.

FALSTAFF. — Bunları ne maksatla açtınız bana?

FORD. — Orasını anlattım mı, hepsini söyledim demektir. Kiminin sözüne bakarsanız, bana karşı kendini ağır satıyormuş ama, başkalarına karşı pek şuh, pek açık meşrepli imiş. O kadar ki, hakkında ileri geri söylemediklerini bırakmıyorlar. Şimdi sir John, gelelim sadede. Siz, soyu sopu belli, seçkin bir zatsınız. Sözünüze, sohbetinize diyecek yok. Kibarlar yanında hatırınız sayılıyor.

Mevkiiniz, şahsiyetiniz ise hiç söz götürmez. Gerek savaştaki, gerek saraydaki başarılarınız, gerekse bildiğiniz herkesin malûmu.

FALSTAFF.— Aman rica ederim.

FORD. — İnanın ki öyle. Zaten kendiniz de biliyorsunuz. Buyurun para size. Sarf edin. Harcayın. Alabildiğine sarf edin. Nem varsa benim. Hepsini sarf edin. Yalnız, karşılık olarak, bana vaktinizi vereceksiniz. Şu Ford'un karısının namusunu dört yandan kuşatıp, aşk çemberi içine almağa yetecek kadar vaktinizi... Ayartmaktaki maharetinizi kullanacaksınız. Size ram olması için, gönlünü edeceksiniz. Kabilse eğer, herkesten iyi siz yapabilirsiniz bunu.

FALSTAFF. — Sizin yerinize ben keyfini çıkaracağım! Haniya onun için çıldırıyordunuz. Bilmem ama, derdime bu yolda deva aramak! Aklım ermedi doğrusu.

FORD — Ha yok, maksadımı iyi anlayın. Kadın namusluyum diye öyle avurt ediyor ki, deli gönlümü ona açmaya bir türlü yüzüm tutmuyor. Gözleri kamaştırdığı için ona yan gözle bakamıyorum. Lâkin mezhebinin genişliği hakkında elimde tutamak olabilecek bir kozla çıkarsam karşısına, arzularımın yersiz olmadığını iddia edebileceğim. O aman, onu, bir kale gibi arkasına gizlendiği iffetinden, temiz şöhretinden, aile ocağına bağlılığından, hasılı bana pek şiddetle karşı koyan bin bir müdafaa tertibinden sıyrılıp dışarı uğratabileceğim. Ne dersiniz sir John?

FALSTAFF. — İlkin bay Brook, paranızı ka-

bul' ediyorum. Ve, verin bana elinizi, son olarak da efendice söz size. İsterseniz Ford'un karısına kavuşacaksınız.

FORD. — Alı, ne söylüyorsunuz.

FALSTAFF. — Kavuşacaksınız diyorum size.

FORD. — Paradan yana üzülmeyin sir John. İstediğiniz kadar.

FALSTAFF. — Ford'un karısı için kasavet çekmeyin bay Brook. Çantada keklik. Söyliyeyim size. Onunla buluşacağız. Kendisi söz verdi. Ona aracılık yahut çaçalık eden kadın önünüzsıra buradan çıktı, benim yanımdan. Dediğini gibi. On ile on bir arasında kendisi ile buluşacağız. Kocası olacak kıskanç herif, o sırada evde bulunmıyacakmış. Akşama buyurun bana. İşlerin gidişatını öğrenirsiniz.

FORD. — Ne nimet benim için sizinle tanışmış olmak. Ford'u bilir misiniz efendim?

FALSTAFF. — Bırakın şu kaltabanı. Tanımam zavallıyı. Zavallı demek de hata ya. Söylediklerine göre kıskanç boynuzlu para babası imiş. Karısı bu yüzünden pek hoşuma gidiyor. Karıyı deyusun kasasına anahtar olarak kullanacağım. Ondan sonra başlıyacağım sömürmeye.

FORD. — Ford'u tanımanızı isterdim efendim. Karşılaşacak olursanız kendisinden sakınırdınız.

FALSTAFF. — Pinti kırtipil.. canı cehenneme. Bir bakışımla aklını başından alırım. Sopamı, tepeden, şimşek gibi, boynuzlarının üstünden doğru bir salladım mı deyusun... Ödünü kopartırım. Bilmiş ol bay Brook, keratanın hakkından geleceğim. Karısının koynuna gireceksin. Gece erkenden gel

bana Ford rezilin biri. Daha da beter edeceğim onu. Göreceksin bay Brook. Maskara. Kodoş. Erkenden buyur gece. *(Çıkar.)*

FORD. — Hay allahın belâsı. Ne azılı, ne zevkine düşkün herif bu. Sabırsızlıktan çatlıyacak yüreğim. Kim demiş yersiz kıskançlık. Karım kendisini çağırtmış. Saat kararlaşmış. Herşey olup bitmiş. Kimin hatırma gelir. İşte. Fingirdek karı almanın cezası. Yatağımı kirletecekler; kasanı tamtakır edecekler. Dillere destan olacağım. Bütün bu musibetler yetmiyormuş gibi, bir de ad takılsın kuyruğuma. Hem de bunları yapan tarafından. Sonra ne lâkaplar, ne sözler. Zebaniye diyecek yok. İfrit de iyi. Varsın dizman da desinler. Şeytanın isimleri... İblisi öyle çağırırlar ama, zararı yok. Ya boynuzluya ne buyrulur? Koca boynuzlu. Şeytanın bile böyle adı yok. Page eşek. Olup bitenin farkında değil eşek. Karısına güveni var. Kıskanmazmış. Tereyağını bir Felemenkliye, peynirimi Gal'li papaz Hugh'a, viskimi bir İrlandalıya, beygirimi, şöyle bir yol rahvan dolaşsın diye, hırsıza emanet ederim de, karımı dünyada başıboş bırakmam. Yok emniyetim. Ne düzenler, ne fırıldaklar, ne dolaplar çevirmiyor. Karı kısmı kafasına bir şey koymasın. Kafaları kırılsa yapacaklarını yaparlar. Allahtan ki kıskancım. Saat on birde ha? Önüne geçeceğim bu işin. Karıma baskın vereceğim. Falstaff'tan öc alacağım. Page'in haline güleceğim. Gecikmektense hemen davranayım. Bir ayak önce olsun[1]. Tu, utan, utan. Boynuzlu, boynuzlu, boynuzlu. *(Çıkar.)*

[1] Metin: «Bir dakika gecikmedense üç saat önce davranmak yeğdir.»

SAHNE III

Windsor yakınında bir tarla.

Caius ile Rugby girerler.

CAIUS. — Jack Rugby!

RUGBY. — Efendim.

CAIUS. — Saat nasıl, Jack?

RUGBY. — Sir Hugh'un geleceğim dediği saat geçti efendim.

CAIUS. — Vallah gelmemiştir, canı kurtarmıştır. Dua etsin gelmemiştir, İncili açsın da. Billâh Jack Rugby, gelmiş olsa idi, çoktan öteki dünyayı boylamıştı.

RUGBY. — İşini biliyor efendim. Gelse zatınızın kendisini öldüreceğinizi aklı kesmiştir.

CAIUS. — Vallah Ringa balığı gibi gebertirim. Alın meçiniz, Jack. Nasıl öldüreceğim, göstereceğim size.

RUGBY. — Ah yazık efendim. Ben eskrim bilmem.

CAIUS. — Kerata, alınız elinize meçiniz.

RUGBY. — Durun, gelenler var.

(Hancı ile, Shallow, Slender, Page girerler.)

HANCI. — Fiyakalı doktor. Pazar ola.

SHALLOW. — Kolay gelsin bay doktor Caius.

PAGE. — Merhaba sayın bay doktor.

SLENDER. — Günaydın efendim.

CAIUS. — Bir, iki, üç, dört. Ne iş var burada hepinizin birden.

HANCI. — Görmeye geldik. Dövüşüşünü, kılıç sallayışını, yer değiştirip şaşırtışını, çat oraya çat buraya sekişini, dürtüşünü, saplayışını, kılıcın tersiyle karşı koyup darbe çelişini, mesafe alışını, yukarı doğru vuruşunu... Ne o Habeş'im, kıkırdadı mı seninki? Ha benim frenk? Dinlendirdi mi kalıbı? Ha koca oğlan. Ne buyruluyor Aeskulapius'um? Galen'im benim. Aslan yürekli kedi yavrusu. Nalları dikti mi ha? Seninki öldü mü, kaşanağası[1].

CAIUS. — Vallah dünyada en ödlek papaz. Korkudan ortaya çıkamıyor.

HANCI. — Sen sığdiricilerin şahısın. Saka baba şorşorsun. Yunanistanın Hektor'usun be kızan.

CAIUS. — Şahit olun kuzum. Altı yedi, iki üç saattir beklemişimdir onu; gözükmemiştir.

SHALLOW. — Akıllı adam, bay doktor. O ruhları tedavi ediyor. Siz ise vücutları. Dövüşürseniz, mesleğinize aykırı olarak, bindiğiniz dalı keseceksiniz. Öyle değil mi bay Page?

PAGE. — Şimdi sesiniz çıkmıyor ama, vaktiyle siz de yaman dövüşürmüşsünüz bay Shallow.

SHALLOW. — Tanrı bilir ya bay Page. Artık ihtiyarım, rahat duruyorum. Ama kınından çıkmış bir kılıç gördüm mü, dövüşenlerin arasına karışayım diye başlıyor avucum kaşınmaya. Hâkim, hekim, rahip ne olursak olalım; mayamızda delikan-

---

[1] Hancı, boyuna, doktorun mesleği dolayısiyle idrarla uğraşmakta oluşuna takılmaktadır.

lılığın ateşi tutuşuyor. Helâlzadeyiz ne olsa bay Page.

PAGE. — Doğru, bay Shallow.

SHALLOW. — Öyledir, bay Page, öyle. Bay doktor Caius, ben sizi alıp eve götürmek için geldim. Bizde, yeminli sulh yargıçlığı var serde. Siz dersiniz önünü ardını bilir bir doktor. Sir Hugh ise anlayışlı, ağır başlı bir kilise adamı. Benimle birlikte gelmeniz lâzım bay doktor.

HANCI. — Affedersin efendi hâkim. Beni dinle, monsieur zifos[1].

CAIUS. — Zifos? Ne demek?

HANCI. — Bizim dilde... İngilizcede, zifos, gözü pek demektir, fiyakalı oğlan.

CAIUS. — Öyle ise, kasem olsun, bende de vardır, İngilizlerdeki kadar zifos. Alçak papaz. Maskara köpek. Alimallah kulaklarını keseceğim.

HANCI. — Seni ıslatacak be toraman.

CAIUS. — Islatacak? Ne demek bu?

HANCI. — Yani, sana tarziye verecek.

CAIUS. — Islatsın ya, yapsın billâh.

HANCI. — Ben de körükliyeyim kendisini. Yoksa, cehenneme kadar yolu var.

CAIUS. — Eksik olmayınız.

HANCI. — Ha, dahası var fiyakalı oğlan. Yalnız ilkin... Efendi ağabey. Bay Page, sen de bahacan Slender... *(Onlara işittirecek kadar.)* Sizler, kasabadan geçerek Frogmore'a gidin.

PAGE. — Sir Hugh orada değil mi?

---

[1] Metinde: *At sidiği.*

HANCI. — Orada ya. Bakın bakalım ne âlemde. Ben doktoru tarlalardan dolaştırır, getiririm. Olur mu?

SHALLOW. — Olur, öyle yaparız.

PAGE. — Allaha ısmarladık, sayın bay doktor.

SHALLOW. — Allaha ısmarladık, sayın bay doktor.

SLENDER. — Allaha ısmarladık, sayın bay doktor.

(Page, Shallow ve Slender çıkarlar.)

CAIUS. — Alimallah öldireceğimdir şu papazı. Anne Page'e sırnaşsın ha, bir maymunun hatırı için.

HANCI. — Gebersin. Bırak, sabrın tükenmesin. Hiddetlenme. Yüreğine soğuk su serp. Gel benimle. Tarlaları geçip Frogmore'a gidelim. Seni bayan Anne Page'in bulunduğu yere götüreyim. Bir çiftlikte; ziyafette... Ona içini döker, sevdiğini söylersin. Nasıl, tam istediğin gibi arkalamıyor muyum ha? Nasıl, iyi söylemedim mi?

CAIUS. — Teşekkür. Billâh hoşuma gittin. Sana iyi müşteriler getireceğim. Kontlar, şövalyeler, lortlar, beyler... Kendilerine baktığım hastalar.

HANCI. — Karşılık olarak da benden seni desteklemek; kazıklamak. Anne Page'e kavuşabilesin diye. İyi dedim mi? Ha?

CAIUS. — Mükemmel. Vallah iyi söylemişindir.

HANCI. — Hadi öyle ise pır.

CAIUS. — Peşimden sıra geliniz, Jack Rugby.

(Çıkarlar.)

PERDE III

SAHNE I

Frogmore yakınında bir tarla.

Sir Hugh Evans ile Simple girerler.

EVANS. — Sayın bay Slender'in uşağı... dostum... yani adı ili sanı ili Simple. Kuzum siz, tıp doktoru giçinin bay Caius'u nirilirdi aradınız?

SIMPLE. — Ne bileyim efendim. Küçük park yolunda, korunun yanında, her tarafta. Eski Windsor yolunda... Kasaba yolundan başka her yerde aradım.

EVANS. — Ya, oraya da bakın hirhaldi. Bakasınız oraya da.

SIMPLE. — Bakayım efendim. *(Çıkar.)*

EVANS. — Allahın sin iyi yaparsın. Kan biynimi sıçradı; zihnim karma karışık. Kişki bini aldatmış olsa. İçimi çöküyor acı. İlimi fırsat giçsin, oturaklarımı kafasında paralıyacağım. Hayırlısı Allahtan. *(Şarkı söyler.)*

Pınarlarında tatlı kuşların âşıkane
Türkülir çağırdığı sığ ırmaklar boyunda...
Güllirdin vi binlirci kokulu dimitlirdin

Yataklarımızı biz siriciğiz orada.
Pınarlarında talı...

Allah acısın bana. İçimden öyli bir ağlamak geliyor ki. *(Şarkı söyler.)*

Türküler çağırdığı sığ ırmaklar boyunda...
Bin Babil'di oturup durdurduğum sıralarda[1]
Güllirdin vi binlirci kokulu dimitlirdin...

(Simple yeniden girer.)

SIMPLE. — İşte geliyor şuradan, bu yana doğru, sir Hugh.

EVANS. — Hoş gildi safa gildi. *(Şarkı söyler.)*

Pınarlarında tatlı kuşların aşikani...
Mivlâ doğruların yardıncısı olsun. Silâhini?

SIMPLE. — Silâhı filân yok efendim. İşte benim efendi... Yanında bay Shallow ile başka bir zat daha, çitin üstünden bu yana doğru geliyor. Frogmore tarafından.

EVANS. — Kuzum, virin bana isvabımı; yahut kolunuzda dursun. *(Bir kitap okur.)*

(Page, Shallow, Slender girerler.)

SHALLOW. — Maşallah bay rahip; günaydın sayın sir Hugh. Kumarcı zarından, ulema kitabından uzak düştü mü seyreyle gümbürtüyü.

SLENDER, kendi kendine. — Tatlı Anne Page, Ah!

PAGE. — Allah ömürler versin sayın sir Hugh.

---

[1] Evans İncil'deki 137 nci Mizmar'ın bir mısraı ile Marlow'a ait olan şiirin bir kıt'asını birbirine karıştırmaktadır.

EVANS. — Tanrı cümlenizin ömrünü artırsın.

SHALLOW. — Hayır ola. Hem kılıç, hem kelâmullah ha. Demek her ikisini atbaşı beraber yürütüyorsunuz bay rahip.

PAGE. — Hem de gençler gibi giyim kuşam. Böyle romatizma kapılacak ayaz bir günde. Üstünüzde yelek, kalçın.

EVANS. — Bunun sibibi, hikmiti var.

PAGE. — Hayırlı bir iş için geldik size bay rahip.

EVANS. — Pikâlâ ni imiş bakalım?

PAGE. — Şurada ilerde, pek saygı değer bir zat var. Birinin hakaretine uğrannış anlaşılan. Bam teline basmışlar. Öyle çileden çıkmış ki, bu kadar olur.

SHALLOW. — Seksenime geldim. Geçtim bile. O mevkide, öyle ağır başlı, bilgili bir adamın böyle şanına yaraşmıyacak şekilde nezaketi elden bıraktığını duymamıştım.

EVANS. — Kimin nisi imiş bu?

PAGE. — Kendisini bilirsiniz sanırım; tanınmış Fransız hekimi bay doktor Caius.

EVANS. — Yarabbi sin bilirsin. Bini günaha sokuyorsun. Bir kâsi bulamaçtan bahsitsiniz daha mimnun olurum.

PAGE. — Niye?

EVANS. — Ni Hippokrates'tin anladığı var, ni di Gale'din[1]. İdipsizliği di caba. Yüzünü bili görmik istimiyiciğiniz bir alçak. Zibidi.

---

[1] Yahut: *Canilos*'tan.

PAGE. — Doktorla dövüşecek olan bu, inan olsun size.

SLENDER, kendi kendine. — Ah şeker Anne Page!

SHALLOW. — Silâhlarından öyle anlaşılıyor. Araya girip onları ayırmalı. Geliyor işte doktor Caius.

(Hancı, Caius ve Rugby girerler.)

PAGE. — Yok sayın bay rahip. Kılıcınız olduğu gibi yerli yerinde dursun.

SHALLOW. — Sizinki de sayın bay doktor.

HANCI. — Silâhlarını alalım. Bırakalım ağız hırlaşması yapsınlar. Sakatlık çıkaracaklarına, İngilizcenin kafasını gözünü yarsınlar.

CAIUS. — Rica ederim. Kulağınıza bir çift sözüm var. Siz neye benimle karşı karşıya gelmek istemiyor?

EVANS, Caius'a işittirecek kadar. — Dişinizi sıkın ni olur. Sırası gilicik.

CAIUS. — Vallah korkaksınız siz. Mundar köpek. Pis maymun.

EVANS, Caius'a işittirecek kadar. — Allahasin, başkalarının maskarası olmıyalım. Dostluğumuzu rica idiyorum. Bir yolunu bulup özür diliyiciğim sizdin. *(Yüksek sesle.)* Oturağınızı o ibiş suratlınızda parça parça idiciğim. Anlayın bakalım, virdiğiniz sözdi durmamak, vaatlerini tutmamak nasıl olurmuş.

CAIUS. — Diable. Jack Rugby, hancıbaşı da Jarteer... Onu gebertmek için beklememiş miyimdir? Dediğim yerde. Ha?

EVANS. — Yoo, Bin Hıristiyan adamım. İşti, bakın karar laştırdığımız yir. Sorun Garter hancısına söylisin.

HANCI. — Susun bakalım. Biri Gal'den bir Gol'den Biri Fransız, biri Gal'li. Biri ruh tımarcısı, biri vücut tımarcısı.

CAIUS. — Ha şöyle, mükemmel işte.

HANCI. — Susun diyorum be. Garter hancısı konuşuyor. Dinleyin. Ne politikadan çakarım, ne düzenciyim, ne Makyavel'im ben. Doktorumu elden kaçırır mıyım hiç? Ne münasebet. Bana şurup murup verir. Ya papazımı, rahibimi, sir Hugh'umu kaybetmek ister miyim hiç. Bak hele. Bana ata sözleri, palavra malavra dinletir. Ver bakayım elini yerlerin âlimi. Ha şöyle. Sen de ver elini, göklerin allâmesi. Ha şöyle. İkinizi de yaş tahtaya bastırdım. İlmin çocukları, sizler. Yalnış yerlere gönderdim. Yüreğiniz kavi. Sırtınız pek. Sıcak şarapla işi tatlıya bağlarız. Hadi bakalım. Kılıçlarının turşusunu kurun. Gelin arkamdan bakalım barış kahramanları. Peşimden, peşimden, yürüyün.

SHALLOW. — Vallahi kaçık bu hancı. Peşinden efendiler, peşinden.

SLENDER, kendi kendine. — Ah, canımın içi Anne Page.

(Shallow, Slender, Page ve Hancı çıkarlar.)

CAIUS. — Ah. Kafama dank demiştir. Bizi enayi yerine koymuş ha. Hım.

EVANS. — Anlaşıldı, bizi kipazi itti. Sizinli dost olalım diyorum. Kafa kafaya virilim. İntikam

alalım şu Garter hancısından. Kiliş. Uyuz kirata. Soyha.

CAIUS. — Vallahi ha. Alalım ya, alalım. Seni Anne Page'in yanına götüreceğim demiştir. Aldatmıştır beni de.

EVANS. — Kafasını patlatacağım. Gilin arkamdan kuzum.

(Çıkarlar.)

SAHNE II

Windsor'da bir cadde.

Page'in karısı ile Robin girerler.

PAGE'IN KARISI. — Haydi önden yürüyün küçük tosun. Arkadan gitmeye alışık iken, şimdi yol gösteriyorsunuz. Hangisi hoşunuza gidiyor? Benim önüme düşüp gitmek mi? Efendinizin peşi sıra gitmek mi?

ROBIN. — Cüce gibi onun ardı sıra yürümektense, erkek gibi sizin önünüzden gitmek daha iyi.

PAGE'İN KARISI. — Ah ne güzel de koltuklanmasını biliyor bacaksız. Anlaşıldı. Saraya iyi bende alacaksınız siz[1].

(Ford girer.)

FORD. — Ne güzel tesadüf, bayan Page. Nereye böyle?

PAGE'İN KARISI. — Nereye olacak, hanımınızı görmeye efendim. Evde mi?

---

[1] Yahut *Courtier* kelimesinin *korta yapan* anlamını alarak «iyi gönül avcısı olacaksınız.»

FORD. — Ya. Yalnızlıktan ne yapacağını bilmiyor. Kocalarınız dünya değiştirse, sanırım ikiniz evlenirdiniz sizler.

PAGE'İN KARISI. — Ona ne şüphe. İki başka kocaya varırdık.

FORD. — Bu mini mini fırdöndü horozu nereden buldunuz?.

PAGE'İN KARISI. — Hay Allah müstahakını versin ismi ne idi adamın, kocam ondan aldı. Çapkın, kim diyorlardı sizin silâhşora.

ROBİN. — Sir John Falstaff.

FORD. — Sir John Falstaff ha?

PAGE'İN KARISI. — Ta kendisi. Tamam. Bir türlü aklıma gelmez adı. Kocacığımla içtikleri su ayrı gitmiyor. Sahi hanımınız evde mi?

FORD. — Hakikat evde.

PAGE'İN KARISI. — Müsadenizle efendim. Onu görmedim mi hasta gibi oluyorum.

(Page'in karısı ile Robin çıkarlar.)

FORD. — İki paralık akıl var mı şu Page'de? Gözleri görüyor, kafası işliyor mu acaba? O tarafları uyuyor olmalı herhalde. İşte yaramaz olmuş. Bu oğlan, bir mektubu, yirmi millik yere atılmış top gibi götürür yahu... İki yüz kırk adım ötedeki hedefine ulaşıveren bir top gibi. Karısının arşınına göre bez veriyor. Onun çılgınlıklarına[1] alet oluyor. Şimdi kadın karıma gidecek. Falstaff'ın uşağı da yanında. Fırtına nerede ise kopacak. Besbelli. Hem de Falstaff'ın uşağı ile birlikte. Düzen mü-

[1] Bir anlayışa göre: *onun aşifteliğine.*

kemmel. Havalanan karılarımız beraberce yerleri gökleri titreteckler. Pekâlâ. Hakkından geleceğim onun. Sonra vuracağım karımın beline. Namusluluk taslıyan bayan Page'in o takma peçesini fırlatıp atacağım. Page'in kös kös, bile bile kaltabanlığı benimsediğini herkese ilân edeceğim. Böyle kasıp kavuruşunu bütün konu komşu alkışlıyacak. *(Saat çalar.)* Saat işaretimi veriyor. İçimden dürtüyorlar, git ara diye. Falstaff'ı orada elimle koymuş gibi bulacağım. Böyle yapmakla hiç de gülünç düşecek değilim. Aksine, herkes aşkolsun diyecek. Şu, toprağın yerinde durduğu nasıl sabitse, Falstaff'ın da orada olduğu muhakkak. Haydi gideyim.

(Page, Shallow, Slender, Hancı sir Hugh Evans, Caius ve Rugby girerler.)

SHALLOW.
PAGE.
VE ÖTEKİLER. Ne güzel tesadüf bay Ford.

FORD. — İnan olsun, sizler de iyi bulmuşsunuz böyle birbirinizi. Bizim evde cümbüş var. Buyurun, cümbür cemaat gidelim haydi.

SHALLOW — Beni mâzur görün, bay Ford.

SLENDER. — Beni de öyle. Bayan. Anne ile birlikte yemek yemek üzere sözleşmiştik. Aklımın almıyacağı kadar para verseler, kendisiyle arayı bozmak istemem.

SHALLOW. — Anne Page ile amcaoğlu Slender'in başını bağlıyacağız diye bekliyoruz. Bugün bunun cevabını alacağız da.

SLENDER. — Umarım muvafakat edeceksiniz pederim Page.

PAGE. — Hay hay, ediyorum, bay Slender. Ben zaten sizi tutuyorum. Yalnız karım tamamiyle sizden yana bay Doktor.

CAIUS. — Ya, alimallah tazenin de gönlü bendedir. Quickly söyler durur, benim hasta bakıcısı.

HANCI, — Bay Fenton'a ne buyrulur ya, delikanlıya? Zıpzıp sıçrar, rakseder. Velfecri okur gözleri. Şiir yazar. Özene bezene konuşur. Nisan, mayıs aylarının kokusu eksik olmaz üstünde[1]. Onun harcıdır o. Baş eder o, kıvırır evelâllah.

PAGE. — Benim gönlüm razı değil, emin olun. Elinde avucunda birşeycikler yok bu zatın. Şu deli dolu prensle ve Poinz ile düştü kalktı. Başında kavak yelleri esiyor. Aklı bir karış yukarda. Benim servetimle kendi deliğini yamıyacak. Yağma yok. Kızı alırsa olduğu gibi alsın. Servetim ancak rızama bağlı. Gönlüm de hiç oralara yanaşmıyor.

FORD. — Yalvarırım size, bir kısmınız benimle birlikte yemeye buyurun. Yiyinti içintiden başka, ayrıca eğlenti de var. Size bir canavar göstereceğim. Gelin bay doktor. Siz de bay Page, sir Hugh siz de.

SHALLOW. — Eh, hoşça kalın. Bay Page'in evinde tazeye açılabilmek için daha biz bize oluruz. *(Shallow ile Slender çıkarlar.)*

---

[1] Yahut: «cana can katar konuşması. İlkbahar çiçeklerinin tazeliği vardır üstünde.»

CAIUS. — Siz eve gidiniz John Rugby. Ben birazdan gelirim. *(Rugby çıkar.)*

HANCI. — Eyvallah cancağızlarım. Ben varayım namusuna kurban olduğum silâhşoruma gideyim başbaşa kanarya şarabı içelim onunla. *(Çıkar.)*

FORD, kendi kendine. — Önce ben burnundan getireceğim şarabı onun galiba. Hora teptireceğim ona[1]. Buyurursunuz değil mi efendiler?

HEPSİ BİRDEN. — Haydi buyurun. Gidip görelim şu canavarı. *(Çıkarlar.)*

SAHNE III

Ford'un evinde bir oda.

Ford'un Karısı ile Page'in karısı girerler.

FORD'UN KARISI. — Hu John. Baksanıza Robert.

PAGE'İN KARISI. — Çabuk çabuk, çamaşır sepetini...

FORD'UN KARISI. — Hazır hazır, hiç merak etmeyin. Hu, Robin dedim sana. *(Hizmetçiler bir sepetle girerler.)*

PAGE'İN KARISI. — Gelin, gelin, gelin...

FORD'UN KARISI. — Şuraya bırakın.

PAGE'İN KARISI. — Siz adamlarınızın kulağını bükün. Elimizi çabuk tutalım.

FORD'UN KARISI. — Ha. Demin dediğim gibi. Sen Robert, sen de John, şurada, alt yanımız-

[1] Kanarya, aynı zamanda kıvrak bir raks imiş.

daki birahanede aleste duracaksınız. Ben çağırır çağırmaz gelirsiniz. Gecikmek, vakit geçirmek yok ha. Bu sepeti omuzunuza vurursunuz. Ondan sonra olanca hızla götüreceksiniz. Doğru Datchet çayırındaki çamaşırcılara. Orada... Thames kıyısında çamurlu hendeğe boşaltırsınız.

PAGE'İN KARISI. — Böylece yaparsınız değil mi?

FORD'UN KARISI. — Tekrar tekrar anlattım onlara. Lâzım geleni öğrendiler. Hadi gidin. Çağrılınca gelirsiniz. *(Uşaklar çıkarlar.)*

PAGE'İN KARISI. — Küçük Robin geliyor. *(Robin girer.)*

FORD'UN KARISI. — Eee, minicik erkek atmacam benim[1]. Ne haberlerin var bakalım?

ROBIN. — Ağam sir John, sizin arka kapıya geldi bayan Ford. Sizi görmek için rica ediyor.

PAGE'İN KARISI. — Bize sadık kaldın mı mini mini kukla?

ROBIN. — Kaldım vallahi. Efendim sizin burada olduğunuzu bilmiyor. Olanı biteni size haber verecek olursam, bundan böyle beni başıboş sokağa salıverecek. Öyle gözdağı verdi bana. Kovacak beni. Yemin etti.

PAGE'İN KARISI. — Cici çocuksun sen. Çeneni tuttuğun için kârdasın işte. Bir terzi kazandın. Yeni bir yelekle, bir kalçın dikecek sana. Ben gidip saklanayım.

FORD'UN KARISI. — Evet saklanın. Git

---

[1] Yahut: «eee, şeytan çekici.»

efendine yalnız olduğumu söyle. *(Robin çıkar.)* Ne zaman gireceğinizi hatırlıyorsunuz ya, bayan Page.

PAGE'İN KARISI. — Hatırlamaz olur muyum. Rolümü iyi oynamazsam yuha çekin bana.

FORD'UN KARISI. — Haydi öyle ise arş ileri. Şu hınzır suluya dünyanın kaç bucak olduğunu öğretelim. Koca balkabağı. Her kuşun eti yenir mi imiş anlasın bakalım.

(Falstaff girer.)

FALSTAFF. — «Yakaladım mı ilâhî mücevherim»[1]. Şimdi şuracıkta can vereyim. Gam yemem artık. İşte sonuna ulaştım çırpına çırpına. Ne mutlu bir saat bu.

FORD'UN KARISI. — Ah, sir John. Gözümün nuru.

FALSTAFF. — Bayan Ford, ayartıcı sözler söylemesini, gevezelik etmesini bilemiyorum bayan Ford. Yalnız günah olan bir şey istiyorum. Kocanın ölmesini özlüyorum. Bunu ulu Tanrının önünde söylemeye hazırım. Senin kendime leydi yapmak için.

FORD'UN KARISI. — Ben! Size hatun olacağım. Ah sir John, ne yazık. Pek acınacak bir hanımefendi olurum ben.

FALSTAFF. — Fransa sarayında bir eşi varsa çıkarsınlar karşıma. Gözlerin, bakıyorum, elmasları kıskandıracak. Keman kaşların yelkenli saça, ho-

---

[1] Şair Sydney'in *Astrophel* ile *Stella* adlı şarkısı bu mısra ile başlamaktadır.

toza, Venedik modası her türlü saç tuvaletine ne güzel yaraşır.

FORD'UN KARISI. — Öksüz sevindiren bir baş örtüsü yaraşır ancak kaşlarıma sir John. Hattâ o bile çok.

FALSTAFF. — Bu sözünle kendini hor görüyor, ihanet ediyorsun vallahi. Mükemmel bir saraylı gözde olabilirsin. Çemberli, kabarık bir etek içinde metîn adımlarla ayak atıp salınışın ne edalı olur. Bakıyorum da, tabiat yar olmuş sana. Talih azizlik etmeseydi, neler olabilirdin. Haydi haydi, bunu inkâr edemezsin.

FORD'UN KARISI. — İnan olsun size, bende öyle şeyler yok...

FALSTAFF. — Seni bana sevdiren ne? Sende üstün bir başkalık bulunduğuna inandırmalı bu seni. Ne yapayım. Pohpohlanmasını, sen şusun busun demesini beceremiyorum. Erkek esvabı içinde zenneler gibi kırıtıp, ot mevsiminde aktarlar çarşısı[1] gibi kokan, o peltek dilli, çıt kırıldım züppelere benzemek elimde değil. Ama seviyorum seni. Yalnız seni. Başka kimseyi değil. Buna lâyıksın.

FORD'UN KARISI. — Sakın beni aldatmıya-

[1] Metinde «Bucklersbury gibi kokan» Burası, Shakespeare zamanında aktarların ve eczacıların bulunduğu, her türlü kuru ve yaş otlarla köklerin satıldığı sokaktır.

sınız efendim? Gönlünüz bayan Page'de olmasın diye korkuyorum.

FALSTAFF. — Ne hacet, bir kireç ocağının ağzı kadar tiksindiğim borçlular zindanının[1] kapısı önünde dolaşmaktan haz ediyorsun de bari bana.

FORD'UN KARISI. — Ah, Tanrı bilir sizi ne kadar sevdiğimi. Bir gün gelip anlıyacaksınız.

FALSTAFF. — Bu tutkunluğunuzu muhafaza edin. Ona lâyık olacağım.

FORD'UN KARISI. — Ah buna sezasınız zaten. Yoksa nasıl gönül verirdim size.

ROBIN, içerden. — Bayan Ford, bayan Ford. Page'in hanımı kapıda, kan ter içinde. Soluk soluğa. Etekleri tutuşmuş. Hemen sizinle görüşmek istiyor.

FALSTAFF. — Beni görmesin. Duvardaki perdenin arkasına saklanayım.

FORD'UN KARISI. — Ya, kuzum öyle yapın. Pek cadaloz bir kadındır. *(Falstaff saklanır. Page'in hanımı ile Robin yeniden girerler.)* Ne var, ne oluyor?

PAGE'İN KARISI. — Ah ne yaptınız bayan Ford? Ele güne karşı ipliğiniz pazara çıktı. Mahvoldunuz, bittiniz artık.

FORD'UN KARISI. — Ne olmuş bayan Page, canım?

PAGE'İN KARISI. — Ah Yarabbi, bayan Ford.

---

[1] Londrada içine borçluların kapatıldığı Countrgate cezaevi pek pis kokarmış.

Böyle namuslu bir kocanız olsun da, onu işkillendirecek şeyler yapın ha.

FORD'UN KARISI. — Ne işkili?

PAGE'İN KARISI. — Ne işkili mi? Utanın ayol! Nasıl da yanlış anlamışım sizi.

FORD'UN KARISI. — Aman Allahım. Nedir? Ne oluyor?

PAGE'İN KARISI. — Kocanız, hatun... Windsor'da ne kadar memur varsa yanında. Şu anda burada bir bey varmış... Öyle diyor... Onu aramaya geliyor. Siz içeri almışsınız. Evde bulunmayışını fırsat bilip yapmışsınız bu kötülüğü. Mahvoldunuz.

FORD'UN KARISI, ona işittirecek kadar. — Daha yüksek sesle söyleyin. Allah vere de doğru olmasa.

PAGE'İN KARISI. — Keşke öyle olmasa. İnşallah böyle bir adam yoktur burada. Ama kocanızın böyle birini aramaya geldiği muhakkak. Windsor'un yarısı da peşinde. Ben önden koşup haber vereyim dedim. Suçsuzsanız ne âlâ. Yok, burada bir ahbabınız varsa, çıkarın, kaçırın kendisini. Şaşalamayın. Aklınızı başınıza alın. Şerefinizi koruyun. Yoksa herkesten saygı görerek yaşamaya elveda.

FORD'UN KARISI. — Ah ne yapsam? Bir bay var burada iki gözüm. Kendi yüzkaramdan o kadar korkmuyorum. Tek onun başına bir şey gelmesin. O evden çıksın, bin lirayı gözden çıkarırım.

PAGE'İN KARISI. — Yazıklar olsun. Gözden çıkardını çıkaracağımı var mı? Kocanız burnunuzun dibinde. Kimse görmeden, el altından usulca-

cık kaçırmanın çaresine bakın. Onu dünyada burada alıkoymaya gelmez. İlâhi. Nasıl da aldattınız beni. Ha, işte şurada bir sepet var. Şöyle ufak boylu ise girebilir içerisine. Üstüne kirli çamaşır koyarsınız. Yıkanmaya gidecekmiş gibi. Zaten çamaşır zamanı. İki uşağınıza teslim eder. Datchet çayırına gönderirsiniz .

FORD'UN KARISI. — Sığmaz oraya. Koca Lenduha. Nasıl etsem?

FALSTAFF, ortaya çıakrak. — Bakayım, göreyim,, aman bakayım. Gireyim, gireyim. Arkadaşınızın dediği gibi yapalım. Gireyim.

PAGE'İN KARISI. — Nee? Sir John Falstaff ha. Meğer bunlarmış sizin mektuplarınız, şövalye.

FALSTAFF. — Vurgunum sana. Senden başka sevdiğim yok. Yardım et de sıvışayım. Şuracığa başımı sokayım. Bir daha... *(Sepete girer, üstünü kirli çamaşırlarla örterler.)*

PAGE'İN KARISI. — Yardım edin, efendinizin üstünü örtelim oğul. Adamlarınızı çağırın bayan Ford. Seni gidi allâk şövalye.

FORD'UN KARISI. — Hu John, Robert, John. *(Robin çıkar, uşaklar girerler.)* Çabuk, alın şu çamaşırları. Sırık nerede? Bakındı hele, nasıl da savsaklanıyorlar. Datchet çayırındaki çamaşırcıya götürün. Haydi çabuk.

(Ford, Page, Caius ve sir Hugh Evans girerler.)

FORD. — Buyurun kuzum. Yok yere şüphelenmişsem, tefe koyun beni; eğlenceniz olayım. Me-

heldir bana. Ne oluyorız? Nereye götürüyorsunuz bunu?

UŞAKLAR. — Çamaşırcıya vallahi.

FORD'UN KARISI. — Nereye götürdüklerini bilip de ne yapacaksınız? Bir bu eksikti artık. Temizliğe de burnunu sokmak.

FORD. — Temizlik? Şu boynuzları da bir temizliyebilsem. Temizlik ha! Temizlik, temizlik. Evet, temizlik Tam sırası inan olsun. Görürsünüz. *(Uşaklar sepetle çıkar.)* Efendiler dün gece rüya gördüm ben. Rüyamı anlatayım size. Alın, buyurun anahtarlarımı. Odalarıma çıkın; arayıp tarayın. Çıkarın meydana. Tilkiyi kovuğundan dışarıya uğratacağız alimallah. İlkin şu geçidi kapatayım. *(Kapıyı kilitler.)* Hah şimdi keşfinizi yapın.

PAGE. — Bay Ford, azizim, müsterih olun[1], siz kendi kendinizi pek küçük düşürüyorsunuz.

FORD. — Doğru, bay Page. Efendiler, yukarı buyurun. Şimdi, şimdi... Bayılacaksınız gülmekten Arkamdan gelin beyler. *(Çıkar.)*

EVANS. — Ni biçim mizaç. Ni garip bir kıskançlık.

CAIUS. — Vallahi böyle âdet yoktur Fransa'da. Fransa'da olmazlar kıskanç.

PAGE. — Haydi peşinden efendiler. Bakalım arasın, ne çıkacak.

(Page, Caius, Evans çıkarlar.)

---

[1] Yahut: *Kendinize hâkim olun.*

PAGE'İN KARISI. — Katmerli değil mi? Bir taşla iki kuş.

FORD'UN KARISI. — Hangisine daha sevinsem bilmem. Kocamın aldandığına mı? Sir John'un külâh giyişine mi?

PAGE'İN KARISI. — Sepette ne var diye sorunca kocanız, korkudan ne olmuştur kim bilir.

FORD'UN KARISI. — Korkarım tahareţe ihtiyacı olacaktır. Suya atılması ne devlet onun için.

PAGE'İN KARISI. — Boyu devrilesice, namussuz herif. Darısı bütün onun gibilerin başına.

FORD'UN KARISI. — Galiba kocam burada daha çok Falstaff'ın bulunabileceğinden kuşkulanıyor. Kıskançlık yüzünden bu derece hoyratlaştığını[1] görmemiştim şimdiye kadar zira.

PAGE'İN KARISI. — Bir biçimine getirip anlarım bunu. Falstaff'ın başına daha ne işler açacağız. Ondaki hovardalık iptilâsı bu kadarcık tedavi ile kolay kolay geçmez.

FORD'UN KARISI. — Şu sivri akıllı acuzeyi, bayan Quickly'yi, kendisine gönderip hatırını alsak mı? Suya atılmasından dolayı... Yeniden ümit verir, aldatıp bir başka cezaya çarptırırız ha?

PAGE'İN KARISI. — Hem de yapalım. Çağırtalım, yarın saat sekizde... Kendisinden özür dilemek üzere.

(Ford, Page, Caius ve sir Hugh Evans yeniden girerler.)

FORD. — Bulamıyorum keratayı. Belki de

---

[1] Yahut: (Ortalığı velveleye verdiğini).

avucunu yaladığı halde, erişemediği şey için bol keseden yaptım ettim diye atıp tutuyor.

PAGE'İN KARISI, Ford'un karısına işittirecek kadar. — Duydunuz mu?

FORD'UN KARISI, Page'in karısına işittirecek kadar. — Duydum, duydum, ses çıkarmayın. Olur muamele değil bana reva gördüğünüz, bay Ford.

FORD. — Evet, öyle.

FORD'UN KARISI. — İçinizden geçenler kadar fesat olmaktan esirgesin sizi Rabbim.

FORD. — Amin.

PAGE'İN KARISI. — Nedir zorunuz? Kendi kendinizin pek günahına giriyorsunuz bay Ford.

FORD. — Öyle, öyle. Sineye çekmem lâzım.

EVANS. — İvdi, odalarda, sandıklarda, musandıralarda, kimsiciklir yok. Varsa şayit, Allah taksiratımı bağışlasın mahşirdi.

CAİUS. — Vallahi benden de alın o kadar. Kimsecikler yoktur.

PAGE. — Tı, tı, tı, tı, sıkılmıyor musun bay Ford? Hangi cin hangi, şeytan böyle fit sokuyor içiniz? Yerinde dursun böyle sizinki gibi bir dert. Windsor şatosundaki bütün serveti verseler istemem.

FORD. — Alnımın kara yazısı, bay Page; çekiyorum.

EVANS. — Vicdanınız rahat diğil. Ayaliniz ırz ihli kadındır. Niridi onun gibisi. Biş bindi bir, biş yüzdi bir çıkmaz.

CAIUS. — Belli vallahi, namuslu kadın.

FORD. — Eee. Sizlere yemek yedirecektim. Buyurun. Buyurun. Koruda şöyle bir dolaşın. Hoş görün beni, ne olur. Bunu niçin yaptığımı sonra anlatırım sizlere. Haydi hanım. Buyurun bayan Page. Kuzum beni affedin. Yalvarırım sizlere, bağışlayın beni.

PAGE. — Buyurun geçelim efendiler. Vallahi onunla iyiden iyiye alay edeceğiz. Sizleri yarın sabah bize bekliyorum. Sabah kahvaltısına. Sonra kuş avına çıkarız. Ormanlarda kullanılabilecek güzel bir doğanım var. Olur mu?

FORD. — Nasıl isterseniz.

EVANS. — Biri başı çikirsi, arkasından ikinci olarak da bin gilirim.

CAIUS. — Birinci, ikinci var? Ben de üçüncü olurum.

FORD. — Haydi kuzum bay Page.

EVANS. — Aman, yarın şu hirifi hatırdan çıkarmıyalım ha, allasen. Hancıyı. Bitli kirata.

CAIUS. — Ya, ya, evet. Alimallah unutmıyalım.

EVANS. — Bitli kirata, Alay ha. Şaka ha.

(Çıkarlar.)

SAHNE IV

Page'in evinde bir oda.

Fanton, Anne Page ve bayan Quickly girerler. Bayan Quickly uzakta durur.

FENTON. — Anlaşıldı. Babana yaranamıyo-

rum. Onun için artık beni kendisine gönderme sevgili Nan.

ANNE. — Vah vah. Nasıl etsek o halde?

FENTON. — Nasıl mı etsek? Sen benliğine sahibolacaksın. Doğuştan yana pek yüksek imişim de ben, nem varsa dibine darı ekmişim. Tükettiğimi onun serveti ile yerine koymak istiyormuşum. Bunun için olmaz diyor. Daha bin dereden su getiriyor. Eskiden kırdığım cevizler... Zırzop arkadaşlarım... Seni, ancak gayeme ermek için bir vasıta gibi sevebilirmişim. Başka türlüsüne imkân yokmuş benim için.

ANNE. — Belki doğru söylüyor.

FENTON. — Yok, yok. Tanrıdan beklediğim ihsan üzerine andiçerim öyle değil. Gerçi Anne, ne saklıyayım, beni sana kalbimi açmağa ilk sürükliyen şey babanın zenginliği oldu. Ama gönlümün sesini duyurdukça sana, altınlardan, mühürlü torbalara doldurulmuş paralardan çok değerli buldum seni. Artık gözüm senin kendi varlığında.

ANNE. — Kibar, bay Fenton. Gene de babamın sevgisini kollamaktan geri kalmayın. Ondan hiç şaşmayın efendim. Eşref saatini bulup aşağıdan güreşerek yalvarmak da fayda etmezse, o zaman... bakın dinleyin. *(Kenarda görüşürler.)*

(Shallow ile Slender girerler.)

SHALLOW. — Şunların lâkırdısını kesin bayan Quickly. Akrabam konuşacak.

SLENDER. — Bir taş atalım bakalım. Ya herru ya merru.

SHALLOW. — Sakın ürkmeyin ha.

SLENDER. — Hayır ürküttüğünden değil. Ona aldırdığım yok ya, yalnız korkuyorum.

QUICKLY. — Baksanıza, bay Slender size bir şey diyecek.

ANNE. — Geliyorum yanına. *(Kendi kendine.)* Babamın gözüne kestirdiği bu. Yılda üç yüz lira nasıl da bir sürü kusuru hoş gösteriyor.

QUICKLY. — Sayın bay Fenton afiyetteler mi? Kuzum bir çift sözüm var size.

SHALLOW. — Geliyor; yürü amcaoğlu. Aslanım. Peh peh peh. Bir baban vardı senin.

SLENDER. — Bir babam vardı benim bayan Anne. Bilseniz aman ne güzel lâtifeleri vardır babamın. Amcam anlatsın size. Allasen amca, anlatsanıza bayan Anne'a o hikâyeyi. Hani babam bir kümesten iki kaz aşırmış da; hadi amcacığım.

SHALLOW. — Bayan Anne. Amcaoğlum sizi seviyor.

SLENDER. — Seviyorum ya. Glostershire'da sizin kadar sevdiğim bir başka kadın yoktur.

SHALLOW. — Sizi bir hanımefendi gibi yaşatacak.

SLENDER. — Her bakımdan... Esquire payesine erişmiş herhangi bir kimse kadar.

SHALLOW. — Üstünüze yapacağı malından size yüz elli lira irat bağlıyacak.

ANNE. — Sayın bay Shallow. Bıraksanız da, kendi ağziyle söylese sevdiğini.

SHALLOW. — Ya, eksik olmayın. Bu nazik teş-

vikınize teşekkür ederim. Sizi istiyor amcaoğlu. Ben sizi başbaşa bırakayım.

ANNE. — Eee, bay Slender.

SLENDER. — Eee, aziz bayan Anne.

ANNE. — Nedir son arzunuz?

SLENDER. — Son arzum mu? Hoppala. Pek şakacısınız doğrusu. Şükür Allaha, daha hazırlamadım vasiyetimi. O kadar ineze değilim hamdolsun.

ANNE. — Demek istediğim, benden ne istiyorsunuz, bay Slender?

SLENDER. — Doğrusu, bana kalsa, sizden bir şey istediğim yok. Hani yok gibi bir şey. Babanızla amcam, kendi aralarında ortaya bir teklif atmışlar. Nasip ise, ne âlâ. Değilse, alan hayrını görsün. İşlerin ne yolda yürüdüğünü onlar daha iyi anlatır benden. Babanıza sorabilirsiniz. Geliyor, bakın. *(Page ile karısı girerler.)*

PAGE. — Maşallah bay Slender. Anne kızım, gönlün sevsin onu. O da nesi? Bay Fenton ne arıyor burada? Hâlâ böyle evimde dolaşmanız ağırıma gidiyor, bayım, Söyledim size, kızımı elden çıkardım diye.

FENTON. — Yok bay Page, sinirlenmeyiniz.

PAGE'İN KARISI. — Bay Fenton azizim, kızımdan vazgeçin.

PAGE. — Sizin ağzınızın kaşığı değil.

FENTON. — Beni dileyecek misiniz efendim?

PAGE. — Hayır azizim bay Fenton. Buyurun bay Shallow. Gelin Slender oğlum içeriye. Ne dü-

şündüğümü bildiğiniz halde canımı sıkıyorsunuz. Bay Fenton.

(Page, Shallow ve Slender çıkarlar.)

QUICKLY. — Bayan Page ile konuşsanıza.

FENTON. — Sayın bayan Page: kızınıza karşı en derin sevgiyi besliyorum. Karşıma her türlü engel çıktı. İşitmediğim söz kalmadı. Gene de sevgimde ayak diremeden yapamıyorum. Geri dönemiyeceğim. Lûtfedip rızanızı söyleyin.

ANNE. — Anneciğim, beni o uyuntuya vermeyin.

PAGE'İN KARISI. — Hiç niyetim yok. Size daha iyi bir koca arıyorum.

QUICKLY. — Yani benim efendi... Doktor bey.

ANNE. — Ah ona varacağıma, diri diri toprağa gömülüp, şalgam yağmuruna tutulayım da can vereyim.

PAGE'İN KARISI. — Haydi haydi üzmeyin kendinizi, sayın bay Fenton. Size karşı ne dostum, ne de düşman. Kızımı sorguya çekeceğim. Bakalım, sizi ne dereceye kadar seviyor, anlıyorum. Ona göre. O zamana kadar hoşça kalın efendim. Girsin içeri. Babası kıyameti koparacak.

FENTON. — Hoşça kalın hanımefendi. Hoşça kal Nan.

(Page'in karısı ile Anne çıkarlar.)

QUICKLY. — Ben becerdim bu işi. Aaa, dedim, yazık değil mi yavrunuza. Fırlatıp atacaksınız.

Zırtapozun birine. Doktora. Baksanıza, bay Fenton ne güne duruyor. Ya. Ben hakkından geldim.

FENTON. — Eksik olma. Ha, ne olursun, bu gece bir ara bu yüzüğü Nan'cığıma ver. Şu da, emeğine karşılık.

QUICKLY. — Allah kısmetini açık etsin. *(Fenton çıkar.)* Ne temiz yürekli. Böyle iyi kalbli bir adam uğruna bir kadın nelere katlanmaz. Ama gene de isterim ki efendim alsın bayan Anne'i. Yahut da bay Slender. Yahut da vallahi bay Fenton alsın. Her üçü için de elimden geleni yapayım. Öyle söz verdim, Çünkü. Sözüm söz. Ne çevziklenip[1] duruyorum sanki, sığır gibi. *(Çıkar.)*

SAHNE V[2]

Garter hanında bir oda.

Falstaff ile Bardolph girerler.

FALSTAFF. — Bardolph, hey.

BARDOLPH. — Buyurun efendim.

FALSTAFF. — Git, çeyrek galon kanarya şarabı getir bana. Kızarmış ekmek de koy içine. *(Bardolph çıkar.)* Bir araba dolusu kasap artığı gibi sepete koysunlar, Thames'e boca etsinler. Bunun

---

[1] Yahut: «ne sallanıp duruyorsun.»

[2] Piyesteki olayların birbirini takibi bakımından, zaman itibariyle bu sahnede göze batan karışıklığa bütün yorumcu ve şerhçiler işaret etmişlerdir.

için mi bu yaşa geldim. Eh, bir daha böyle hokkanın altına gidecek olursam, beynimi çıkarsınlar, yağda pişirip yılbaşı hediyesi diye köpeğe versinler. Hiç de acımak yok tereslerde. Fırlattıkları gibi atıverdiler beni nehre... Hani bir ağızda doğmuş on beş tane gözü açılmadık köpek eniği atar gibi... Boğulsun diye .Eh, etim butum yerinde. Batmak işten bile değil. Dibi gayya gibi derin olsa, boğulurdum. Boğulacaktım. Bereket kıyı alçak. Sığ. İçim tiksinir ölümün bu türlüsünden. Su şişirir adamı. Şişince kim bilir neye benzerim ben. Dağdan bir mumya olup çıkarım.

(Bardolph yeniden şarapla girer.)

BARDOLPH. — Bayan Quickly gelmiş efendim. Sizinle görüşmek istiyor.

FALSTAFF. — Haydi bakalım, Thames suyuna biraz şarap katalım. Karnım buz. Böbreklerim serinlesin diye hap yerine kar topakları yutmuşum sanki. Çağır içeri.

BARDOLPH. — Girin hatun.

(Bayan Quickly girer.)

QUICKLY. — Müsaadenizle. Affınızı dilerim. Sabah şerifleriniz hayırlar olsun efendimiz.

FALSTAFF. — Al götür bu kadehleri. Git de güzel bir çamçak[1] sıcak şarap hazırla.

BARDOLPH. — Yumurtalı mı olsun efendim?

FALSTAFF. — Sade. Tavuk dölü istemiyorum içkimde. *(Bardolph çıkar.)* Nedir o?

---

[1] Yarım galonluk.

QUICKLY. — Ah! sağlık efendim. Ford'un hanımından geliyorum zatıâlinize.

FALSTAFF. — Ford'un hanımı mı? Ziyade olsun. Derya imiş o. Cuppadak boyladık dibini. Fitil fitil geldi burnumdan[1].

QUICKLY. — Ah ne yapsın cancağızım. Kabahat onda değil ki. Ne içerledi, ne içerledi adamlarına bilseniz. Götürürlerken, yolu şaşırmışlar. Bir de ne görsünler. Yanlış yere kaldırmamışlar mı?

FALSTAFF. — Ben de onlar gibi halt karıştırdım ya. Yanılıp çılgın gibi kadının sözüne bel bağladım.

QUICKLY. — Ah, bunun için kendini nasıl yiyip bitiriyor efendim. Görseniz, yüreğiniz sızlar. Kocası bu sabah kuş avına gidiyormuş. Bir daha kendisini görmek için sekizle dokuz arasında gelmenizi rica etti. Hemen cevap götürmek boynuma borç ona. Kusurunu unutturup gönlünüzü alacak inan olsun.

FALSTAFF. — Peki, gelirim ziyaretine. Öyle söyle. Erkek ne demektir, düşünsün kuzum. İnsanın zayıf damarını göz önüne getirsin de, benim değerimi iyi anlasın.

QUICKLY. — Söylerim.

FALSTAFF. — Öyle yap. Dokuz ile on arasında mı dedindi?

---

[1] Burada Ford soyadı ile *ford* = *ırmağın geçit yeri* sözü arasında kelime oyunu vardır.

QUICKLY. — Sekiz ile dokuz arasında efendim?.

FALSTAFF. — Güzel, haydi git. Gelmemezlik etmem.

QUICKLY. Allah rahatlık versin efendim. *(Çıkar.)*

FALSTAFF. — Hayret. Bay Brook'tan ses yok. Dışarı çıkmıyayım diye haber gönderdi idi. Parasına bayılıyorum adamın. Hah, geliyor işte. *(Ford girer.)*

FORD. — Allah ömürler versin efendim.

FALSTAFF. — Eee, bay Brook. Ford'un karısiyle aramızda geçenleri öğrenmek için geliyorsunuz değil mi?

FORD. — Gerçekten öyle; maksadım o.

FALSTAFF. — Bay Brook, size yalan söyliyecek değilim. Dediği saatte kadının evine gittim.

FORD. — Nasıl, işiniz rast gitti mi efendim?

FALSTAFF. — Bir ters gitti ki, bu kadar olur bay Brook.

FORD. — Ne? Kadın döneklik mi etti, efendim?

FALSTAFF. — Yok bay Brook, yok. Ama, kocası olacak boynuzlu sümsük[1], kıskançlıktan bir türlü baş alamıyor ki. Tam buluştuğumuz anda çıkagelmez mi. Kucaklaşıp öpüşmeler, karşılıklı içimizi dökmeler... Hani şöyle aşnafişnamızın ilk

[1] Bazı yorumculara göre *Sümsük* değil *Müteccessis.*

sözlerini bitirdiğimiz sırada[1] peşinde bir sürü arkadaşı... Onun hırçınlığı ötekilerini kışkırtıp zıvanadan çıkarmış. Karısının âşığını aramak için eve sökün etmezler mi?

FORD. — Ne! siz orada iken.

FALSTAFF. — Ben orada iken ya.

FORD. — Eee, sizi aradı da bulamadı mı?

FALSTAFF. — Durun, anlarsınız. Bir bayan Page var. Allahtan o yetişti. Ford'un nerede ise damlıyacağını haber verdi. O akıl etti. Ford'un hanımı şaşkın. Ne edeceğini bilmiyor. Beni bir çamaşır sepetine koydular.

FORD. — Çamaşır sepetine mi?

FALSTAFF. — Allah inandırsın çamaşır sepetine. Kirli gömlekler, entariler, kısa konçlu çoraplar, pis kadın çorapları, yağlı peçeteler... İte kaka, tıka basa bunların içine tıktılar, beni... Burun kemiğini kıran en pis kokular bir arada.

FORD. — Ne kadar kaldınız orada?

FALSTAFF. — Hını. Size iyilik olsun diye, bu kadını kıvamına getirmek için, bay Brook, dinleyin bakın, neler gelmedi başıma. Sepete girmemle Ford'un uşaklarından birkaçını çağırması bir oldu hanımın. Kirli çamaşır niyetine beni Datchet çayırına yollamak için. Vurdular beni omuzlarına. Kapı ağzında efendileri olacak kıskanç herif karşılarına dikildi. Sepette ne var diye bir iki defa sordu onlara. Kaçık herif arayıverirse diye yüreğim

---

[1] Yahut: «oyunumuzun girizgâhını bitirdiğimiz sırada.»

ağzıma geldi. Ama, kader onu boynuzlu yapmak istemiş bir kere. Elini kolunu bağladı. Ne ise. O başladı evi arayıp taramaya. Ben de kirli çamaşır gibi düştüm yola. Ama arkasını dinleyin bay Brook. Üç kere öldüm öldüm de dirildim. Önce, o gürültünün elebaşısı, pis kıskanç koç tarafından keşfedilmek korkusu. Hem ne korku. Ondan sonra kabzası ile ucu bir araya gelen makbul Bilbao bıçağı gibi tortop, iki büklüm olmak, daracık yerde. Kafamı topuklarımda. Arkasından bir iyi imbikten geçecekmiş gibi pislik içinde, ekşi ekşi kokan mundar çamaşırların altına kapatılmak. Düşünün bir. Benim gibi bir adamı. Düşünün hele. Sıcaktan tere yağı gibi gevşerim. Boyuna erir su sızdırırım. Boğulmadan kurtulabilmek mucize. Sanki hamam Cehennem gibi kızmış. İşte tam bu sırda, yağda kavrulmuş Felemenk yemeği gibi, paldır küldür Thames nehrine. Hani sıcaktan kıpkırmızı kesilmiş bir at nalı nasıl suda soğur, onun gibi. Düşünün bir hele. Fokur fokur, tıslıya tıksıra. Düşünün bir bay Brook.

FORD. — Vah vah. Benim yüzümden başınıza böyle şeylerin gelmiş olmasına cidden üzüldüm efendim. Öyle ise boynumu bükeyim artık. Bir daha kadına yanaşmaya kalkmazsınız bundan böyle.

FALSTAFF. — Değil Thames'e, bay Brook, Etna yanardağına atsalar, kadını böyle yüzüstü bırakmam. Kocası bu sabalı kuş avında. Karıdan yeniden buluşmak üzere haber geldi... Sekizle dokuz arasında bay Brook.

FORD. — Saat sekizi geçiyor efendim.

FALSTAFF. — Ya? Öyle ise yollanayım randevuya. Uygun bir vaktinizde gelin, neler başarabildiğimi öğrenirsiniz. Sonra da siz kullanırsınız karıyı güle güle. Böylece dört başı mamur bir iş yapmış oluruz. Hoşça kalın bay Brook. Karı koynunuzda. Ford'a taktıracaksınız bay Brook. *(Çıkar.)*

FORD. — Hım. Vay canına. Hayal mi? Rüya mı? Uykuda mıyım? Uyan Ford efendi, uyan. güvendiğin dağlara kar yağıyor. Ford efendi. İşte evlilik dediğin şey. Çamaşırın, çamaşır sepetin oldu mu, bu işte sonu. Eh ben de kim mişim göstereyim bakalım. Eninde sonunda yakaladım ırz düşmanını. Evimde. Taş çatlasa elimden kurtulamaz artık. Metelik çıkınına yahut biber kutusuna girecek değil ya. Meğer ki kılavuzu olan şeytan yardımına koşsun. Akla gelmedik yerleri arıyacağım. Alnımın yazısını değiştiremem ama, istemediğim kadere de kolay kolay boyum eğmem. Madem insanı dinden imandan çıkaracak kadar boynuz taşıyorum tepemde, bari atalar sözünün dediği olsun: boynuzlu hayvanlar gibi saldırayım. *(Çıkar.)*

PERDE IV

SAHNE I

Bir cadde.

Page'in karısı, bayan Quickly ve William girerler.

PAGE'İN KARISI. — Bay Ford'un evine gelmiş midir dersin seninki?

QUICKLY. — Tabii gelmiştir artık. Yahut da nerede ise gelir. Ama, sahiden öfkesi topuğuna çıkmış, suya atıldı diye. Ford'un hanımı hemen gelesiniz diyor.

PAGE'İN KARISI. — Birazdan oradayım. Küçük herifimi okula kadar götüreceğim de. Ha işte hocası geliyor. Anlaşılan paydos bugün! *(Sir Hugh Evans girer.)* Ne haber sir Hugh? okul yok mu bugün?

EVANS. — Hayır. Bay Slender çocukları oynasınlar diye bıraktı[1].

QUICKLY. — Oh, ömrüne bereket.

PAGE'İN KARISI. — Sir Hugh oğlum için

[1] Yahut «bay Slender çocukların salıverilmesini istedi: oynasınlar diye.»

derslerinden hiç faydalanmıyor diyor kocam. Ne olur, kendisine Lâtince gramerden bir şeyler sorsanıza.

EVANS. — Geliniz bakayım William. Başınızı kaldırın. Haydi.

PAGE'İN KARISI. — Hadisenize çapkın. Kaldırın kafanızı. Hocanıza cevap verin. Korkmayın.

EVANS. — William isimlirdi kimiyit[1] kaçtır?

WILLIAM. — İki.

QUICKLY. — Vallahi ben bir tane daha var sanıyordum. «Hak oyunu üçtür» derler de çünkü[2].

EVANS. — Bırakın giviziliği. «Güzil» nasıl dirlir William?

WILLIAM. — Pulcher.

QUICKLY. — Mundar'a gelinceye kadar daha ne güzel şeyler var; ilâhi[3].

EVANS. — Pik ağızdan dolma bir hatunsunuz. Susun kuzum. «Lapis» nidir William?

WILLIAM. — Bir taş.

EVANS. — Bir taş didiğiniz nidir William?

WILLIAM. — Bir çakıl.

---

[1] Yahut: *nicelik.*

[2] Aslı *God's Wounds,* yahut *Gogs - Nounsu* olduğu sanılan bir deyimi Quickly *Od's Nouns* şeklinde bilmektedir. O takdirde bu söz aşağı yukarı *isimler tektir* anlamına geliyor. Bayan Quickly buna dayanarak isimlerde kemiyetin iki değil üç olduğunu sandığını söylüyor.

[3] Metinde *pulcher* sözü ile İngilizce *polecat* = *kokarca* sözü arasında kelime oyunu yapılmıştır. Bu, söverken kullanılan bir sözdür.

EVANS. — Yok, Lapistir. Aklınızdan çıkmasın rica idirim.

WILLIAM. — Lapis[1].

EVANS. — Pik iyi, William. Harfi tariflir nirdin alınır?

WILLIAM. — Harfi tarifler, zamirden alınır. Şöyle çekilir: Singulariter Nominativo, hic, haec, hoc.

EVANS. — Nominativo, hig, hag, hog. Bakın kuzum. Genitivo, hujus. Pik iyi accusativo hangisi?

WILLIAM. — Accusativo, hinc.

EVANS. — Rica idirim çocuğum, hatırlayınız. Accusativo, hung hang hong.

QUICKLY. — «Hang hong», herhalde domuz pastırmasının lâtincesi.

EVANS. — Bırakın boşboğazlığı kadın. Focative hangisi William?.

WILLIAM. — Hı... Vocativo, öööof...

EVANS. — Hatırınızda kalsın William: Focative «caret» tir.

QUICKLY — Bayılırım kavurma ete[2].

EVANS. — Kadın sus.

PAGE'İN KARISI. — Şşşş.

EVANS. — Genitive çoğul hangisi burada?

WILLIAM. — Genitive mi?

EVANS. — İvit.

---

[1] *Lapis* İngilizcede de mevcut olduğuna göre, Evans çocuğu şaşırtmak istemektedir.

[2] Metindeki kelime oyunu, Lâtince *Caret* ile söylenişi bunu andıran İngilizce *carrot* = *havuç* sözleri arasındadır. *Caret, yok* demektir.

WILLIAM. - Genitive: Horum, harum, horum.

QUICKLY. — «Kaltağın canına okurum» nuu[1]? Ne ayıp! Sakın onu bir daha ağzına alma yavrum.

EVANS. — Utanmıyor musun hatun?

QUICKLY. — Hiç iyi etmiyorsunuz böyle kelimeler belletmekle çocuğa. Yok «dürtmek» ti, yok «kertmek» ti[2]... Zaten kendiliklerinden öğrenirler onları. Sonra da «Jenny'nin canına okurum». Ayıp size.

EVANS. — Kadın, siz sapık mısınız? Kilimlirin hallirini, kimiyitlirini, cinslirini aklınız irmiyor mu? Sizden budala bir kokona daha görülmimiştir.

PAGE'İN KARISI. — Rica ederim sesini çıkarma.

EVANS. — Şimdi zamir çikimi göstirin birkaç tani William bana.

WILLIAM. — Unutmuşum vallahi.

EVANS. Qui, quae, quod. Qui'leri, quae'leri, quod'leri unuttunuz mu, kamçı var ha. Haydi bakalım, oynayın haydi.

PAGE'İN KARISI. — Sandığımdan daha âlimmiş.

---

[1] İrlandanın bazı yerlerinde, kurumları indirmek *Jenny* sözleri ve lâtincedeki *horum* ile İngilizcedeki *whore* = *şıllık* sözleri arasında kelime oyunu.

[2] «Çiftleşmek için kısrağın üstüne binmek» anlamına gelen *hick hack.*

EVANS. — Kavrayışı yirindi. Allaha ısmarladık bayan Page.

PAGE'İN KARISI. — Güle güle aziz sir Hugh. *(Sir Hugh çıkar.)* Haydi eve oğlum. Gelin, çok geciktik.

(Çıkarlar.)

SAHNE II

Ford'un evinde bir oda.

Falstaff ile Ford'un karısı girerler.

FALSTAFF. — Bayan Ford; sizin üzülmeniz karşısında ben çektiklerimi unuttum. Sevginizin ne kadar içten geldiğini görüyorum. Size tıpıtıpına mukabele etmek isterim. Sadece sevgi bakımından değil, bayan Ford. Onun gerektirdiği bütün erkân, adap, merasimden yana da. Yalnız, artık emin misiniz kocanızdan?

FORD'UN KARISI. — Kendisi kuş avında sevgili sir John.

PAGE'İN KARISI, içerden. — Huu, Ford! dilli düdük! huu dedim.

FORD'UN KARISI. — Şu odaya geçin sir John. *(Falstaff çıkar, Page'in karısı girer.)*

PAGE'İN KARISI. — Nasılsınız canımın içi? Bizden başka kim var evde?

FORD'UN KARISI. — Kim olacak kendi adamlarım.

PAGE'İN KARISI. — Sahi mi?

FORD'UN KARISI. — Tabii ya? *(Ona işittirecek kadar.)* Daha yüksek sesle konuş.

PAGE'İN KARISI. — Aman pek sevindim. İyi ki kimse yok.

FORD'UN KARISI. — Niye?

PAGE'İN KARISI. — Niye olacak? Kocan yine zincirlerini koparmış. Kocamla beraber, aşağıda esip savuruyor. Evli ne kadar insan varsa hepsine tepeden tırnağa veriştiriyor. Bütün Havva kızlarına sövüp sayıyor. Hangi renkten olursa olsun. «Hanimiş de, hanimiş, çık bakalım»[1] diye bağıra bağıra kafasını yumrukluyor. Oynatmak olursa bu kadar olur. Ben deli gördüm ama onun şu hali yanında benim bildiklerim uslu, uysal, kuzu gibi kalır. Memnun oldum tombalak şövalyenin burada olmayışına.

FORD'UN KARISI. — Nasıl, onun da sözünü ediyor mu?

PAGE'İN KARISI. — Başka lâf ettiği yok ki... Hep o. Geçen defa araştırdığında, onu bir sepet içinde götürmüşler diye basıyor yemini. Kocama, onun şimdi bu anda burada olduğunu söylüyor. Onu da, öteki arkadaşlarını da, avdan vazgeçirmiş bir yol daha şüphesini deniyecek. Aman ne ise şövalye burada değil ya. Oh. Anlasın çılgınlığını.

FORD'UN KARISI. — Ne kadar yakınlarda kendisi, bayan Page?

---

[1] Bir yoruma göre bu, salyangozla oynarken, ona, boynuzlarını dışarı çıkarması için çocukların söylediği bir tekerlemedir.

PAGE'İN KARISI. — Şuracıkta. Hemen caddenin ucunda. Nerede ise çıkagelir.

FORD'UN KARISI. — Bittim. Şövalye burada.

PAGE'İN KARISI. — Ah öyle ise rezil oldunuz. O da, ölü bilsin kendisini. Siz ne biçim kadınsınız ayol? Aşırın. Kaçırtın kendisini. Kan çıkmaktansa rezalet olsun bari.

FORD'UN KARISI. — Nereden çıkacak? Nerelere soksam? Gene sepete koysam mı?

(Falstaff yeniden girer.)

FALSTAFF. — Yooo. Artık girmem sepete. O gelmeden savuşamaz mıyım ?

PAGE'İN KARISI. — Vah vah vah. Bay Ford'un üç kardeşi de, ellerinde piştov,-kapıyı gözlüyorlar. Kimse çıkmasın diye. Yoksa o gelmeden sıvışıverirdiniz. Fakat burada ne işiniz var?

FALSTAFF. — Ne yapsam? Bacaya tırmanayım.

FORD'UN KARISI. — Ay silâhları ile oraya ateş yaparlar hep[1].

PAGE'İN KARISI. — Fırına girseniz.

FALSTAFF. — Nerede fırın?

FORD'UN KARISI. — Orasını da arar inan olsun. Yük, dolap, çekmece, sandık, kuyu, mahzen, hepsi aklındadır. Liste sırası ile birer, birer dolaşacaktır. Evin içinde saklanmanıza imkân yok..

---

[1] İrlandanın bazı yerlerinde, kurumaları indirmek için bacaya silâh attıkları olurmuş. Ancak kasdedilen silâhın ateşli veya ateşsiz cinsten mi olduğu belli değildir. Onun için *tüfek* diyemedik. Bir iddiaya göre on altıncı yüzyılda av tüfeği kullanılıyormuş.

FALSTAFF. — Öyle ise çıkarın.

PAGE'İN KARISI. — Kendi kılığınızla çıkacak olursanız öldüğünüz gündür sir John. Üstünüzü başınızı değiştirip çıkarsanız ona diyeceğim yok.

FORD'UN KARISI. — Nasıl değiştirsek kılığını.

PAGE'İN KARISI. — Ah ne bileyim Vallahi? İçine sığabileceği kadın esvabı bulunmaz ki. Yoksa bir şapka geçirir başına, atkısını sarar örtüsünü örter, sıvışıverir.

FALSTAFF. — Aman cancağızlarım, bulun buluşturun bir çare. Ne olursa olsun. Bir felâket çıkmasın da.

FORD'UN KARISI. — Benim hizmetçi kızın teyzesinin bir esvabı var yukarıda. Brainford'lu şişko karının.

PAGE'İN KARISI. — Vallahi biçilmiş kaftan. Kadın da onun gibi iri yarı. Kaba softan şapkası da orada. Atkısı da. Koşun yukarı sir John.

FORD'UN KARISI. — Haydi yürüyün, sevgili sir John. Bayan Page ile ben başınıza bez bulalım.

PAGE'İN KARISI. — Çabuk, çabuk. Şimdi gelir, çeki düzen veririz size. Siz bir yandan geçiverin esvabı sırtınıza.

(Falstaff çıkar.)

FORD'UN KARISI. — İsterim kocam bu kılıkta görsün onu. Brainford'lu kocakarı pek zıttına gidiyor. İlle de büyücüdür diyor onun için. Evime girmesini yasak etti. Döverim diye gözünü korkuttu.

PAGE'İN KARISI. — Dilerim Allahtan, kocanın sopasının altına düşsün. Şeytan da sopayı idare etsin.

FORD'UN KARISI. — Pek iyi, geliyor mu kocam?

PAGE'İN KARISI. — Şakası yok, geliyor. Sepetin de lâfını ediyor. Her nereden öğrendi ise.

FORD'UN KARISI. — Bunu araştıralım bakalım. Adamlara, sepeti gene götürmeleri için temihih ederim. Geçen seferki gibi, kapının önünde kendisine raslasınlar.

PAGE'İN KARISI. — Hayır ama, nerede ise gelecek. Gidip giydirelim şunu. Brainford cadısına benzesin.

FORD'UN KARISI. — Önce adamlarıma sepeti ne yapacaklarını söyleyim. Siz çıkın yukarı. Şimdi getiririm bezi. *(Çıkar.)*

PAGE'İN KARISI. — Canı çıkasıca namussuz herif. Ne kadar etsek azdır ona. Şununla ispat edelim ki, kaşık ortakları hem şakrak hem afif olabilir. Bizim gibi gülüp söyliyen, şaka olsun diye cilveleşenlerden kötülük gelmez. Eski sözdür ama, ne kadar doğru: sessiz domuzun sömürmediği kalmaz çöplükte[1]. *(Çıkar.)*

(Fordun karısı iki uşakla girer.)

FORD'UN KARISI. — Haydi efendiler, vurun yine omuzunuza bakalım. Ağanız nerede ise kapıya

[1] Türkçedeki «yere bakan yürek yakan» anlamındır.

dayanacak. Yere koyun derse sepeti, dediği gibi yaparsınız .Çabuk seğirtin.

BİRİNCİ UŞAK. — Haydi haydi kaldır.

İKİNCİ UŞAK. Allah vere de bu defa şövalye olmasa içinde.

BİRİNCİ UŞAK. İnşallah yoktur. Onun yerine o çapta kurşun taşısam daha iyi.

(Ford, Page, Shallow, Caius ve sir Hugh Evans girerler.)

FORD. Ya bu defa dediğim çıkarsa bay Page. Nasıl gönlümü alacaksınız bakalım. Yere koy sepeti ulan. Birisi karımı çağırsın. Sepette zampara ha[1]. Sizi gidi pezevenkler. Bana karşı bir fesat ocağı. Beni yere vurmak için el birliği yapmışlar. Kastları var bana. Şeytana pabuçu ters giydireceğim ama. Heeey karı. Baksanıza. Size söylüyorum. Çıkın, buraya gelin. Görün bakalım, yıkamağa gönderdiğiniz namuslu çamaşırları.

PAGE. — Yooo. Çok oluyorsunuz artık bay Ford. Sizi başı boş bırakmaya gelmiyecek. Bağlamalı.

EVANS. — Dililik bu. Kudurmuş. Kuduz bir köpik gibi.

SHALLOW. — Sahi bay Ford. Doğrusu hiç de hoş değil bu.

FORD. — Benim de dediğim o ya. *(Ford'un karısı yeniden girer.)* Buraya gelin, bayan Ford. Namuslu kadın. İffet sahibi karı. Faziletli mahlûk.

---

1 Yahut: «sepette gönül eğlencesi ha!»

Kocası, horozdan kıskanan bir deli. Demek yok yere pireleniyorum, öyle mi hanım?.

FORD'UN KARISI. — Tanrı şahit olsun, öyle... Ben baştan çıktım diye içinize kurt girdi ise şayet.

FORD. — Ha şöyle, sıyrık! Nuh de Peygamber deme böyle. Çık oradan teres. *(Sepetten çamaşırları çıkarır.)*

PAGE. — Yooo. Bu kadarı fazla.

FORD'UN KARISI. — Hiç sıkılmak yok mu sizde? Dokunmayın çamaşırlara.

FORD. — Şimdi yakalıyacağım.

EVANS. — Ni mantıksız şiy bu. Karınızın çamaşırlarını mı çıkaracaksınız ortaya. Bırakın.

FORD. — Boşaltın diyorum sepeti.

FORD'UN KARISI. — Niye ayol? Niçin?

FORD. — Dün bu sepetle evimden birisi çıkmadı ise bana adam demesinler, bay Page. Gene burada olmaması için sebep yok. Evimde olduğuna eminim. Haberim esaslı. Huylanışım boşuna değil. Çıkarın ne kadar çamaşır varsa.

FORD'UN KARISI. — Orada bir erkek bulacak olursanız pire gibi ezin.

PAGE. — Adam madam yok burada.

SHALLOW. — Şerefim hakkı için, iyi şeyler değil bunlar böyle, bay Ford; yaraşmaz size[1].

EVANS. — Bay Ford; Allaha sığınsanız. Kalbinizi timiz tutsanız iyi idirsiniz. Körükörüni kıskançlık bu.

---

[1] Yahut: «...: küçük düşürür sizi»

FORD. — Eee? Aradığını burada değil.

PAGE. — Yok ya. Ne orada var, ne başka yerde. Sadece kafanızda. *(Uşaklar sepeti götürür.)*

FORD. — Bu defalık da yardım edin de evimi arayalım. Aradığımı bulamazsam aşırı gidişimi mazur görmeyin. Bundan böyle eşeğe ters bindirin beni. Adım çıksın. «Karısının âşığını bulacağını diye kof cevizin içini arıyan Ford kadar kıskanç» desinler. Bir defacık daha gönlümü hoş edin. Bir yol daha birlikte arıyalım.

FORD'UN KARISI. — Bayan Page. Huu. Siz de, ihtiyar kadın da, inin aşağıya birlikte. Kocam geliyor odaya.

FORD. — İhtiyar kadın mı? Hangi ihtiyar kadınmış o.

FORD'UN KARISI. — Hiç. Benim hizmetçi kızın Brainford'daki teyzesi.

FORD. — Cadının biri. Kaltak düzenbaz. Yasak etmedim mi ben onun evime girmesini? İş için geliyor değil mi. Ne Allahlık, ne vurdum duymazız biz erkekler. Falcılık perdesi altında ne naneler yiyor kim bilir. Sihir, büyü, cifir, daha buna benzer ne marifetler. Aklımızın almadığı daha ne dalaverelerle uğraşıyor. Hiçbirinden haberimiz yok. İn aşağıya büyücü. Çarşamba karısı. İn aşağıya diyorum.

FORD'UN KARISI. — Etmeyin, ah benim canım. İyi kocacığım. Merhametli efendiler. İhtiyar kadını dövdürmeyin. *(Kadın kılığına girmiş Falstaff ile Page'in karısı gelirler.)*

PAGE'İN KARISI. — Gelin. Prat nine. Gelin, verin bana elinizi.

FORD. — Şimdi Prat gibi patlatacağını. *(Onu döver.)* Çık evimden, cadı. Sürtük seni. Sokak süpürgesi. Sansar seni. Uyuz. Çık. Şimdi büyü gibi büyülerini seni. Bakarım falına. *(Falstaff çıkar.)*

PAGE'İN KARISI. — Utanmıyor musunuz? Zavallı kadını öldürdünüz galiba.

FORD'UN KARISI. — Öldürecekti... Öldürüp de başınız göğe erecek.

EVANS. — Onu bunu bilmim. Karı gerçiktin büyücü. Kadında sakal oldu mu, çikivir kuyruğunu atkısının altında koskoca bir sakal gördüm.

FORD. — Arkamdan gelir misiniz, beyler? Rica ederim gelin ardımdan. Kıskançlığımdan ne çıkıyormuş, görün sonunda. Yok yere şamata ediyorsam, bir daha inanmayın bana.

PAGE. — Haydi efendiler, şunun keyfi olsun. Biraz daha suyunca gidelim, bakalım.

(Ford, Page, Shallow, Caius ve Evans çıkarlar.)

PAGE'İN KARISI. — Vallahi pek acınacak gibi dövdü onu.

FORD'UN KARISI. — Acımak da ne söz. Kuddas hakkı için, kıyasıya patakladı gibi geldi bana.

PAGE'İN KARISI. — Sopayı takdis ettirip mihraba asmalı. Pek yararlığı görüldü.

FORD'UN KARISI. — Ne dersiniz: şöyle kadın kadıncık, ağırbaşlılığı elden bırakmadan yüzümüzün akı ile göç almağa devam edelim mi?

PAGE'İN KARISI. — Hovardalıktan heyesini almıştır artık, muhakkak. Bir daha sarkıntılık edip bize leke sürmeye kalkamaz[1]. Oldum bittim şeytanın boynunduruğu altında değil ise tabii...

FORD'UN KARISI. — Ağzının payını nasıl verdiğimizi kocalarımıza söyliyelim mi?

PAGE'İN KARISI. Niye söyliyeceknişiz. Kocanıza dünyayı zindan eden kuruntuları gidermek için olduktan sonra. Daha da yuvasını yapmak isterlerse onun, bunu gene üstümüze alırız biz. Faziletsiz şişko... Alçak şövalye.

FORD'UN KARISI. — Allah bilir, onu âlemin önünde rezil rüsva etmek işlerine gelir. Bence o herkesin önünde utandırılmadı mı, tam kepaze edilmiş sayılmaz.

PAGE'İN KARISI. — Öyle ise hiç durmıyalım. Haydi. Tavında iken dövelim demiri.

SAHNE III

Garter hanında bir oda.

Hancı ile Bardolph girerler.

BARDOLPH. — Almanlar[2] atlarımızdan üçünü istiyorlar efendim. Yarın duka geliyormuş saraya. Onu karşılamağa gidecekler.

---

[1] Yahut: «bir daha sizi orta malı yerine koymağa kalkmaz.»

[2] Kont Frederick Mömpelgard'ın 1592 de Windsor'u ziyaretine telmih olduğu sanılıyor.

HANCI. Böyle, bu kadar sessiz sedasız gelen duka da kim oluyor? Sarayda onun sözü edildiğini hiç duymadım. Hele bir görüşeyim bu efendilerle. İngilizce konuşuyorlar mı?

BARDOLPH. — Evet efendim, size getireyim kendilerini.

HANCI. — Alsınlar atlarını. Ama paralarını alırım. Tırtıklarım onları. Bir haftadır evim emirlerinde idi. Öteki müşterilerimi geri çevirdim. Papelleri elden gelsinler. Sızdıracağım onları. Haydi bakalım. *(Çıkarlar.)*

SAHNE IV

Ford'un evinde bir oda.

Page, Ford, Page'in karısı ve sir Hugh Evans girerler.

EVANS. — Ömrümdi kadın fındının böylisini görmidim.

PAGE. — Pek iyi, bu mektupları ikinize de aynı zamanda mı gönderdi?

PAGE'İN KARISI. — Aynı çeyrek saatin içinde.

FORD. — Affet beni hatun. Bundan böyle istediğini yap. Güneş belki buz bağlar ama, sende leke bulunsun: asla. Namusundan şüphe etmiş olan, artık ona ta içten inanıyor.

PAGE. — Pekâlâ. Pekâlâ. Yeter artık. Taş-

kızlıkta olduğu gibi, sakalı ele vermekle de aşırı gitmeyin. Tertibimizi yürütelim. Karılarımız kart şişkoya yeni baştan buluşmak üzere bir kere daha söz versinler. Herkesin önünde bir iyi alay etmek için. Orada kendisini bastırır, paçavraya çeviririz.

FORD. — Karılarımızın söylediğinden daha iyi bir şekil bulunmaz.

PAGE. — Nasıl yani? Gece yarısı koruda buluşmak üzere kendisine haber yollamak ha? Yok yok. Dünyada gelmez artık.

EVANS. — Nihri atıldı, ihtiyar kadın kılığında işik sudan gilinciye kadar dayak yidi, diyorsunuz. Binci korkar da gilmiz. Sanırım tini iza gördüğü için azgınlığı geçmiştir.

PAGE. — Bence de öyle.

FORD'UN KARISI. — Ona ne yapacağınızı tatasarlayın siz. Biz ikimiz getirmenin yolunu bulalım,

PAGES'İN KARISI. — Eski bir masal vardır. Avcı Herne; hani bir zamanlar bu Windsor ormanında bekçilik eden... Bütün kış boyunca, gece yarısı el ayak çekildi mi, alnında koca koca sevimsiz boynuzlar, bir meşe ağacının etrafında dolaşırmış. Ağacın yapraklarını yakar, sığırları hasta eder, sağmal ineklerden süt yerine kan çıkarırmış. Bir zincir şakırdatarak, dehşet salıp tüyler ürpertirmiş... duymuşsunuzdur... böyle bir hortlaktan bahsettiğini... Hurafelere inanan sâf ihtiyarlar, bu avcı Herne masalını gerçekmiş gibi kulaktan kulağa zamanımıza kadar ulaştırmışlardır. Bilirsiniz.

PAGE. — Hâlâ birçok kimseler, gece yarısı

Herne meşesinin yanından geçmeye korkarlar. Pek iyi ya, ne olacak sanki?

FORD'UN KARISI. — İşte şunu düşünüyoruz. Falstaff bizimle o meşenin yanında buluşsun. Herne kılığına girsin. Kafasında koçaman boynuzlar...

PAGE. — Pek iyi, diyelim ki geldi. Bu kılıkta oraya getirdikten sonra ne yapacaksınız ona? Nedir tasarladığınız?

PAGE'İN KARISI. — Şöyle düşündük onu da. Kızım Nan Page'e, küçük oğlumla ve o boyda daha üç dört çocuğa, gulyabani, cin, peri gibi yeşiller beyazlar giydiririz. Başlarında fırdolayı mumşamalardan taçlar; ellerinde kaynana zırıltıları. O ve ben, Falstaff'la karşı karşıya gelir gelmez, hepsi birden bir hendeğin içinden ortaya fırlarlar. İpe sapa gelmez bir şarkı tuttururlar. Bunları görünce bizim ikimizin ödümüz kopar, kaçarız. Topu birden onun etrafını alırlar. Çepeçevre. İyisaatte olsunlar gibi didiklerler nuhuset şövalyeyi. Perilerin oynaştığı o saatte, onların mukaddes yollarını, bu saygısız kılıkta çiğnemeye nasıl cesaret ettiğini sorarlar.

FORD'UN KARISI. — Doğruyu söyleyinceye kadar da, bu düzmece periler bir iyi çimdiklerler onu, mumlarla yakarlar.

PAGE'İN KARISI. — Hakikat açığa vurulunca hep birden ortaya çıkarız. Hortlağın boynuzlarını sökeriz. Vur patlasın Windsor'a götürürüz.

FORD. — Çocuklara bunu iyice talim ettirmeli. Yoksa beceremezler.

EVANS. — Nasıl yapacaklarını bin öğritirim.

Şövalyiyi mumla yakmak için kindini di maymun kılığına giririm.

FORD. Mükemmel. Ben gidip onlara maske alayım.

PAGE'İN KARISI. Nan'ım periler kıraliçesi olur..Güzel beyazlar giyer.

PAGE. — Ben gidip onun ipeklisini alayım. *(Kendi kendine.)* O aralık bay Slender de Nan'ını kaçırır; Eton'da evlenirler. Haydi çabuk, Falstaff'a haber gönderin.

FORD. — Hım, ben gene Brook olarak onun yanına gideyim. Yapacaklarını bana anlatacaktır. Taş çatlasa gelir.

PAGE'İN KARISI. — Hiç şüpheniz olmasın. Haydi gidin de perilerimiz için öteberi alın, giyecek, süs falan.

EVANS. — Haydi iş başına. Ni alay, ni alay-Namus dairisindi muziplik.

(Page, Ford ve Evans çıkarlar.)

PAGE'İN KARISI. Haydi, bayan Ford. Quickly'yi sir John'a yollayın, kolaçan etsin. *(Ford'un karısı çıkar.)* Ben Doktora kadar gideyim. Reyimi ona veriyorum ben. Nan Page'i ondan başkası almıyacak. Şu Slender'in malı mülkü var ama salağın biri. Kocam da onu beğeniyor. Doktorun parası var. Sarayda da nüfuzlu tanıdıkları... İki bin tane ondan daha lâyığı gelip istese Doktor alacak kızı. Başka kimsecikler değil.

SAHNE V

Garter hanında bir oda.

Hancı ile Simple girerler.

HANCI. — Ne o hödük? Ne istiyorsun? Söylesene hırbo. Seşin çıksın. Cırla. Anlat. Lâfı uzatmadan, kısa, derli toplu, şıpın işi çırpıştır.

SIMPLE. — Vallahi efendim, bay Slender tarafından geliyorum. Sir John ile görüşmek için.

HANCI. — İşte odası, evi, kalesi, yerli yatağı, şeyyar yatağı[1]. Dört bir yanı gıcır gıcır boyalı Mukaddes Kitaptaki Hayırsız Evlât masalının resimleri ile süslü[2]. Git, vur kapısına. Seslen. Yamyamlar gibi cevap verir sana. Vur kapıyı haydi.

SIMPLE. — Odasına ihtiyar, şişman bir kadın çıktı yukarı. O ininceye kadar yüzümü kızdırıp bekliyeceğim efendim. Zaten o kadınla görüşmek için geldim.

HANCI. — Ne? Şişko bir karı mı? Şövalyeyi soyacaklar be. Sesleneyim. Fiyakalı şövalye! Koca sir John. Olanca kuvveti ile ses ver asker ciğerlerinin. Orada mısın? Hancıbaşı yahu seslenen. Senin şaklaban omuzdaş.

FALSTAFF, yukardan. Hayrola Hancı?

---

[1] Ufak tekerlekler üzerinde duran bu kerevet, kullanılmadığı zaman yerli yatağın altına itilebilirmiş. Bunda çokluk uşaklar yatarmış.

[2] Duvar vesaire süsü olarak bu konuyu canlandıran resim ve işlemeler o sırada pek revaçta imiş.

HANCI. — Burada bir sütü bozuk var[1] senin şişko karının inmesini bekliyor. Yolla aşağıya koca oğlan. İnsin aşağıya. Benim odalarımın namusu vardır. Halvet olmak yok öyle. *(Falstaff girer.)*

FALSTAFF. — Hancıbaşı. Demin yanımda etine dolgun bir kocakarı vardı ama gitti.

SIMPLE. — Kuzum efendim Brainford'lu falcı değil mi efendim?

FALSTAFF. — Nasıl da bildin ya! Ağzı açık ayran budalası. Ne yapacaktınız kendisini?

SIMPLE. — Bizim efendi, bay Slender, beni ona yolladı efendim. Sokaktan geçerken gördü de. Kendisinden aşırdıkları bir zincir, onu aşırmış olan Nym adındaki adamda mı, değil mi? onu anlamak için efendim.

FALSTAFF. — Ben kocakarıyla konuştum bu işi.

SIMPLE. — Ne diyor? Kuzum efendim.

FALSTAFF. — Ne diyecek. Onu bay Slender'den aşıran adam iç etmiş diyor.

SIMPLE. — Kadının kendisi ile görüşmek istiyordum. Onunla konuşacak başka şeylerim de vardı, efendimin hesabına.

FALSTAFF. — Ne imiş bakalım anlıyalım.

HANCI. — Hadindi çabuk ol.

SIMPLE. — Ağzımda bakla ıslanmaz efendim[2].

---

[1] Metinde: «çingene Tatar var.»

[2] Simple iki deyimi birbirinden ayırdedemediğinden «ağızımdaki baklay. çıkaramam» yerine, yanlış olarak, «ağzımda bakla ıslanmaz» diyor.

HANCI. — Islat baklayı. Yoksa kuyruğu titrettiğin gündür.

SIMPLE. — Bir şey değil efendim. Bayan Anne Page'e dair Onu almak efendimin kısmetinde var mı, yok mu? Bunu anlamak için.

FALSTAFF. — Evet, yar kısmetinde, var.

SIMPLE. — Hangisi efendim?

FALSTAFF. — Alıp almamak. Git de, karı böyle diyor de.

SIMPLE. — Yüzümü kızdırıp söyliyeyim mi?

FALSTAFF. — Kızdır kızdırabildiğin kadar.

SIMPLE. — Zatıâlînize teşekkür ederim. Bu müjdeleri verip, sevindireceğimi efendimi. *(Çıkar.)*

HANCI. — Ne de çok bilmişsindir sir John. Her şeyden de çakarsın. Falcı var mıydı yanında?

FALSTAFF. — Vardı ya, hancıbaşı. Öyle bir karı ki, bütün ömrünce öğrendiğimden fazlasını ondan öğrendim. Para falan da almadı. Öğrendim diye benim hesabımı gördü.

(Bardolph girer.)

BARDOLPH. — Aman Yarabbi. Soyguculuk efendim. Vızır vızır dolandırıcılık.

HANCI. — Atlarım nerde? Hesap ver bakayım köpoğlusu.

BARDOLPH. — Dolandırıcılar kaçırdılar. Eton'ın ilerisine varır varmaz, beni paldır küldür hayvanın sağrısından aşağı, bir batağa yuvarladılar. Hayvanları malımuz'layınca yallah. İfrit gibi üç tane Alman. Üçü de şeytanın kıç bacağı.

HANCI. — Dükayı karşılamaya gittiler oraya.

Kerata, ne diye kaçtılar diyorsun? Almanlar namuslu adamlardır.

(Sir Hugh Evans girer.)

EVANS. — Hancıbaşı niridi?

HANCI. — Ne var efendim?.

EVANS. — Aman göz kulak olun. Bir arkadaşım gildi kasabaya. Diyor ki, üç tani kalliş çocuğu mu, kardiş çocuğu mu ni piyda olmuş[1]. Readinis'li, Colebrook'ta ni kadar han varsa, hipsini talan itmişlir... Biygir... Para... Kindi iyiliğiniz için söylüyorum. Nikrisiniz. Tikirlimiliriniz, patadanak yapıştırdığınız yutturma lâflarımız çok. Kalliş çocuklarının hışmına uğramıyasınız diyi hani. Hoşça kalın. *(Çıkar.)*

(Doktor Caius girer.)

CAIUS. — Jarteer Hancısı nerededir?

HANCI. — Burada bay Doktor. Şaşkın. Ne halt edeceğini bilmiyor.

CAIUS. — Ne oluyor bilmiyorum ama, d'Almanya dukasıdır nedir, büyük hazırlıklar yapıyormuşsunuzdur onun için. Vallahi sarayda beklemiyorlar duka falan. Yok. Size iyilik yapayım diye söylüyorum hani. Allaha ısmarladık. *(Çıkar.)*

HANCI. — Tut ulan alçak. Koş. Yardım et şövalye. Hapı yuttum. Koş, çabuk yakala. Ulan, koş teres. Bittim.

(Hancı ile Bardolph çıkarlar.)

FALSTAFF. — Hepsi yerin dibine batsın. Ben

---

[1] *Cousin* = *Kardeş çocuğu* ve *cozen* = *dolandırıcı* sözleri arasında kelime oyunu.

battım ya. Sopa da yedim. Biçimden biçime girişim, değişik kılıkla temizlenip sopalanışım saraydakilerin kulağına gitmesin. Yağlarımı damla damla sızdırıp balıkçıların çizmelerini yağlamaları işten bile değildir. Hiç ötesi yok. İnce nüktelerle beni tartaklayıp armut kurusu gibi pestilimi çıkarırlar. İskambilde hile yapalı beri belimi doğrultamadım. Ah, dua etmeye yetecek kadar soluğum olsa tövbe ederdim[1].

(Bayan Quickly girer.)

Vay nereden böyle?

QUICKLY. — Ah nereden olacak, sizinkilerden geliyorum. İkisinden.

FALSTAFF. — Birini Şeytan kovalasın. Ötekini de şeytanın anası[2]. İkisi de lâyığını bulur o zaman. Onların hatırına çekmediğim kalmadı. Bir kararda durmak bilmiyen insan tabiatı bu kadarına katlanır ancak.

QUICKLY. — Onlar az mı çektiler sanki? İnan olsun size. Hele bir tanesi, Ford'un karısı... Canının içi... mosmor, simsiyah çürük içinde her yanı, dayaktan. Vücudunda beyaz bir benek bulabilene aşkolsun.

FALSTAFF. — Bana mı söylüyorsun karardı, morardı diye? Ben kendim yediğim dayaktan... alâyimisemanın ne kadar rengi varsa hepsini sıralarım. Az kalsın Brainford cadısı diye yapışıyor-

---

[1] O çağlarda uzun uzadıya nefes tüketmeden söylenemiyen bitmek bilmez dualar varmış.

[2] Yahut karısı.

lardı yakama. Aklımı başıma toplayıp, zararsız bir ihtiyar kadın taklidini mükemmel becerdim de kurtuldum bereket. Yoksa zaptiye olacak herif büyücü diye deliğe tıktığı gibi, kıstıracaktı bacaklarımı cendereye[1].

QUICKLY. — Odanızda görüşeyim sizinle efendim. Bakın işler ne yolda gidiyor. Hem inan olsun memnun kalacaksınız. İşte şu mektupta birşeyler yazıyor. Ah cancağızlarım, sizleri buluşturabilmek ne güç oldu böyle. Herhalde birinizden biriniz Yaradana kul borcunu iyi ödemiyorsunuz. Böyle işinizin ters gittiğine bakılırsa.

FALSTAFF. — Gelin, çıkalım odama.

(Çıkarlar.)

SAHNE VI

Garter hanında bir başka oda.

Fenton ile Hancı girerler.

HANCI. — Hiç benimle yarenliğe kalkayım deme, bay Fenton. Kafam altüst. Herşeyden elimi yudum.

FENTON. Yok ama, dinle hele. Yardım et de, aklıma koyduğumu şeyin üstünden geleyim. Efendince söz. Kaybından fazlasını ben vereceğim. Yüz sarı lira.

HANCI. — Sizi dinliyorum, bay Fenton. Sırrınıza ortak olurum hiç değilse.

---

1 Bazı ufak suçlar için uygulanan bir ceza şekli.

FENTON. — Güzel Anne Page'e karşı beslediğim içten sevgiyi zaman zaman anlatmışımdır size. O da aşkımı karşılıksız bırakmadı. Kendi başına buna imkân bulduğu kadar... Bir mektubunu aldım. Hayret edersiniz içindekilere. Benim işin içine bir oyun giriyor. Hepsini anlatmayınca, bölük pürçük anlaşılması mümkün değil. Falstaff şişkosu büyük bir role çıkıyor[1]. Göstereyim size oyunun teferruatını... şurada... *(Mektuba işaret eder.)* Dileyin aslan hancıbaşı. Bu gece, Herne meşesinde on iki ile bir arası, sevgili Nan'ın, peri kıraliçesini temsil edecek. Niye mi? Haa... işte. Babası emretmiş. Ötekiler tam curcuna içinde iken, o, peri kılığında, Slender ile birlikte usulcacık sıvışacak. Eton'a gidip hemen evlenecekler. Kız razı olmuş, Şimdi efendim, gelgelelim anası bu birleşmeyi hiç istemiyor. İlle de doktor Caius diye tutturmuş. Karar vermiş. Ötekiler coşmuş, eğlence gırla giderken Anne'i aynı suretle Doktor kaçıracak. Piskopos naibi dairesinde bekliyen bir papaz hemencecik nikâhlarını kıyacak. Anasının bu tertibine de aynı şekilde boyun eğer gibi yapıp, Doktora söz vermiş. Şimdi durum şöyle. Babası diyor ki: Kız beyazlar giysin. Zamanı geldi mi Slender bu esvap içinde onun elinden tutsun. «Gidelim» diyince birlikte

---

[1] Metindeki *scene* sözünün *scare* olduğu kabul dilirse bu cümleyi belki şöyle Türkçeleştirmek doğru olacaktır: «Falstaff şişkosunun foyası meydana çıkıyor.» Burada *scare*'in «gürültü patırtı ederek avı ürkütüp ortaya çıkarmak» anlamından faydalanmış oluyoruz.

gitsinler. Anası, doktorun gözüne daha iyi çarpsın diye — çünkü hepsi de kılıklarını değiştirip maske takacaklar — kızın yeşiller giymesini istiyor. Bol, geniş bir esvap. Başında dağınık, parlak kurdeleler. Pundunu bulunca Doktor, onun elini çimdikliyecek. Bu işaret üzerine kız kendisi ile gidecek. Buna razı olmuş.

HANCI. — Hangisini atlatmak meramı? Babasını mı? Anasını mı?

FENTON. — İkisini birden hancıbaşı, aslanım. Benimle gelebilsin diye. Mesele şu. Rahibi temin etmek size düşüyor. On iki ile bir arasında beni kilisede bekliyecek. Kanunun dilediği gibi gönüllerimizi resmî şekilde birleştirecek.

HANCI. — Olur. Siz tasarladığınızı tamamlayın. Ben rahibin çaresine bakarım. Siz getirin kızı; papazdan yana başınız dinç olsun.

FENTON. — Ömrüm oldukça minnettar kalacağım. Hem de peşin peşin bahşiş sana. *(Çıkarlar.)*

PERDE V

SAHNE I

Garter hanında bir oda.

Falstaff ile bayan Quickly girerler.

FALSTAFF. — Haydi kuzum gevezelik yetti. Git. Caymam. Bu üçüncü oluyor. Tek sayılar uğurlu gelir inşallah. Yürü haydi. Tek sayılarda keramet var derler. Doğumda olsun, kısmette olsun, ölümde olsun. Yollan.

QUICKLY. — Ben size bir zincir bulurum. Bir çift boynuz bulabilmek için de elimden geleni yapacağım.

FALSTAFF. — Gidin diyorum. Vakit geçiyor. Kafanızı kaldırıp kostak kostak yürüyün. *(Bayan Quickly çıkar. Ford girer.)* Hayır haber bay Brook? Ya bu gece dananın kuyruğu kopacak bay Brook, yahut da geçmiş ola artık. Gece yarısına doğru koruda bulunun. Herne meşesinde. Şaşılacak şeyler göreceksiniz.

FORD. — Dün gitmediniz mi efendim kadına? Hani sözleştik demiştiniz.

FALSTAFF. — Bay Brook. Zavallı bir ihtiyar gibi gittim yanına bay Brook. Gördüğünüz şekilde.

Acınaack bir kocakarı gibi çıktım oradan. Bu Ford denen adam yok mu, bay Brook... Kocası... Kıskançlıktan kuduruyor. Şeytan almış yularını ele, onu fırıl fırıl döndürüyor. Ne saklıyayım sizden. Bana bir temiz sopa çekti kadın kılığında. Erkek kıyafetinde iken, bay Brook, elinde bir dokumacı dolabı ile Goliath[1] gelse, korkmam. Zaten hayat bir mekiktir[2]. İşim acele bay Brook. Gelin beraber çıkalım da olanların hepsini anlatayım size. Kazların tüyünü yolduğum, mektepten kaçtığım, topaç çevirdiğim demlerden biri... Şu günlere gelinceye kadar, dayak yemek nasıl olur bilmezdim. Gelin birlikte. Ford kerataası için söyliyeceğim tuhaf şeyler var size. Bu gece ondan kuyruk acımı çıkartacağım. Karısını elinize teslim edeceğim. Gelin, pek garip şeyler görünceye kadar şatonun hendeğine girip uzanaca-

(Çıkarlar.)

SAHNE II

Windsor korusu.

Page, Shallow ve Slender girerler.

PAGE. — Gelin, gelin. Perilerimizin ışığını görünciye kadar şatonun hendeğine girip uzanaca-

---

[1] İncilde anlatıldığına göre, bu, Filistinli bir dev olup Davut tarafından taş ile öldürülmüştür. Goliath'ın mızrak sopası, bez tezgâhının dolabına benzermiş.

[2] Ömür, bir mekik gibi, göz açıp kapayıncıya kadar gelip geçer.

ğız. Slender evlâdım. Kızımı hatırdan çıkarmayın.

SLENDER. — Ha. Tabii. Kendisi ile görüştüm. Birbirimizi tanıyabilmek için aramızda parola var. Beyazlar giymiş olacak. Yanına sokulup «sus» diye sesleneceğim. O da «şşş» diye seslenecek. Böylece birbirimizi tanıyacağız.

SHALLOW. — Güzel ya. «sus» a, «şşş» a bile lüzum yok. Beyazlar giymiş olması onu seçebilmeye yeter. Saat onu vurdu.

PAGE. — Gece zifiri. Hem ışık, hem iyi saatte olsunlar iyi gözükecek. Tanrı uğurlu kademli etsin oyunumuzu. Şeytandan başka kimseden kötülük gelmez. Onu da boynuzlarından tanıyacağız. Haydi gidelim. Gelin benimle. *(Çıkarlar.)*

SAHNE III

Windsor'da cadde.

Page'in karısı, Ford'un karısı ve doktor Caius girerler.

PAGE'İN KARISI. — Bay Doktor. Kızımın esvabı yeşil. Sırası geldi mi, elinden tutarsınız. Aldığınız gibi, doğru piskopos naibinin konağına. Tezelden işinizi bitirirsiniz. Siz önden gidin parka. Biz ikimiz birlikte yürüyeceğiz.

CAIUS. — Biliyorum ne yapmalıyım ben. Eyvallah.

PAGE'İN KARISI. — Güle güle efendim. *(Caius çıkar.)* Falstaff kepaze olunca, ağzı kulak-

larına varacak kocamın. Ama kızım Doktorla evlenince, yerinmesi sevincinin yanında hiç kalacak. Ne yapayım. Ömrüm oldukça kendi kendimi yemektense, biraz söz işitirim olur biter.

FORD'UN KARISI. — Nan ile emrindeki cinler tayfası nerede şimdi? Ya Gal'li şeytan Hugh?

PAGE'İN KARISI. — Hepsi de Herne meşesinin yanında; bir hendeğin içine uzanmış; ışıklarını karartmış olacaklar. Falstaff'la buluşur buluşmaz biz, hemen ışıkları yakacaklar.

FORD'UN KARISI. — Hiç ötesi yok. Bunu görünce, neye uğradığını bilemiyecek.

PAGE'İN KARISI. — Afallamazsa, alaya alınacak. Apışıp kalırsa, büsbütün kepaze edilecek.

FORD'UN KARISI. — Bir iyi ağzını sulandırdıktan sonra, yerin dibine geçireceğiz ya şunu.

PAGE'İN KARISI. — Bu gibi ırz düşmanlarına külâh giydirmek, böylelerinin azgınlığını burnundan getirmek kancıklık sayılmaz.

FORD'UN KARISI. — Saat yaklaşıyor. Meşeye haydi, doğru meşeye. Yürüyün. *(Çıkarlar.)*

SAHNE IV

Windsor korusu.

Kılık değiştirmiş olan sir Hugh Evans ile peri kılığına girmiş olan başkaları girerler.

EVANS. — Çabuk çabuk pirilir. Gilin. Rolünüzü unutmayın. Cisarit kuzuun. Pişim sıra hindiği.

Parolayı virinci bin, didiğim gibi yapacaksınız. Haydi gilin. Çabuk, çabuk. *(Çıkarlar.)*

SAHNE V

Korunun bir başka yanı.

Falstaff, Herne kılığında girer. Kafasında karaca başı vardır.

FALSTAFF. — Windsor'un çanı on ikiyi vurdu. Dakika yaklaşıyor. Eeey kanı fıkır fıkır kaynıyan tanrılar. Yardımcım olun artık benim. Hatırlarsın ya Jupiter. Europa'nın[1] uğruna sen boğa oldundu. Sevgi yüzünden boynuz taktım. Ne zorlu şeymiş şu aşk. Bazan hayvanı insan eder. Bazan da insanı hayvan. Hey gidi Jupiter hey. Leda'ya gönül kaptırdığın için de kuğu olup çıkıverdin. Ey herşeye gücü yeten aşk! Nerede ise Tanrıyı kaz yapıp çıkacaktın. Önce sığır şeklinde bir kabahat. İlâhi Jupiter. Ne hayvanca günah ya. Arkasından, ikinci bir suç daha... Kuş şeklinde. Düşün hele bir, Jupiter. Ne iğrenç! Kaz kafalının günahı, ne olacak[2]. Tanrıların bile ayranı kabardıktan sonra, za-

---

[1] Zeus, Finike prensesi Europa'yı beyaz bir boğa haline girdikten sonra Girit'e kaçırmış. Ledanın yanına ise kuğu şeklinde girermiş. Leda, İsparta kıralı Tyndareus'un karısı ve Troia'lı güzel Helenenin anasıdır.

[2] *Fowl* = *kuş* ve *foul* = *iğrenç* sözleri arasında kelime oyunu.

vallı insan oğlu ne yapmaz artık. Bana gelince; ben bir Windsor geyiğiyim. Hem de sanırım, ormandakilerin en semizi. Kızgınlık zamanında aman pek azdırmamağa bak beni... Kuzum Jupiter. Hani yoksa idrar yerine yağ sığmeye başlarsam; kimsenin ağzını açmaya hakkı olmaz ha bana! O gelen kim? Dişi geyiğim mi?

(Ford'un karısı ile Page'in karısı girerler.)

FORD'UN KARISI. — Sir John. Orada mısın tonton geyiğim?[1] Erkek ceylânım benim.

FALSTAFF. — Dişi geyiğim. Kara kuyruklu ahum. Semadan yağmur gibi patatesler boşansın[2]. Yeşil Yenler türküsü ile gökler gürlesin. Ağzı mis kokutan şekerlemeler dolu gibi yağsın. Kar yerine kuvvet macunları[3] insin gökten. Şahlana kişneye bir fırtınadır kopsun. Şuracığa başımı sokuverirm ben. *(Onu kucaklar.)*

FORD'UN KARISI. — Page'in karısı da yanımda sevgilim.

FALSTAFF. — Hediyelik bir karaca gibi bölüşün beni. Her birinize bir but. Kaburgalarım kendime. Omuzlarım ormanın bu bucağını bekliyin korucuya. Boynuzlarını da kocalarınıza arma-

---

[1] *Deer* = *geyik* ve *dear* = *tonton* sözleri arasında kelime oyunu.

[2] İngiltereye ilk getirildiğinde patatesin erkeklik - dişilik duygularını kamçıladığı sanılırmış.

[3] Metinde: «kar yerine İbrahim dikenleri düşsün gökten..» Bu otun da, cinsiyet duygularını kamçıladığı sanılırmış.

ğan. Nasıl, tanı orman bekçisiyini değil mi?[1] Avcı Herne'in ağzına yakışacak gibi konuşmuyor muyum ha? Cupid afacanı bu defa insaflı çıktı doğrusu. Gönül alıp tamir etmesini biliyor. Sapına kadar adamımdır ben. Safa geldiniz. *(İçerde gürültü olur.)*

PAGE'İN KARISI. — Aman Yarabbi, bu gürültü ne?

FORD'UN KARISI. — Tanrım, günahlarımızı bağışla.

FALSTAFF. — Bu da nesi?

FORD'UN KARISI. — Kaçalım, kaçalım.

PAGE'İN KARISI. — Kaçalım, kaçalım. *(Kaçarlar.)*

FALSTAFF. — Şeytan galiba nefsimi körletmemi istemiyor. Cehennemlik olunca içimdeki semen ile orayı tutuştururum diye mi korkuyor ne. Yoksa etmezdi bu azizliği bana.

(Sir Hugh Evans kılık değiştirmiş olarak girer. Pistol, gulyabani[2]; Anne Page ve ötekiler başlarında mumşamdanlarla peri kılığındadırlar.)

ANNE[3]. — Kara, boz, yeşil, beyaz periler... Ay ışığının oyuncuları, gecenin gölgeleri sizler... Değiş-

---

[1] Bir yorumcu, *Woodman* sözünde ormancılık, avcılık veya bekçilikten başka, çiftleşmekte de mahir bir kimse anlamı bulyor. Bu takdirde *orman bekçisi* yerine *tokmakçı* demek belki uygun olacaktır.

[2] Bazlarına göre burada bayan Quickly de vardır.

[3] Bazılarına göre bu, Anne Page değil, Quickly olmak gerektir.

mek bilmiyen kaderin ölümsüz yavruları. İşinize koyulun. Vazifenizin başına geçin. Çığırtkan gulyabani «hey» diye seslen, çağır perileri.

PISTOL. — İyi saatte olsunlar. Dinleyin adlarınızı. Susun ey Havvalar ülkesinin yavrucukları. Ocak çekirgesi[1]. Sen, Windsor'un bacalarına sıçrıyacaksın; ateşleri örtülmemiş, ocakları süpürülmemiş buldun mu, hizmetçi kızları çimdikleyip, böğürtlen gibi morartacaksın. Gün yüzlü kıraliçemiz, pasaklılardan ve hırpanilikten tiksinir.

FALSTAFF. — İyi saatte olsunlar! Bunlarla konuşursa ölür insan. Gözlerimi yumup yere uzanayım. İnsan gözü onların ne ettiğini görmemeli. *(Yüzükoyun yere uzanır.)*

EVANS. — Baede niridi? Gidin. Uyumazdan önce üç kiri duasını okumuş bir hizmitçi kız buldunuz mu, ona iç açan rüyalar göstirin. Kayıtsız bir çocuk uykusu ili diliksiz uyusun. Ama, günahlarını akıllarına bili gitirmidin, uyuyanların kollarını, bacaklarını, sırtlarını, omuzlarını, giyriklirini, baldırlarını çimdikliyin.

ANNE. — İş başına. İş başına. Haydi periler. Windsor Kasrının içini dışını yoklayın. Ey gulyabaniler. Haşre kadar ollanca heybeti ile ayakta kalmaları için, kutlu odalara birer birer uğur saçın. Şato sahibine, sahibi şatoya lâyık olsun. Nişan taşıyanların[2] oturduğu yerleri en değerli çiçeklerin

---

1 Bir peri ismi.

2 Kendilerinde Garter (yani dizbağı) nişanı bulunanlar.

kokulu özü ile uğun. O güzel koltukların her biri, her kalkan, kalkanlar üstündeki her alâmet, vefadan şaşmıyan bir arama ile daima muammer olsun. Ey çayırların gece perileri. Sizler, çepeçevre Garter'i andıran bir halka yapıp türkü çağırın. Ayaklarınızın altında yeşillik, bütün öbür tarlalardakinden daha gür, daha taze olsun. Sonra, yakışıklı şövalyelerin bükülen dizleri altında tokalı duran yakutu, inciyi ve zengin işlemeyi andırır mercan demetleri ile; mor, mavi, beyaz çiçeklerden: «Honi soit qui mal y pense»[1] yazın. Periler, harf yerine çiçek kullanır. Haydi dağılın. Ama saat bire kadar. Her zamanki gibi halka olup, avcı Herne'in meşesini dolanarak raksetmeyi unutmıyalım.

EVANS. — İlili virin kuzum. Sıraya dizilin. Yirmi atiş böciği bizi finir olacak. Çipiçivri ağaca dolanırkin ayak atiş timpomuzu ayarlıyacak. Lâkin durun. Cinnitli cihinnimli arası dünyadan bir insan kokusu giliyor.

FALSTAFF. — Tanrı bu Gal'li gulyabaniden beni korusun. Beni peynire çevirir hani.

PISTOL. — Pis çiyan. Doğar doğmaz kem nazara uğramış.

ANNE. — Sınama ateşi ile parmak ucuna dokunun. Temiz ise şayet, alev geriye doğru bükülüp kıvrılır, onu incitmez. İrkilirse eğer, o zaman ruhu bozuk bir vücut demektir.

PISTOL. — Bir deneyelim, gelin.

---

[1] «Bunu fenaya yoran kendi utansın» anlamına Garter nişanının üzerinde yazılıdır.

EVANS. — Bakalım, bu odun tutuşacak mı?

(Periler meşaleleri ile onu yakarlar.)

FALSTAFF. — Of, of, of.

ANNE. — Berbat. Çürümüş, şehvetle kokuşmuş. Ey periler, iler tutar yerini bırakmıyan şiirler söyleyin onun etrafında. Yanından geçerken tempoya ayak uydurarak onu çimdikleyin.

ŞARKI

Sakın haram hayallerden,
Sakın şehvetten ve şerden.
Şehvet kirli arzularla
Tutuşan kanda bir ateş;
Hızını gönülden alır,
Alevleri hep çırpınır,
İster yukarlara çıkmak,
Hep ister coşmak fırlamak,
Körükleyip kışkırttıkça
Hulya boyuna onları.
Ey periler, onu didin
Kötülüğünden ötürü.
Sizler, didik didik edin;
Hem de yakın, çimdikleyin.
Dört bir yanında dört dönün,
Sönünceyedek mumların,
Ayın, yıldızın ışığı.

(Bu şarkı esnasında periler Falstaff'ı çimdiklerler. Bir taraftan doktor Caius gelip yeşiller giymiş bir periyi kaçırır. Bir başka yandan Slender, beyazlar giymiş olan bir

periyi alıp götürür. Fenton da gelir Anne Page'i alıp gider. İçerden avcıların sesi işitilir. Periler kaçışırlar. Falstaff başındaki geyik kafasını çıkarır. Ayağa kalkar. Page, Ford, Page'in karısı ve Ford'un karısı girerler, Falstaff'ı yakalarlar.)

PAGE. — Yok kaçmayın. Bu defa pusuya düşürdük sizi sanırım. Avcı Herne'den başkasını bulamadınız mı işinizi görecek?

PAGE'İN KARISI. — Vazgeçin, rica ederim. Artık şakayı tadında bırakalım. Eee, sayın sir John. Nasıl buldunuz bakalım Windsor'lu kadınları? Bunları görüyor musunuz bey? Bu cici boynuzlar, şehirden çok ormana yaraşmıyor mu?

FORD. — Eee, Efendim. Kimmiş bakalım boynuzlu ha? Bay Brook, Falstaff kaltabanın biri. Boynuzlu bir kodoş. İşte boynuzları, bay Brook. Hem bay Brook, o, Ford'un çamaşır sepeti ile sopasından, bir de yirmi lirasından başka bir şeyin sefasını sürmedi. Bu paranın da ödenmesi gerekiyor, bay Brook. Buna karşılık tutulmak üzere, beygirlerine el konuldu bay Brook.

FORD'UN KARISI. — Felek yar olmadı sir John. Talihimize küselim. Şöyle başbaşa kalmak kısmet değilmiş. Ben de sizi bir daha kendime oynaş seçermiyim artık bakın. Yalnız her zaman için benim geyiğim olarak kalacaksınız, tontonum.

FALSTAFF. — Eşek yerine konduğumu anlar gibi olmaya başlıyorum.

FORD. — Aynı zamanda öküz yerine de. İspatı var, her ikisinin de.

FALSTAFF. — Bunlar iyi saatte olsunlar değilmiş demek. İki üç kere olmamaları ihtimali hatırımdan geçmedi değil. Kabahatli olduğum için donakalıp kendimden geçmişim. Oyun sallapati... Akla sığar şey değil.. Ama inanıvermişim peri olduklarına. Bakın, kötü yere harcanınca, nasıl akıl baştan gidiyor da, gülünç oluyor insan.

EVANS. — Sir John Falstaff. Allah yoluna hizmet idin. Kötü niyitlirinizdin vazgiçirsiniz, icinlilir mmcıklamaz.

FORD. — Güzel dediniz, ecinli Hugh.

EVANS. — Siz di kıskançlığmızı bırakın kuzum.

FORD. — Sen İngilizcenin başını gözünü yarmadan kendisi ile işi pişirebileceğin güne kadar, karıma güvensizlik göstermiyeceğim.

FALSTAFF. — Hiç mi akıl kalmadı bende? Nedir böyle pestenkerani bir oyuna papuç bırakacak kadar... Hem de bir Gal keçisinin elinden kül yutmak. Gal çuhasından soytarı ışkırlağı giyiyorum kafama ha! Keşke bir parça kızarmış peynir kaçsa da boğazıma, boğulup gitsem.

EVANS. — Piynir ili yağ bir araya yaraşmaz. Baksanıza göbiğiniz baştan aşağı yağ bağlamış.

FALSTAFF. — «Piynir ili yağ!» Öff. Bu günleri de mi görecektim? İngilizcenin canına okuyan şu herifin eğlencesi olmak yok mu, ah. Memlekette

bıçkınlığın, gece kuşu gibi uçarılık edenlerin ocağına incir dikmek için bire bir.

PAGE'İN KARISI. — Pek iyi, sir John. Diyelim ki âr, hayâ... hepsini ayaklar altına alıp havalandık. Şeytana uyup pervasızca günah işlemeye kalktık. Ters tarafımıza gelip de hiç sizi canımız çeker mi idi acaba, ha?

FORD. — Hay balaban hay. Bumbar dolması mübarek.

PAGE'İN KARISI. — Nerede ise pof diye çatlıyacak.

PAGE. — Kocamış. Soğuk mu soğuk. Buruş buruş olmuş. Koca işkembe.

FORD. — Ya ağzı. Şeytanınki gibi çirkef sıçratıyor sağa sola.

PAGE. — Hazreti Eyüp gibi de zavallı.

FORD. — Eyüb'ün karısı kadar da eli bayraklı.

EVANS. — Almış yürümüş. Harama uçkur çözmik. Miyhani. Kanarya şarabı. Şarap. Bal şarabı. İçkilir. Sövüp sayma. İdipsizlik. Fasa fiso.

FALSTAFF. — Oh, vurun abalıya. Tepesi üstü getirdiniz ya[1]. Boynum bükük. Gal paçavrasının ağzının payını veremiyorum. Kafam öyle darmadağınık ki. Bir türlü toparlanamıyorum[2]. Bildiğiniz gibi oynayın bakalım benimle.

---

[1] Yahut: «kuyruğumu kıstırdınız ya.»

[2] Bu cümle İngilizce metinde oldukça karanlık bulunduğundan şerhçiler arasında türlü türlü yorumlara yol açmıştır.

FORD. — Yok efendim. Sizi Windsor'a götüreceğiz. Bay Brook denilen bir adama. Kadın getireceğim diye onun parasını dolandırmışsınız. Başınıza gelen belâlar içinde en sunturlusu galiba bu parayı geri vermek.

FORD'UN KARISI. — Yok, yok bey. Bu kadar tarziye yeter. Bu hesabın üstüne sünger çekin. Dost olalım.

FORD. — Pekâlâ. Elimi veriyorum işte. Artık herşey affedildi.

PAGE. — Aldırma, keyfine bak şövalye. Bu gece bizde içkili kesmik yiyeceksin. Senin haline gülen karıma, bu sefer de sen gülesin diye çağırıyorum seni. Haber ver kendisine, bay Slender, kızı ile dünya evine girdi.

PAGE'İN KARISI, kendi kendine. — Yargıçlar şüphe ediyor o işten. Eğer Anne Page benim kızımsa, şu anda doktor Caius'un karısıdır o.

(Slender girer.)

SLENDER. — Hey yahu, Page baba, hey.

PAGE. — Hayrola oğul. Ne haber evlât. Oldu bitti mi?

SLENDER. — Oldu bitti. Gloucestershire'in en kabadayısı tanıyabilirse, boynum altında kalsın.

PAGE. — Ne oldu ki oğul?

SLENDER. — Evleneceğiz diye, bayan Page ile oraya vardık... Eton'a. Bir de ne göreyim. Çıka çıka, izbandut gibi hantal bir oğlan çıkmaz mı karşıma. Kilisede olmasa idik ya ben onu kırbaçlıya-

caktım, ya o beni. Ne bileyim Anne Page olmadığını; yoksa kılımı mı kıpırtatırdım. Postacının oğlu imiş meğer.

PAGE. — Hay Allah iyilik verain. Yanlış birini kaçırdınız öyle ise.

SLENDER. — Bunu söylemeye ne hacet. Kız yerine oğlan aldığıma göre, öyle oldu zâhir. Neye yarar kadın kılığında olması. Evlenince yanına sokulamıyacaktım ki.

PAGE. — Kendi münasebetsizliğiniz. Size kızımı giyinişinden tanırsınız demedim mi idi?

SLENDER. — Beyazlar giymiş olana gittim. «Sus» diye bağırdım. o da «şşş» diye bağırdı. Anne ile aramızda sözleştiğimiz şekilde. Halbuki Anne değil, postacının oğlu imiş.

EVANS. — Vay vay vay. Gözünüz görmüyor da, bula bula oğlan mı buldunuz ivlinicik, bay Slender?

PAGE. — Pek canım sıkıldı doğrusu. Ne yapsam?.

PAGE'İN KARISI. — Kızmayın sevgili George. Ben sizin neler tasarladığınızı biliyordum. Onun için kızıma yeşiller giydirdim. Şu anda doktorla beraber piskopos naibi konağında onlar. Orada nikâh kıyıldı.

(Dr. Caius girer.)

CAIUS. — Page'in haremisi neredadir? Canına yandığım. Yutturdular bana. Ben vardım... Un garçon... Bir oğlan. Un paysan. Vallah oğlan. Page Page değil. Billâh dolandırdılar bana.

PAGE'İN KARISI. — Alıp götürmediniz mi onu? Yeşiller içinde.

CAIUS. — Götürmüşünüdür. Erkek çıkmıştır. Alimallah bütün Windsor'u ayağa kaldıracağım. *(Çıkar.)*

FORD. — Olur şey değil. Anne'in kendisini kim aldı ya?

PAGE. — İçimde bir ürperme var. Bakın bay Fenton geliyor. *(Fenton ile Anne Page girerler.)* Hayrola bay Fenton.

ANNE. — Affedin babacığım. Bağışlayın beni sevgili anne.

PAGE. — Eee, küçük hanım. Nasıl oldu da bay Slender ile beraber gitmedin?

PAGE'İN KARISI. — Niye bay Doktorla birlikte gitmediniz kız?

FENTON. — Onu şaşkına çeviriyorsunuz. İşin içyüzünü dinleyin. Pek yüz kızartacak bir şekilde başgöz edecektiniz kendisini. Sevgililer arasında ahenk olmadan. Doğrusunu isterseniz biz çoktan birbirimizle sözlü idik. Artık öyle birleştik ki, hiçbir şey bizi ayıramaz. Onun işlediği suç mukaddestir. Bu hile fettanlık, dik başlılık, saygısızlık olmaktan ne kadar uzak. Zoraki bir evlenme ile ister istemez katlanacağı o binlerce uğursuz mihnet saatinden böylece yakasını kurtarmış oluyor çünkü.

FORD. — Şaşalamkta mâna yok. Elden ne gelir. Aşkta işi Tanrılar idare eder. Para ile toprak satın alınır. Hatun kişileri kısmet satar.

FALSTAFF. — Oh, içim yağ bağladı. Bana çevirdiğiniz ok, dönüp dolaşıp kendinize saplandı ya.

PAGE. — Eh, ne çare. Fenton, Tanrı neşeni eksik etmesin. Bükemediğin eli öpmeli.

FALSTAFF. — Köpekler gece avlanmaya kalktı mı, ne ahlar çıkmaz karşılarına.

PAGE'İN KARISI. — Öyle; üstünde durmıyacağım bunun artık. Bay Fenton, Tanrı nice yıllara yetiştirsin. Elemsiz kedersiz. Kocacığım, hep birden eve dönelim. Bu lâtifeyi, bir kır ateşi etrafında, güle eğlene sona erdirelim. Sir John da beraber. Hep birlikte.

FORD. — Haydi öyle yapalım. Sir John, bay Brook'a verdiğiniz sözü tutmuş oluyorsunuz. Çünkü bu gece bayan Ford'un koynuna o girecek.

(Çıkarlar.)

SON

F. 100 kuruş